Balatonkenesei Hírlap

XXIX. ÉVFOLYAM 3. SZÁM

BALATONKENESE HAVILAPJA

2017. MÁRCIUS

Juhász Gyula: 48 március 15.

Ó régi szép est... tündöklő siker,
Mikor jön egyszer hozzád fogható,
Dicsőséged az egekig ivel,
A deszkáidon tetté vált a szó.

Igen, az Ige testté lett, derék
És lelkes nézők tapsoltak neked,
Színházi est, melyen - ó büszkeség! -
A gondolatszabadság született.

Aktoraid: Petőfi, Jókai,
Vasvári, Táncsics és a korai
Tavaszi mámor sok nagy ifja még,
Színésznőd Laborfalvy Róza volt,
Ki Jókainak szívére hajolt...
Ó régi szép est: jössz-e vissza még?

MEGHÍVÓ

Szeretettel várjuk Önt és kedves családját

2017. március 15-én 10.00 órakor

Ünnepi megemlékezés a Kossuth-szobornál
Ünnepi köszöntőt mond:

Tömör István polgármester

Koszorúzási szándékát kérjük, jelezze az alábbi elérhetőség valamelyikén:
06 88 594 500
06 30 849 07 91

Megtisztelő jelenlétére számítunk!

Beszámoló a 2017. január 26-án megtartott képviselő-testületi ülésről

2017. évi első ülésüket január 26-án tartották a balatonkenesei képviselők. A testület napirend előtt megtárgyalta és elfogadta a 2016. november – decemberben hozott, lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról szóló, továbbá az átruházott hatáskörben hozott döntésekről szóló beszámolót.

Ezt követően a napirenden szereplő kérdések tárgyalása következett.

A képviselő-testület a tavalyi év során határozatban rögzítette a Balatonkenese településrendezési eszközeiről szóló, Kormányrendelet szerinti „teljes" eljárást igénylő részletes, foltszerű módosítását. A tervanyaghoz megtörtént a vélemények bekérése, majd 2016. november 23-án egyeztető tárgyalást tartottak a beérkezett, eltérő vélemények tisztázására. Mivel a tervezett településszerkezeti terv módosításával összefüggésben jelentős környezeti hatás nem várható, a képviselő-testület jelen ülésen hozott döntésével úgy határozott, hogy a részletes környezeti vizsgálat elkészítésétől eltekint. Balatonkenese Város Településszerkezeti Tervét a PLANTEUS Kft. által elkészített dokumentáció és az Állami Főépítész VEB/005/1656-9/2016. számú egyetértő szakmai záróvéleménye alapján módosítják. Mindezek alapján módosult a Helyi Építési Szabályzat.

A Közterület-használat engedélyezéséről szóló 13/2013. (VI. 11.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló napirendi pont tárgyalását a testület későbbre napolta.

Módosult a szociális ellátásokról szóló 10/2016. (IX. 30.) önkormányzati rendelet: rendkívüli, indokolt esetben a Polgármester átmeneti segélyt nyújt étkezési, élelmezési szükséglet, gyógyszer vagy egyéb halaszthatatlan igény kielégítésére, 10.000 Ft összeghatárig.

Módosult továbbá a Balatonkenese – Küngös Köznevelési Intézményi Társulás Társulási megállapodása is, mert a képviselő-testület egy korábbi döntése nyomán a gyermekétkeztetés feladatellátását, a konyha működtetését a Köznevelési Intézményi Társulásnak adja át.

Egyhangúlag elfogadta a testület a Polgármesteri Hivatal 2016. évi beszámolóját. Az önkormányzati igazgatással kapcsolatos feladatok ellátásához kapcsolódóan a Hivatal a 2016. évben 21 képviselő-testületi ülésre készített előterjesztéseket, illetve hajtotta végre az üléseken hozott döntéseket. A Polgármesteri Hivatalban 2016 második félévétől aljegyző és sajtóreferens is dolgozik. 2016 májusában elindult a Város önkormányzatának facebook-os közösségi oldala, melynek jelenleg 1236 követője van, és a bejegyzések által átlagban elért emberek száma 3000 fő/bejegyzés. 2016 augusztusától működik Balatonkenese új honlapja, melyet egy hónapban átlagosan 4900 alkalommal nyitnak meg. Legtöbben a közérdekű közlemények és az Ügyintézés menüpontot használják. A honlapon a tavalyi évben 116 közlemény és 2000-nél több dokumentum jelent meg, és az oldal segítségével az érdeklődők virtuális túrát is tehetnek a településen. Készül az elektronikusan intézhető ügyek anyagainak összeállítása is.

A Balaton Televízió, a vele kötött szerződés értelmében a jelentősebb programokról hirdetést és beszámolót is közölt. A Veszprémi Naplóban 2016 áprilisától 27, Balatonkenesével kapcsolatos újságcikk jelent meg, a települést említő bejegyzések száma pedig 360.

Balatonkenese Város állandó lakóinak száma 2017. január 1-én 2609 fő. (2016. január 1-én 2618 fő volt.) A születések száma 2016-ban 22, a halálesetek száma 30 volt, házasságkötésre 28 alkalommal került sor. Megállapítható, hogy a születések száma a halálesetek számához képest alacsony. 2016. június 30-tól három anyakönyvvezető dolgozik a Hivatalban, mert a munkatársak közül ketten sikeres anyakönyvi szakvizsgát tettek. 2016-ban két személy tett a polgármester előtt állampolgársági esküt.

A Hivatal a 2016-os évben 8030 ügyiratot iktatott. Ezek közül a legtöbb (39%) a hivatal szervezeti ügyeivel foglalkozott, de 24% volt például az adóügyek aránya is.

Szociális és gyermekvédelmi ügyek tekintetében lakhatási támogatásban 46 fő részesült, melyre 1.067.000.- Ft került kifizetésre. Ápolási támogatást1 fő, gyógyszertámogatást 12 fő kapott. Az ezekre fordított összeg 819.120.- Ft volt. Átmeneti segélyben 84 fő részesült, amelyre 2.409.751.- Ft-ot fizetett ki a Hivatal. A gyermeke családban történő gondozásának költségeihez való hozzájárulás összege 14.887.755.- Ft volt. Születési támogatásban 22 fő részesült, 1.150.000.- Ft összegben, temetési támogatást 17 főnek nyújtottak, 640.00.- Ft összegben. 2016-ban egy köztemetés volt, melyre 128.700.- Ft-ot fizettek ki. 2016-ban 5 hátrányos és 4 halmozottan hátrányos helyzetű gyermek volt nyilvántartásba véve a településen.

Az adók alakulása a 2016. évben

Adónem	Előirányzat a 2016. évre eFt-ban	A 2016. évben		Teljesülés %-ban	
		kivetett	befolyt	előirányzathoz	kivetéshez
Építményadó	102.000	99.454	100.855	98,9	101,4
Telekadó	23.000	23.680	20.566	89,4	86,8
Idegenforgalmi adó	19.000	24.889	25.456	133,9	102,2
Gépjárműadó	7.000	(21.133) 8.453	(19.562) 7.824	111,7	92,6
Iparűzési adó	59.000	80.459	79.462	134,7	98,7
Összesen	210.000	236.935	234.163	111,5	98,8
Pótlék			1.118		

2016-ban az adóalanyok száma 6177 fő volt. Az Onkado programban feldolgozott elszámolási tételek száma 29.258 db. Az adócsoport 1850 ügyiratot iktatott.

A közterület-felügyelet munkája összetett és mindenre kiterjedő. A Polgármesteri Hivatal valamennyi dolgozójának munkájába besegítenek. A közterület-felügyelet minden nap 7 és 22 óra között hívható, hétvégi ügyeletük pedig 7.30-tól 16 óráig tart. Itt zajlik a térfigyelő kamerarendszer folyamatos nyomon követése is. Ez minden nap folyamatos készenlétet jelent. Emellett feladataik közé tartozik egyebek mellett a piac és a közterületen való árusítás napi szintű ellenőrzése, a területfoglalási díjak beszedése, a település rendjének folyamatos ellenőrzése és az ezzel kapcsolatos felszólítások kiküldése, majd a visszaellenőrzés. – A közterület-felügyeleti intézkedések száma írásban 817, szóban 1050 esetben valósult meg.

Településműszaki területen a 2016-ban kezelt ügyiratok száma 683 volt. Ez egyebek mellett a felújítások műszaki megvalósításában való közreműködést, beruházások pályázati előkészítését, eljárások lefolytatását foglalta magában.

Településüzemeltetési területen 495 ügyiratot kezeltek. Ezen belül egyebek mellett a közterület-kezeléssel, közműszolgáltatókhoz kapcsolódó ügyintézéssel és rendezvények területfoglalásának előkészítésével kapcsolatos feladatokat láttak el.

Vagyongazdálkodási területen 63 közterület-használati engedélyt és 7, strandok bérletére vonatkozó területbérleti megállapodást készített elő a Hivatal. A 2016. július 13-i vihar és jégverés 14 önkormányzati ingatlanban és hivatali gépkocsiban tett kárt. A kárbejelentés minden esetben megtörtént. A vihar Balatonkenese úthálózatában is károkat okozott, ezért a település vis maior támogatás címén pályázatot nyújtott be a Belügyminisztériumhoz, melynek eredményeképpen az utak helyreállítására 48.991.000.- Ft támogatást kapott.

2016-ban a Hivatal munkatársai hat pályázat projektmenedzsmenti feladatait látták el, további hat pályázatot készítettek el és nyújtottak be. Mindezek mellett közbeszerzéseket készítettek elő illetve bonyolítottak le, pályázatfigyelést folytattak, valamint ellátták a lezárt projektek fenntartási feladatait is.

Döntést hozott a testület az idei közmeghallgatás időpontjáról, mely 2017. december 8-án, pénteken 16 órakor lesz a Kultúra Háza emeleti termében.

A képviselő-testület a Kulturális, Oktatási, Ifjúsági és Sportbizottság által készített 2017. évi rendezvénytervet továbbtárgyalásra alkalmasnak tartotta és felkérte a Bizottságot a terv továbbgondolására. A 2017. évi költségvetés elfogadása után a napirendi pont tárgyalására a testület visszatér.

Szavazott a testület a polgármester illetményéről és szabadságolási ütemtervéről. Eszerint Tömör István polgármester illetménye a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló CLXXXIX. törvény 71. § (4) bekezdés d) pontjába foglaltak alapján 2017. január 1-jétől bruttó 548.400.- Ft/hó, havi költségtérítése a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló CLXXXIX. törvény 71. § (6) bekezdésében foglaltak alapján pedig bruttó 82.300.- Ft/hó. A polgármester 2017. évi szabadságolási ütemterve is elfogadásra került.

Lekerült a napirendről a Siókom Nonprofit Kft. szerződésmódosításának megtárgyalása, mert a Közszolgáltatási szerződés pontosításra szorul.

A képviselő-testület 233/2016. (VI. 30.) határozatával a locsolóvíz-szolgáltatás jelenlegi formában történő megszüntetéséről döntött. A locsolóvizet használók nonprofit szervezetet alakítanak, hogy a szolgáltatást tovább üzemeltessék. A testület jelen ülésén úgy döntött, hogy a megalakuló társaság jogerős bejegyzése után a locsolóvíz-hálózat vezetékrendszerének használatát, annak minden kötelezettségével együtt, térítésmentesen adja át.

2012-ben egy pályázat keretében megújult a Parti sétány és a Bazársor előtti közpark. A kialakításkor hét napelemes közvilágítási oszlopot terveztek, amelyből a költségek átcsoportosítása miatt végül csak egy valósult meg. A képviselő-testület 2016 során a sétány megfelelő és biztonságos kivilágításának biztosítására további közvilágítási oszlopokra kért árajánlatokat, földkábeles és napelemes változatban is. A beérkezett árajánlatok a következő összegeket tartalmazták:

ALBACOMP RI Kft. (földkábeles): bruttó 2.429.224.- Ft

ALBACOMP RI Kft. (napelemes): bruttó 2.012.442.- Ft

Az ajánlat a Városgondnokság által legyártott oszlopokkal számol és magában foglalja a már meglévő világítótest cseréjét az egységes megjelenés érdekében.

WATT-ETA Kft. (földkábeles): bruttó 4.066.449.- Ft

WATT-ETA Kft. (napelemes): bruttó 2.743.200.- Ft

Az ajánlat a Városgondnokság által legyártott oszlopok felhasználásával készült.

Fényforrás Kft. (napelemes): bruttó 2.895.600.- Ft

Az Elektroszer KKT. a földkábeles közvilágítás megtervezésére 444.500.- Ft-os ajánlatot nyújtott be, ezzel az összeggel is többe került volna a földkábeles közvilágítási rendszer, a napelemessel szemben.

A képviselő-testület a benyújtott árajánlatok közül az ALBACOMP RI Kft. napelemes közvilágítási oszlopokat megvalósító, bruttó 2.012.442.- Ft kivitelezési ajánlatát fogadta el, a beruházást pedig az Önkormányzat 2017. évi költségvetéséből biztosítja.

Balatonkenese Város Önkormányzata egyes közútjain az útburkolati jelek felfestését és megújítását tervezi. A kivitelezési munkálatok elvégzéséhez három szakkivitelezőtől kértek be árajánlatot.

Bt Reklám Bt.: 2.042.250.- Ft + ÁFA

E-PANNON Építőipari Kivitelező, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.: 1.680.550.- Ft + ÁFA

CC Color Kft.: 2.096.635.- Ft + ÁFA

A képviselők tárgyalták a kérdést, és az E-PANNON Építőipari Kivitelező, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. 1.680.550.- Ft + ÁFA összegű ajánlatát fogadták el.

Balatonkenese Város Önkormányzatának Képviselő-testülete kezdeményezte Balatonkenese településrendezési eszközeinek „egyszerűsített” eljárás keretében történő módosítását annak érdekében, hogy a jelenleg Balatonkenese 015/8 hrsz. alatti Romantic Kemping területén idegenforgalmi fejlesztés kezdődhessen. Január 26-i ülésükön a képviselők azt a döntést hozták, hogy a város településrendezési eszközeinek soron következő teljes felülvizsgálata során, amennyiben az akkori jogi és szakmai környezet azt lehetővé teszi, az önkormányzat kezdeményezi a kemping területén az abból kialakítandó új közterülettől a Balaton felé eső teljes területre

vonatkozóan a beépítésre szánt különleges (kemping) területbe történő átsorolást, 10 %-os beépíthetőséggel. A Bajcsy-Zsilinszky utca felé eső teljes területre vonatkozóan pedig a beépítésre szánt lakóterületbe történő átsorolást a csatlakozó lakóterületekkel azonos építési övezeti besorolással és paraméterekkel.

Tárgyalták a képviselők a tervezett termelői piac kialakításának engedélyezési- és kiviteli tervezésével kapcsolatos tervezői megbízás kérdését. Az I-quadrat Hungária Projektmanagement Kft. tervezési árajánlatát a képviselők megismerték, és úgy döntöttek, hogy a tervezésre vonatkozó feladatot nem rendelik meg. A döntés értelmében a 350/2016. (XI.24.) képviselő-testületi határozatot vissza kell vonni, így Balatonkenese nem indul a VP6-7.2.1-7.4.1.3-16- „Helyi termékértékesítést szolgáló piacok infrastrukturális fejlesztése, közétkeztetés fejlesztése" című pályázaton. A termelői piac megvalósítását a „Zöld Város" projekt keretében tervezi a Képviselő-testület.

A TOP-2.1.3-16 számú pályázaton való indulással a Bakó-árok és a Széchenyi lakótelep egyes területeinek csapadékvíz-elvezetési feladatait kívánja megvalósítani. Tervezési árajánlatot a város három olyan tervezőtől kért, akik korábban már láttak el hasonló feladatot Balatonkenesén, így ismerik a területet. A tervezők az alábbi árajánlatokat nyújtották be:

Török Miklós egyéni vállalkozó: bruttó 700.000.- Ft, 60 munkanapos teljesítési határidővel.

Víz-Környezet, Vízgazdálkodási és Környezetvédelmi Szolgáltató Kft.: bruttó 508.000.- Ft, 90 napos teljesítési határidővel.

BESZT Beruházó, Szolgáltató, Tervező Kft.: bruttó 622.300.- Ft, harminc napos teljesítési határidővel.

A testület a tanulmányterv tervezési feladatainak elvégzésére a BESZT Beruházó, Szolgáltató, Tervező Kft-t választotta, bruttó 622.300.- Ft-os ajánlatával.

A képviselők előzetesen egyetértettek azzal, hogy Balatonkenese Város Önkormányzata részt vegyen az EFOP-4.1.7-16 – „Közösségi művelődési intézmény- és szervezetrendszer tanulást segítő infrastrukturális fejlesztései" című pályázaton.

Tavaly októberi ülésükön elfogadták városunk képviselői a kötelező felvételt biztosító iskolák körzethatár-tervezetét, ám egy 2017. január 1-i jogszabály-módosítás miatt ezt ismét véleményezni kell. Ennek értelmében Balatonkenese területén, kötelező felvételt biztosító iskolaként a Pilinszky János Általános és Alapfokú Művészeti Iskola (8174 Balatonkenese, Bajcsy-Zsilinszky Endre u. 10.) van megjelölve.

Balatonkenese, mint a kistérségi háziorvosi központi ügyelet ellátásában részt vevő többi település, a tavalyi évben megszavazta a hozzájárulást az ügyelet számára egy új autó beszerzéséhez. A meglévő ügyeleti autó eladásából származó összeggel a gesztor önkormányzatnak 2016. december 31-ig el kellett volna számolnia, ám mivel az értékesítés a megjelölt dátumig nem történt meg, így módosítani kellett az erről szóló határozatot.

Balatonkenese Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2016. évi költségvetés pénzmaradványának terhére egyaránt 500-500.000.- Ft támogatást nyújt a Balatonkenesei Református Egyházközségnek és a Balatonkenesei Katolikus Egyházközségnek.

Szabó György egyéni vállalkozó kérelmet nyújtott be az Önkormányzathoz az avarégetés betiltása iránt. Indoklásában azt írta, a nedves avar égetésével elviselhetetlen bűz és füst keletkezik, s az ebből felszabaduló káros anyag veszélyes. Az égő parázs tüzet okozhat, s az égetéssel kapcsolatos jelenlegi szabályozást sokan nem tartják be. Javasolja az emberek minél szélesebb körű tájékoztatását a tűzgyújtási szabályok megismerésére és betartására, valamint a komposztálás lehetőségének népszerűsítését, amely visszaszorítja a levegőszennyezést. – Balatonkenesén a zöldhulladék egyéb hasznosítása jelenleg nem megoldott. Komposztáló telep létesítésének lehetőségével a Hivatal 2016 áprilisa óta foglalkozik, területet keresnek a számára. A hivatal figyelemmel van arra, hogy hamarosan kiírásra kerül egy komposztáló telepek kialakítására kiírt pályázat. – Szabó György javaslatát a képviselő-testület megtárgyalta és tudomásul veszi.

Kéréssel fordult a testülethez Bándi László, a Veszprém Megyei Honismereti Egyesület elnöke. Márkus Zoltán tanár és újságíró, aki egyebek mellett huszonkét évig volt a Balatonkenesei Hírlap szerkesztője, 2017 márciusában ünnepli 85. születésnapját. A társaság emlékkönyv összeállításával szeretne tisztelegni tevékenysége előtt, melyhez hozzájárulást kértek. Képviselőink döntésének értelmében Balatonkenese városa 50.000.- Ft-ot biztosít a könyv megjelentetéséhez, az Önkormányzat 2017. évi általános tartalékkeretének terhére.

Határozatot hozott a testület arról, hogy Balatonkenese Város Önkormányzata továbbra sem kíván részt venni a VP 6-7.2.1-7.4.1.3-16 Külterületi helyi közutak fejlesztése, önkormányzati utak kezeléséhez, állapotjavításához, karbantartásához szükséges erő-és munkagépek beszerzése című pályázaton.

Utolsó, nyílt ülésen tárgyalt napirendi pontként a képviselők tudomásul vették a Turisztikai és Településfejlesztési Bizottság döntését, mely szerint minden testületi ülést megelőző keddi napon, 17:00 órától üléseznek.

A képviselő-testület ezután zárt ülésen folytatta munkáját.

További, részletes adatokat és anyagokat a www.balatonkenese.hu weboldalon találnak.

– vtt –

LAKOSSÁGI TÁJÉKOZTATÁS FÁK KIVÁGÁSÁRÓL A SZÉCHENYI PARKBAN

Tájékoztatjuk a tisztelt Lakosságot, hogy a Széchenyi parkban január 31-én megtörtént a parkban lévő faállomány jogszabályban előírt vizsgálata. A terület bejárását Nagy Istvánné jogosult erdészeti szakszemélyzet, valamint Balatonkenese Város Önkormányzatának Városgondnoksága, illetve a városi közterület-felügyelet képviselői közösen végezték el. A bejárás során megállapításra került, hogy 17 darab, vágásérettségi korát elért fűzfa esetében törzskorhadás, csúcsszáradás, illetve kártevők által okozott, nagymértékű erózió miatt a fák kivágása és pótlása indokolt. További 3 fűzfa esetében pedig a fentiekhez hasonló okokból visszavágás szükséges. A munkálatok elvégzése után a faállomány pótlásáról a jogszabályoknak megfelelően gondoskodunk.

Tisztelettel,

Balatonkenese, 2017. február 23.

Balatonkenese Város Önkormányzata

Beszámoló a Balatonkenese és Balatonakarattya közötti vagyonmegosztás tárgyában folyó peres eljárásról

Balatonkenese Város Önkormányzata 2016 augusztusában peres eljárást indított Balatonakarattya Község Önkormányzatával szemben annak érdekében, hogy a Bíróság közreműködésével egyezség jöjjön létre, a két település közötti vagyon megosztása és a közigazgatási határ megállapítása tárgyában.

A peres eljárásban az első tárgyalásra 2016. október 27-én került sor. A tárgyalásra Balatonakarattya ideiglenes intézkedés iránti kérelmet terjesztett elő, melyben a bíróságtól kérte az őt megillető teljes törzsvagyon tulajdonba adását. Balatonkenese a kérelmet határozottan ellenezte, hiszen a törzsvagyon tulajdonba adásával a per tulajdonképpen el is dőlt volna. Balatonakarattya hivatkozott arra is, hogy tulajdon hiányában pályázatokon sikeresen indulni nem tud, de ezt a tényt a bíróság előtt igazolni nem tudta.

A bíróság Balatonakarattya kérelmét elutasította.

A peres eljárás egy másik mellékszála, a perfeljegyzés iránti kérelem, melyet Balatonkenese Város Önkormányzata terjesztett elő – több ízben is. Az ingatlan-nyilvántartásról szóló jogszabályok ugyanis előírják, hogy amennyiben ingatlan tulajdonjogát érintő per van folyamatban, annak tényét az ingatlan-nyilvántartásban fel kell jegyezni. A bíróság perfeljegyzés iránti kérelmünket elutasította. A döntés ellen fellebbezést nyújtottunk be.

2016. november 30-ával Balatonkenese Város Önkormányzata eredetileg előterjesztett keresetét pontosította. Az alapelven – azaz a lakosságarányos vagyonmegosztáson – nem változtatva, a számítási módszert pontosítva a vagyonmegosztást tételesen, ingóságokra is lebontva, bírósági döntéshozatalra alkalmas részletezettségű kérelmet terjesztettünk elő, a 2017. január 17-ei tárgyalásra.

Balatonakarattya a perben, így a januári tárgyaláson is változatlanul azt a taktikát követte, hogy Balatonkenese beadványait kritizálta, de a perben érdemi javaslatot még nem tett. A legutóbbi, 2017. január 17-i tárgyaláson a bíróság felszólította Balatonakarattya képviselőjét, hogy a Balatonkenese által előterjesztett közigazgatási határvonal-javaslatra most már érdemben nyilatkozzanak, mivel ezt az eddigiekben nem tették meg. Érdemi előadás hiányában a perben egyelőre kizárólag Balatonkenese álláspontja került ismertetésre, hivatalosan nem is tudjuk, hogy mi Balatonakarattya perbeli álláspontja.

A tárgyaláson felmerült témák:

- Balatonakarattya többedszer terjeszt elő önállóvá válása – 2014. október 12. – előtti időpontra vonatkozó vagyoni igényt. Balatonkenese álláspontja szerint nem létező jogi személynek vagyoni igénye sem lehet.
- Balatonakarattya az önkormányzati törzsvagyon átadását ingyenesen kívánja, hivatkozva egy más államháztartási helyzet kezelésére szolgáló jogszabályi helyre. A szándék világos: az ingyenesen átadott törzsvagyon mellett, a lakosságarányos vagyonba nagyobb mennyiségű üzleti vagyon férne.
- A vagyonmegosztás technikai lebonyolításához, illetve az érték kiszámításához szükség van az úgynevezett „könyvviteli fordulónap” meghatározására. Automatikusan adódik, hogy ez 2014. október 12., az önkormányzati jogalanyiság megszerzésének napja. Ezt Dr. Bors István ügyvéd úr elég plasztikusan ki is fejtette a tárgyaláson. Balatonakarattya egy hasonló tárgyú, Pécsi Ítélőtáblai döntésre hivatkozva a fordulónapot 2014. október 11-ében javasolja meghatározni.
- A bíróság látja már a döntés körvonalait, jelezte, hogy a kiindulópont a közigazgatási határ megállapítása, amihez igazodik a többi vagyoni kérdés. Jeleztük, hogy ez csak részben igaz: a jelenleg hatályos jogszabályi rendelkezések szerint a kiindulópont a vagyon lakosságarányos matematikai megosztása, ami egyben a határt is megjelöli.

A következő tárgyalásra 2017. április 20-án kerül sor, melyet megelőzően Balatonakarattyának érdemben nyilatkoznia kell határjavaslatunkról.

Balatonkenese Város Önkormányzata

Félidőben 2.

Beszélgetés dr. Tábori György alpolgármesterrel

*Sorozatunk második részében **dr. Tábori György**öt, Balatonkenese alpolgármesterét kérdeztük: mi a véleménye a választások óta eltelt két és fél évről, s mit tart fontosnak az elkövetkezőkben. A vele készült beszélgetés ismét érdekes témákat érint: városunk alpolgármestere az összevont bizottsági ülésekről, Balatonkenese költségvetésének helyzetéről, kultúrprogramokról és a szociális gondoskodásról osztott meg fontos gondolatokat az olvasókkal.*

– Tisztelt Alpolgármester Úr, vagy inkább kedves Gyuri bácsi! Az ötéves választási ciklus felező idejénél mennyiben tud számot adni a választóinak és önmagának, mivel elégedett és mivel kevésbé?

– Köszönöm a megkeresést, magam is úgy gondolom, hogy ideje van áttekinteni az elmúlt mintegy két és fél év munkáját, eredményeit. Örülök ennek az írássorozatnak Balatonkenese lapjában. Annál is inkább, mert mostanában többször elővettem a Fidesz-KDNP választási programját, melynek a helyi adottságokra, körülményekre történő adaptálásában magam is részt vállaltam. Figyelemmel kísérem és olykor a tisztelt testületi tagokat is emlékeztetem a 2014-ben megfogalmazott céljainkra, törekvéseinkre. A helyhatósági választások döntően a helyi feltételek, személyi szimpátiák szerint alakulnak, de tény, hogy egy képviselőtársunk kivételével a Testület minden tagja a Fidesz-KDNP listáján, támogatásával kapott bizalmat.

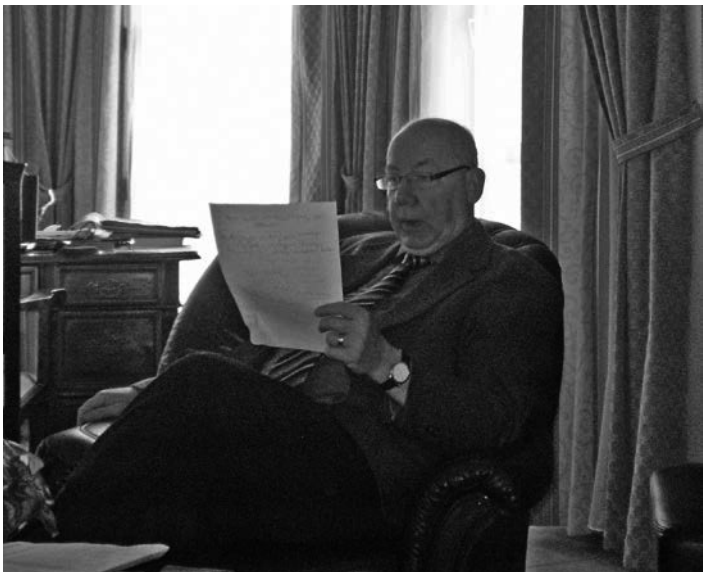

Alapvetően elégedetten, jó érzéssel tekintek vissza az elmúlt időszakra, az első félidőre. Van, amit sikerült megvalósítanunk, van, amivel elégedettek lehetünk; van, amit most még feladatként látunk magunk előtt, és természetesen van, ami esetleg nem teljesült, vagy amivel nem vagyunk maradéktalanul elégedettek. Elsőként megemlítem, hogy elégedett lehetek és vagyok azzal, hogy megfelelően gyorsan kialakult a munkavégzés, az együttműködés formája, kerete. Sikeresnek tartom a gyakorlatot, hogy *összevont bizottsági ülésen* tárgyaljuk meg az előterjesztéseket, és ezt követi a testületi ülés. Így a bizottságok minden tagja minden témáról megfelelően tájékozódni tud. A Polgármester Úr vezeti a bizottsági üléseket, amelyek megelőzik a testületi ülést, s lényegében megszűrik az előterjesztések anyagát. Ott mindenki elmondja az észrevételeit, hozzászól, esetleg korrekciót kér. Komplex tájékozódás és értékelés történhet. Utána a testületi ülések gyorsabban, zökkenőmentesen mennek, mert ott már a kialakult álláspontok világosak és egyeztetettek. Nem véletlen – és öröm ezt mondani –, hogy általában egységes döntések születnek. Ha van is egy-egy tartózkodás vagy ellenszavazat, ez nem érinti igazán az együttműködés hatékonyságát vagy eredményességét. Tehát mint munkamódszert, jónak tartom az összevont testületi üléseket, melyeken az előterjesztések részletekbe menő megtárgyalása történik.

– Ez, mint munkamódszer, új Balatonkenese képviselő-testületének gyakorlatában?

– Igen, ezt a ciklus elején vezettük be. Ezzel együtt arra is van példa, hogy egyik-másik bizottság elhatározta, külön is tartanak ülést. Ez adott esetben kedvezőbb, mert ekkor még átgondoltabban, még figyelmesebben lehet áttekinteni az anyagokat. Legutóbb a kulturális és a településfejlesztési bizottság jelentette be, hogy ők rendszeresen külön összejövetelt is tartanak majd. – A keddenként délután esedékes összevont bizottsági ülések abból a szempontból is jók, hogy mindenki ott van, hall mindent, így, ha bármelyik képviselőt megszólítják az utcán, s kérdezik, bizonyos szintig mindenki tud mindenről.

– A forma tehát adott. És a képviselő-testület munkájának tartalmában, mint tapasztalt gazdasági szakember, mivel elégedett?

– Ami mindenképpen említésre méltó, és a programunkhoz, a vállalt feladatokhoz mérten értéknek tekintem, hogy a *költségvetési helyzet megnyugtatóan rendezett*. Ez alapvető, hiszen minden pénzbe kerül és mindenhez pénzre van szükség. A település költségvetési helyzete pedig még úgy is rendben van, hogy most, 2017-re a központilag szabályozott béremelésekkel kapcsolatban nyilván bizonyos nehézség adódik, mert ezeket végre kell hajtani. Ezzel együtt is úgy tűnik, hogy költségvetési szempontból a 2017-es év is kiegyensúlyozottan és rendezetten zajlik majd le.

– Mindenképpen jelentős dolog, amit hallhattunk, és a Kenesén élők bizonyára örömmel nyugtázzák.

– Fontosnak tartom ezt, mivel az akarattyai leválást követően a normatív támogatások csökkentek. Közben az működés állandó költségei megmaradtak, így egy viszonylag nehezebb költségvetési helyzetbe került a település. A jelen helyzet költségvetési stabilitása ezért külön is figyelemre méltó és értékelendő. Mindennek része, ami választási ígéretünk is volt, hogy *nem lesz adóemelés*. Ezt eddig is tudtuk tartani, és minden valószínűség szerint a ciklus további idejére is vonatkozik. Ez valószínűleg szintén megnyugtató információ mindenki számára. Természetes, hogy mindenki azt szeretné, hogy az adó ne emelkedjen, de közben történjen fejlődés is.

– Van még más is, ami vállalt ígéret volt és teljesült – vagy éppen folyamatban van?

– További ígéretünk volt, hogy a *kultúrprogramok változatosak* lesznek. Azt hiszem, aki a nyári, de akár a téli programokat végignézi, nem lehet hiányérzete. Két típusba sorolható a programok jellege: a nyári programok zömében zenés rendezvények, a téliek meg inkább előadások, filmvetítések. A mostani téli időszakban még nem került sor filmvetítésre, de márciusra azt is tervezünk. Az előadások természetesen szerényebb költségvetésű

programok, a helyi igényeknek megfelelőek. A február 10-i Földi László előadás kivételesen magas részvétellel és nagy érdeklődés mellett zajlott. A téma is olyan volt: a migráció, a biztonság mindenkinek alapvető kérdése mostanában; alapeleme mind a magán-, mind a közösségi életünknek, hogy biztonságban érezhessük magunkat. Földi László kitűnően szerepelt, őszintén beszélt több mindenről, jól sikerült a program. Száz főt meghaladó közönség jelent meg, teljes telt ház volt a Kultúra Házában.

A kultúráról szólva megemlítem, hogy az Öböl TV megszűnte miatt az embereknek hiányérzetük van, mert a kenesei híreket nem láthatják a TV-ben. Tudomásom szerint folyik az egyeztetés a Balaton Televízióval, és a közeljövőben sor kerül rá, hogy hetente-kéthetente néhány perces friss információ jelenjen meg Keneséről. A műsor tartalma természetesen differenciált, az érdemi történések befolyásolják, mi kerül a tudósításokba, de a közeljövőben pár perces összefoglalókat mindenképpen láthatnak majd az érdeklődők településünkről.

– S az élet más területei? Van még minek örülni és mire büszkének lenni?

– Megbecsülve és megfelelően értékelve lehet szólni arról, hogy milyen *szociális gondoskodás* van Kenesén. Sokan egy kicsit megszokottnak és természetesnek tekintik, de azt gondolom, hogy jó érzéssel említhetjük: nemhogy megőriztük a korábbi évek szociális ellátásának színvonalát, hanem növeltük is. Egyrészt az idősekre vonatkozóan, ami nem új elem, de aki a Tátorján idősek otthonába látogat, jó érzéssel és elégedetten tekinthet körbe. Akik napközben ott együtt tudnak lenni, színvonalas és méltó ellátásban részesülnek. Nem sok visszajelzés történt, de testületi ülésen való döntést követően, karácsony előtt minden kenesei gyerek, az újszülöttől a húszéves, még középiskolát végző diákig 15.000.- forint karácsonyi juttatást kapott. Szerintem kevés település mondhatja el, hogy ilyen magas szintű szociális juttatást tudott adni a 2016-os évben. 340 gyermek kapta meg ezt az összeget, ráadásul a bölcsődések és az óvodások további 10.000.- forint értékű játékcsomagot is kaptak. Nem feledkeztünk meg a szociálisan rászorulókról sem, ők szintén 10.000.- forintos élelmiszercsomagot kaptak. Ha valahol a gyerekekre vonatkozó támogatásra kiemelt figyelmet fordítanak, akkor az Balatonkenese. A költségvetési helyzetünk erre most módot adott, a gyerekek széles köre így kiemelkedő támogatásban részesült. Jó lenne, ha ezt megbecsülnénk és örülnénk neki.

Általában is az a véleményem, hogy jó lenne, ha azt is észrevennénk és megbecsülnénk – talán az eddiginél egy kicsit hangsúlyosabban –, ami már elkészült, ami megvalósult. Ha lemegyek a strand környékére, egész nyáron jó érzéssel tekintek a parkolónál kialakított virágoskertre. Szép, igényes és rendben tartott. Ennek csak örülni lehet. Megbecsülés illeti azok lelkiismeretes munkáját, akik ilyen szépen gondozzák. Örüljünk annak, hogy van néhány utcafelújítás – például az Óvoda utca vagy az Alsóréten aszfaltozott két utca –, ezekre büszkék lehetünk, és jó érzéssel tekinthetjük az első két és fél év elért eredményének.

– Mi az, amit beszélgetésünk elején úgy említett, hogy még feladatként látják maguk előtt, a következő időszak megvalósítandó törekvésének?

– Nyilvánvaló, hogy sok mindenre kellene még forrás, mert évtizedes elmaradások is vannak – ilyen például a csapadékvízelvezetés kérdése. Többször próbálom visszaidézni, mert szintén a terveinkben szerepelt a járdaprogram. Idősek jelezték, hogy a járdák felújításra szorulnak. Ragaszkodom ahhoz, hogy a további két és fél évben készüljön járdaprogram, évente két-három járdát mindenképpen újítsunk fel, részben saját kapacitással, részben ahogy pályázati forrásokhoz tudunk jutni. Összességében nézve az önkormányzat saját forrásai nagyon szerény lehetőséget nyújtanak, de a pályázatok révén van esélyünk. Minden törekvésünk az, hogy a számunkra fontos valamennyi pályázati lehetőséggel élni tudjunk. Remélem, hogy további látványos felújításokra és fejlesztésekre kerülhet sor. Szó van többek között a városközpont kialakításáról és további tervekről is, amelyek még ebben a ciklusban elérhetőek.

– Kedves Gyuri bácsi, hallottunk arról, hogy a közeljövőben ünnepli 70. születésnapját. Krisztinával együtt szeretettel gratulálunk, lapunk és az olvasók nevében, Isten éltesse!

– Köszönöm a figyelmes jókívánságot, valóban márciusban, szűk családi körben emlékezünk meg a kerek születésnapról. Ilyenkor az ember kicsit összegez, visszagondol az eddig megélt életre. Hálával tartozom a Jóistennek, hogy így adatott meg ez az elmúlt hét évtized. Jó érzéssel gondolok vissza a gyerekkoromtól kezdve a tanulmányaimra, a családi életemre – idén leszünk a feleségemmel, Évával 47 éves házasok – és a szakmai pályafutásomra. Nyugdíjasként az itt, Kenesén töltött évek is elégedettséggel, békességgel töltenek el; tartalmas, teljes életre gondolhatok vissza. Tőlem telhetően igyekszem a hátralevőt is hasonlóan leélni. A beszélgetés tartalmához kapcsolódó üzenetem pedig annyi lenne: szívesen látnék tehetséges, képzett, a közélet iránt érdeklődő fiatalokat, középkorúakat, akik majd a múló idővel átvennék szerepünket, és méltón, felelősséggel képviselnék Balatonkenesét és lakóit. Így legyen!

– Vasváry-Tóth Tibor –

A jelzőrendszeres tanácskozás tapasztalatai

A Tátorján Szociális Szolgáltató Intézmény az idén is megszervezte – ahogy eddig fennállása óta minden évben – az éves jelzőrendszeri tanácskozást, amelyre 2017. február 15-én került sor.

A szakmai tanácskozást az 1997. évi XXXI. *„A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról”* szóló törvény rendeli el, ami egyidejűleg meghatározza a meghívottak körét is. Jogszabály rendelkezik a tanácskozás lebonyolításának menetéről, így az *„A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről”* szóló 15/1998. (IV.30.) számú NM rendelet 9. §. (3) bekezdés alapján kerül megrendezésre.

A tanácskozás célja, hogy áttekinthessük az elmúlt év gyermekvédelmi tevékenységét. A jelzőrendszer tagjai összefoglaló beszámolót tartanak az elmúlt év tapasztalatairól, a gyermekek helyzetéről, az elért sikerekről és a felmerülő nehézségekről. Mindazok a gyerekekkel foglalkozó intézmények és szakemberek megszólalnak ilyenkor, akiknek feladatuk van abban, hogy a gyerekek helyzete jobb legyen.

Jelen tanácskozást Balatonkenese és Balatonakarattya vonatkozásában tartottuk, jelen volt a polgármester, a jegyző, mindkét településről jelen volt a polgármesteri hivatal illetékes ügyintézője, a gyermekorvos, a védőnő, az általános iskola ifjúságvédelmi felelőse, mindkét településről képviseltette magát az óvoda, a balatonalmádi Család- és Gyermekjóléti Központ vezetője, és jelzőrendszeri referense, valamint a református egyház lelkésze és a katolikus egyház részéről az Assisi Szent Ferenc Segítő Nővérei Közössége.

A tanácskozáson az intézményvezető ismertette az intézményben bekövetkező változásokat az elmúlt évben megváltoztatott jogszabályi változások kapcsán, amelyek hatással voltak a családsegítők és az intézményvezető helyettes személyének megváltoztatására is a tavalyi évhez képest. Ezt követően beszámoltak a jelzőrendszer azon tagja az elmúlt év munkájáról, akik erre kötelezettek. Elsőként a polgármesteri hivatalok képviselői Balatonkenese és Balatonakarattya vonatkozásában kaptak erre lehetőséget, akik ismertették a demográfiai mutatókat. Sajnos mindkét településen elmondható, hogy leginkább a gyermekek létszáma csökken, de a lakosság létszáma is évről évre csökkenő tendenciát mutat. Ezután a védőnő számolt be, majd a gyermekorvos, mindkét településre vonatkozóan az elmúlt év gyermekvédelmi munkájáról. A két óvoda, majd az iskola is részletes tájékoztatást adott az ott folyó munkáról és azokról a jelzésekről, problémákról, amelyek felmerültek az elmúlt év során. Azok a jelzőrendszeri tagok, akik nem voltak jelen és beszámolásra kötelezettek voltak, írásban megküldték beszámolójukat, amiről a jelenlévők tájékoztatást kaptak. A többi jelzőrendszeri tag, aki jelen volt elmondta javaslatát a jelzőrendszer javításának érdekében, melyben elsősorban azt kérték, hogy a jelzőrendszeri megbeszéléseken tartsuk egy tájékoztató előadás a nevelőszülői rendszerről, hiszen a településen egyre többen lesznek nevelőszülők. Problémát jelent továbbá az egyre több magatartási probléma a gyermekeknél, valamint a hiperaktivitás, melynek kezeléséről is jó lenne előadást hallgatni. Erre javaslat is érkezett Teréz Nővér tolmácsolásában. Az említett problémák kezelésében nagy hangsúlyt kap a pszichológusi tanácsadás, amit egyre többen vesznek igénybe, de az óraszámok még a megemelt órák ellenére is kevésnek bizonyulnak. Találkozunk azonban olyan helyzettel is, hogy nem akarják felkeresni a pszichológust, holott nagy szüksége lenne rá az adott személynek.

A településeket ellátó családsegítő is beszámolt a 2016. évi munkájáról, valamint a jelzőrendszer működéséről, és a tavalyi év tapasztalatairól.

Szerencsére elmondható, hogy a településen nagyon jól működik a jelzőrendszer, hiszen a tagok szinte napi kapcsolatban vannak egymással, így egy-egy probléma ügyében azonnal tudnak cselekedni. Szeretnénk ezúton is megköszönni minden tagnak a tavalyi évi munkát és együttműködést, és bízunk abban, hogy az idén is legalább ilyen színvonalon tudunk majd együtt dolgozni a családok, gyermekek érdekében.

Pozsonyi Monika
intézményvezető

Beszélgetés Jurics Tamással, Balatonkenese város jegyzőjével

Jurics Tamás 2015. októbere óta Balatonkenese város jegyzője. A vele készült beszélgetés során az ittléte óta eltelt időszakban végzett munkájáról, tapasztalatairól kérdeztük.

– A jegyző a település önkormányzatának kinevezett közigazgatási és szakmai elöljárója. Feladata a napi feladatok ellátásától kezdve a szervezésen, a polgármesteri ügyekben való döntések előkészítésén, hatósági szerepen keresztül a munkáltatói jogok gyakorlásáig terjed, tehát összetett tevékenység. De tulajdonképpen mit is csinál a jegyző? Mik is azok a bizonyos „napi feladatok”?

– Legelőször is szeretném megköszönni a Polgármester úrnak, hogy bizalmat szavazott nekem. Másrészt a testületnek is köszönöm, hiszen az elmúlt egyéves munkánkról éppen a legutóbbi ülésén fogadta el a beszámolót. Tehát a munkánkkal, az én munkámmal ők is elégedettek.

A jegyzőt és a polgármestert, valamint a képviselő-testületet alapvetően az különíti el, hogy a polgármester és a testület tagjai politikusok. A jegyző viszont nem az, hanem közigazgatási szakember. Ezért is van államigazgatási főiskolai diplomám, illetve elektronikus közigazgatási menedzser egyetemi diplomám. A polgármester és a testület elmondja, hogy politikai, elsősorban helyi politikai szempontból mi lenne a legmegfelelőbb, mit szeretnének. Ezeket az ötleteket pedig egy közigazgatási szakember, a jegyző és a polgármesteri hivatal más munkatársai kidolgozzák. Ha egy ötlet valamiért nem végrehajtható, erre felhívjuk a politikusok figyelmét. Alapvetően ez a legnagyobb különbség köztünk. Nekem, mint jegyzőnek szakmai szervezést és kivitelezést kell megvalósítanom. Szerencsére nincsenek egyéb politikai feladataim, aminek én örülök. Természetesen együtt kell dolgozni, anélkül semmi nem megy. Valamennyien láthattunk már olyan helyzetet, amikor a polgármester és a jegyző nem egy oldalon állt, nem a település előre vitele volt a közös cél és érdek, hanem egészen más. Ilyen esetben a dolgok nem működnek. Ilyenkor a jegyzőnek és a polgármesternek is nagyon nehéz a feladata. – Ebben a ciklusban annyi könnyebbsége van a jegyzőnek, hogy elsősorban a polgármesterrel, mint munkáltatójával kell együttműködnie. Az a kettősség, ami a korábbi évekre volt jellemző, hogy a képviselő-testület gyakorolta a munkáltatói jogokat és a polgármester a napi feladatok ellátását hangolta, most nincs.

– A folyamatos ellátást biztosító stabilitást megteremteni azért van lehetőség, nem?

– Visszautalnék arra, amit az előbb már érintettem. Ha a jegyzőnek más vonja el a figyelmét, és nem a szakmaiságra koncentrál, akkor bizony nem mennek előre a dolgok, melyek az alapvető feladatai. Van egy struktúra. A választópolgárok akarata a képviselőkön keresztül nyilvánul meg. A képviselői akaratnak meg kell jelennie a helyi rendeletekben. A helyi rendeleteket pedig a polgármesteri hivatal az apparátusával végrehajtja. Nagyon leegyszerűsítve ebből áll a munkánk. Ebben természetesen az is benne van, hogy a központi jogszabályokat is végre kell hajtani, hiszen vannak például olyan adó-, környezetvédelmi, vízügyi, vagy kereskedelmi jogszabályok, amelyeket nem a képviselő-testület határoz meg. Ha az egész egy átgondolt struktúra mentén van elgondolva, előkészítve és végrehajtva, akkor nagyjából az állampolgárok is tudják magukat mihez tartani. Akkor borul ez az egész, ha egyedi dolgokban kivételeket teszünk. Ha ez történik, ha külön pályákon mozgatunk ügyeket, sérül a szakmaiság. Nem azt mondom, hogy az ember ne legyen empatikus. Sőt, legyen megértő, legyen az állampolgárokhoz emberséges.

– Több mint egy éve van Balatonkenesén. Érintőleg már beszélt is róla, hogy ez az egy év mit eredményezett. Mit tud még mondani erről az eltelt időszakról?

– 2016 októberében múlt egy éve, hogy Balatonkenesén vagyok. Közben lement egy szezon is, tehát most már eléggé rálátok az itteni dolgokra, hogy mi hogyan működik. Ahány település, ahány önkormányzat, ahány képviselő-testület, annyi szokás. Minden polgármesterhez, minden képviselő-testülethez alkalmazkodni kell. Nekem Balatonkenese sokkal nyugodtabb környezetet biztosít a munkára, mint előző munkahelyeim. Az előző helyeken mindig több településen dolgoztam, ami annyit jelent, hogy több polgármester, több képviselő-testület. Az előző munkahelyemen például négy polgármesterrel és négy testülettel dolgoztam együtt.

– Ez az, amit körjegyzőségnek hívnak?

– Igen, ezt úgy hívták korábban, hogy körjegyzőség, amely később közös polgármesteri hivatalra változott, de gyakorlatilag a szisztéma ugyanaz. Egy polgármesteri hivatal kiszolgál több települést. Ez nem is lenne gond, ha a települések nem teljesen eltérő adottságúak lennének. Ha így van, akkor nem lehet azt mondani, hogy előkészítek például egy temetőrendeletet, és ezt ráhúzom valamennyi, egy igazgatás alá tartozó településre. Mert az egyiken önkormányzati fenntartású temető van, a másik településen három: egy a református egyházé, egy a katolikus egyházé, egy az önkormányzaté. – Nem lehet egységesíteni. Egy adott rendelet megalkotását annyiszor meg kell szenvedni, előkészíteni, tárgyalni, a képviselő-testülettel elfogadtatni, ahány település a közös hivatalnál van. Így sokkal nehezebb dolgozni. Olyan helyzetben az ember teljesen szétaprózódik. Sokkal ideálisabb, amikor egy település van. Ezzel persze nem zárom ki azt, hogy amennyiben a következő választás során bármelyik kisebb település szeretne ide csatlakozni, azt én ne venném szívesen. Természetesen szívesen veszem. Ha az alapokat itt nyugodtan, a tőlem elvárható legmagasabb szakmai színvonalon le tudom tenni, akkor ebbe be tudnak csatlakozni a többiek.

– Az alapok letétele jelent valamilyen látható, esetleg az ügyfelek által is tapasztalható változást a hivatal életében?

– Emiatt van, hogy strukturáltam a hivatalt. Amikor ide kerültem, több dolog másként volt, amely megoldást kívánt. Jelenleg van egy műszaki csoport, amelynek a vezetője Nagy Erzsébet Andrea, az aljegyző. Ő a vagyongazda is. Van egy pénzügyi csoport, amelynek a vezetője Kovács Péter, és van egy igazgatási csoport, amelynek a vezetője Szolga Angéla. Így anélkül, hogy vezetői szinteket alakítottunk volna ki, ők mégis csoportvezetőként tudnak működni, és a saját csoportjuk munkáját sokkal közvetlenebbül szervezik, mintha én tenném, aki a körülbelül húsz ember munkájára nem látok rá napi szinten. Ők rögtön bele tudnak nyúlni abba a munkafolyamatba, ami nem jól megy, mert közvetlenül látják a feladatokat. Minden hétfőn délelőtt csoportvezetői értekezletet tartunk, és a felmerült problémákat, megoldandó heti feladatokat megbeszéljük. Ha ez nem lenne, nekem kellene minden egyes ügyhöz odamennem. A feladatokat delegálni kell, kiadmányozási jogot adva a csoportvezetőknek. Az összes feladatot nem lehet az embernek saját magához vonnia. Innentől a felelősséget úgymond megosztom, de végső soron mégiscsak az enyém. Viszont ennyi bizalom nélkül nem lehet egy hivatalt vezetni. Főleg nem ilyen ügyszámmal működő, Balatonparti településen. Ami érdekes, hogy ezen a településen valamiért több a bírósági ügyek száma, mint az előző munkahelyeimen. Ezek szakmai – nem pertaktikai – előkészítését szintén nekem kell végezni, innentől pedig nem lenne arra időm, amit az aljegyző asszony, vagy a másik két csoportvezető végez. Ezért volt szükséges a hivatalt újra strukturálni, muszáj volt a feladatokat delegálni. Az aljegyző teljes jogú helyettesem. Míg az igazgatási vagy a pénzügyi csoportvezető megbízott. Innentől nincs sem a hivatalnak, sem a képviselő-testületnek, sem a polgármesternek olyan problémája, hogy ha nem vagyok itt, kihez forduljanak. Az

aljegyző asszony munkája ezért nagyon hatékony, s jól összefogja a csoportját.

– Ez a változás struktúra-átalakítás vagy inkább struktúraváltás? Nagy mértékben változott ezzel a hivatal működése, vagy finomhangolás történt?

– Inkább váltásnak mondanám, mert az ügyintézőknek sokkal egyszerűbb a közvetlen felettesükhöz menni, és mehetnek hozzá a munkaidő nyolc órájában bármikor. Eddig ez sokkal nehezebb folyamat volt, mert hozzám nehezebb bejutni. Most, amíg itt beszélgetünk, biztos vagyok benne, hogy a kollégák sorban hozzák az aláírnivalókat, ami az én kiadmányozási jogom. Van olyan feladat, amit magamnál tartottam. Ilyen például az adó. Az adó nagyon érzékeny terület. Az igazgatási csoportvezetővel abban maradtunk, hogy az adónál lehetnek olyan problémák, kérések, méltányosság, amit ő nem szeretne gyakorolni, így sok más mellett ez az én feladatom maradt. Közvetlen rálátásom van az adóbevételekre, neki pedig több ideje jut az igazgatási csoport munkájára, az anyakönyvi ügyekre, a szociális ügyekre és az iktatásra. A csoportvezetők nemcsak csoportvezetőként dolgoznak, osztott munkakörben ügyintézői feladatokat is ellátnak. Klasszikus vezetői szintkiosztásra nem került sor, mégis egy struktúraváltás történt. Én úgy érzem, így jobban működik a hivatal.

– Mindehhez csak gratulálni lehet. Ezen túlmenően viszont mi a véleménye Balatonkeneséről, mint településről?

– Nagyon jól érzem itt magam. Ilyen gyönyörű környezetben nem dolgoztam még soha. A település nagyon-nagyon szép. Ugyanakkor azt látom, hogy a korábbi években a kínálkozó lehetőségeket nem minden esetben használta ki a település, azokat, amelyekre predesztinálva lett volna. Ez lehetett a politikai csatározások miatt; ami biztosan nem volt egyszerű. Mindenkivel mindent meg lehet beszélni normálisan. Nem kell feszültséget gerjeszteni. Nem kell üvöltözni a telefonba a kollégákkal. Minden olyan ügyben le lehet ülni és lehet párbeszédet folytatni, ami probléma. Igen, vannak ügyek, amikor nem lehet csak és kizárólag az egyik oldalnak az igényét nézni, mivel társadalmi érdekről van szó, akár orvosi rendelő vagy bármi más terén. Ott közösségi érdeket kell nézni. A képviselő-testületnek a közösségi érdeket kell képviselni, és nekünk ezt a közösségi érdeket kell végrehajtani. Egyéni érdekek sokkal kevésbé jelenhetnek ebben meg, mint amúgy, egy üzleti kapcsolatban.

– És a közösségi érdekek védelmét, képviseletét is szakmailag megfelelő módon kell végrehajtani.

Melyek is tehát az ellátandó feladatok?

– Így van. Alapvető feladata az önkormányzatnak a település fejlesztése, településrendezésen túl, a település üzemeltetése. Az összes többi, az plusz. Az önkormányzati törvényben vannak rögzítve, a kötelező feladatok. Ezek a fentieken túl: a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése; egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások; környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás); óvodai ellátás; kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása; gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások; szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg; lakás- és helyiséggazdálkodás; a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának biztosítása, valamint a hajléktalanná válás lehetőség szerinti megelőzésének elősegítése; helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás; honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás; helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok; a kistermelők, őstermelők számára – jogszabályban meghatározott termékeik – értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is; sport, ifjúsági ügyek; nemzetiségi ügyek; közreműködés a település közbiztonságának biztosításában; helyi közösségi közlekedés biztosítása; hulladékgazdálkodás; távhőszolgáltatás, víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

A képviselő-testület vállalhat többet, ám ha nem teszi meg, nem kell rá haragudni. Lehet, hogy erre van energiája. Lehet, hogy erre van pénze. Bármi lehet. De feladatot ráerőltetni – itt gondolok a locsolóvízre –, azt nem lehet. Ha a képviselő-testület úgy ítéli meg, hogy nem szeretne egy önként vállalt feladatot tovább folytatni, úgy azt leadhatja és kiléphet belőle. Megint az jön elő, hogy ha ilyen egyéb feladatokra forgácsolódnak el az energiák, sokkal nehezebb előre menni és a kötelező feladatokat teljesíteni.

A település üzemeltetése során a lakosokat is célszerű bevonni. Ebben az esetben pedig az az egyik legfontosabb, hogy az önkormányzat a városgondnokságán keresztül példát tudjon mutatni azzal, ahogy az önkormányzati területeket karbantartja. Ez húzóerő. Extrém példákat természetesen ki lehet ragadni. Minden településen van ilyen; van, hogy a közterületet szándékosan beszennyezi valaki, és az ideig-óráig úgy van. De ahogy tudomást szerzünk róla, intézkedünk. Ha van telefonos bejelentés, e-mail-es bejelentés, akkor intézkedünk. Ha sürgős, akkor azonnal. Itt volt például a síkosságmentesítés. Én azt gondolom, azt jól kezeltük. Nemrég volt egy bejelentés: a lakótelepen egy játszótérnek eléggé leromlott az állapota. A Városgondnokság egy héten belül ott volt, a balesetveszélyt elhárították, és ahogy a tavaszi munkák indulnak, oda fognak érni és megcsinálják. Egy idő után minden ilyenről tudunk, mindenre van rálátásunk, de nem lehet mindig azonnali intézkedést elvárni. Egy családi házban sem úgy van, hogy azonnal, mindent rögtön megcsinálunk, mert akkor minden ház kacsalábon forgó palota lenne. Hanem ahogy az embernek, a családnak van pénze, halad. Ez is úgy működik, mint egy család. Az önkormányzatnak vannak anyagi forrásai. Ezeket a pénzeket, ezeket az erőforrásokat be kell osztani. Beosztással jól működik. A prioritási sorrend meghatározása azonban nem hozzám tartozik, hanem a képviselő-testülethez. Ha a képviselő-testület azt mondja, hogy a prioritás a strand, akkor ott fog fejleszteni. Ha azt mondja, hogy a prioritás a belváros, akkor ott. Ha azt mondja, hogy az egyik külső utca a prioritás, akkor ott fog. Ez az ő kompetenciája. A hivatalnak a végrehajtásban kell segíteni.

– A struktúraváltoztatáson kívül, a feladatvállalások végrehajtásával hogyan birkózik meg a hivatal, hogy zajlik a hivatal élete?

– Nekem nagyon fontos, hogy a kollégák egészséges munkakörnyezetben dolgozzanak. Nem egészséges, ha kényelmetlen székeken ülnek. Ezért a székeket lecseréltük. Az épületben mindenhol megcsináltattam a klímát, mert volt, ahol már évek óta nem volt tisztítva. Igyekszem az ilyenekre odafigyelni. Beadott az önkormányzat a polgármesteri hivatal energetikai korszerűsítésére is pályázatot. Remélem, ha ez megvalósul, akkor valóban egy olyan munka-

környezet alakul ki, ami már vállalhatóbb. A másik, amire gondot fordítok, a kollegák képzése. Korábban egy anyakönyvvezető volt, ő látta el az összes feladatot, ami nem kevés. Volt olyan nap, amikor három esküvőt is le kellett vezényelnie. Két kollega vállalta, hogy elmegy anyakönyvvezetői képzésre. El is végezték, úgyhogy most már hárman vannak. A műszakos kollegák folyamatosan járnak továbbképzésre, mert olyan gyorsan változnak a jogszabályi körülmények, hogy nem lehet megragadni, megmaradni azon a szinten, ahogy ők elvégezték az iskolát, folyamatosan képezniük kell magukat. A képzés, fejlesztés iránti igény valamennyi kollegám sajátja.

– Hogyan képzeljék el az olvasók a hivatal napi munkáját? Gondolom, közülük sokan jártak már itt ügyeket intézni, de amikor nem az ügyfelekkel foglalkoznak – akkor milyen feladataik vannak a dolgozóknak?

– A napi feladatokban is sok a változás, amelyekkel lépést kell tartanunk. A központi hangsúlyáthelyeződéseket követnünk kell, a jogszabályváltozásokat úgyszintén. Nálunk nincs olyan, hogy ha bejön egy e-mail, akkor azt töröljük, mert hogy nem érkezett meg. Az ügyeket minden esetben végigkövetjük. A leveleket is úgy kezeljük, mintha valaki személyesen jött volna be elrendezni a dolgát. – Az idei év legfontosabb feladata azonban – mely jelentős váltás lesz – az ASP rendszerhez történő csatlakozás. Az ASP egy olyan központi programszolgáltató rendszer, amelyben majd dolgoznunk kell. Felöleli az iktatást, a pénzügyet, a vagyongazdálkodást, az adóügyeket, egyebeket. Ehhez csatlakoznunk kell, valamint eszköz-, szabályzat- és személyi igényei is vannak. Van rá pályázat, amelyben második körben pályázhatunk. A pályázattal a rendszer kiépítésére körülbelül hatmillió forint összeget tudunk fordítani. A tervek szerint októberben kell a rendszernek elindulnia, bár lehet, még módosul a határidő.

– És a hangulat? Jó itt dolgozni a hivatalban?

– Fontos a közösségépítés, ami szerintem a korábbi években megint csak kicsit elhanyagolódott. Vannak törekvéseim, hogy közösségi programokat csináljunk a hivatalon belül, akár családosat is. Tavaly májusban együtt sütögettünk a majálison, ahová mindenki a gyerekeivel jött, focizott, kötetlenül jól érezte magát, tehát családias hangulat alakult ki.

– Milyenek a visszajelzések? Tapasztalhatják az emberek a hatékonyabb működést?

– Amire nekünk nagyon nagy hangsúlyt kell fektetnünk, az a közterület-felügyelet. Ez az a terület, amelynek munkáját a helyi lakosok és a nyaralók is látnak és a saját bőrükön tapasztalnak. A közterület-felügyelőktől a tavalyi évben kértem, hogy amikor az ellenőrzéseket végzik, ne csak felhívják az állampolgárok figyelmét, hogy rendbe kellene hozniuk a környezetüket, hanem ahol minden rendben van, oda olyan levelet dobjanak be, amelyen megköszönjük, hogy az ott lakók is hozzájárultak településünk tisztaságának, egészséges környezetének megóvásához. Ez megerősítés az ingatlantulajdonosoknak.

– Kenese Balaton-parti település, sok a nyaraló, vannak akár fél évig is lezárt ingatlanok. A tulajdonosok nincsenek itt, így nem tudnak takarítani a házuk előtt. Nem lehet megoldani, hogy a város központilag takarítsa az utcákat?

– Meg lehetne oldani, de olyan nagy anyagi ráfordítást igényelne, amire jelenleg nincs lehetőségünk. A Városgondnokság alapvetően emberhiánnyal küzd. Emiatt van, hogy megpróbálunk gépesíteni, de természetesen nem ész nélkül. Az utcaseprőgép, amit most beszerzett a Városgondnokság, hatnyolc ember munkáját tudja majd elvégezni. A Városgondnokság feladata, hogy a településen a tisztán tartás lehetőségét adja meg. Vagyis ha eltömődött egy árok, akkor azt mondjuk egy profilozó kanalú géppel végighúzzák. Egy hosszú évek alatt eltömődött árok problémáját a lakosok önerőből, kézi erővel nem biztos, hogy meg tudják oldani. Ha az utca már teljesen leromlott, a lakosok nem képesek helyreállítani. Az lenne kitűzendő cél – de ez megint a képviselőtestületen múlik –, hogy ahol helyi lakosok vannak és az év 365 napján használják a területet, ott az utak legyenek jól karbantartva. Ott nem elég a murvázás, ott meg kell oldanunk az aszfaltozást. Meg kell oldanunk egy élhető környezet kialakítását. A Városgondnokság elvégzi a feladatok városra eső részét, de igazán a közös munka tenné szebbé a környezetet. Mindezt nem lehet egyszerre, de valahol el kell kezdeni. Legyen először koncepció. Például ne aszfaltozzunk ott utat, ahol még nincs meg minden közmű. Sajnos néha nem tudunk teljesen a koncepció alapján haladni, mert a működés meglehetősen pályázatorientált.

– A túlzott pályázatcentrikusság is okozhat problémákat?

– Az ideális az lenne, ha a pályázatokat kiírók időnként megkérdeznék, mire lenne most igény. Szerencsére van ilyen, a Kultúra Házának felújítására legutóbb így nyertünk forrást. Nincsen színházterem, jó lenne bővíteni is esetleg. Nem kellene korlátozni, hogy például csak felújításra használható fel egy pályázat összege, vagy esetleg új építésre is. Mi végrehajtjuk, amit kell, de a lakosoknak abban teljesen igaza van, amit a közmeghallgatáson is elmondtak: miért kell felújítanunk, amikor inkább új építésére lenne szükség? Mert a pályázat csak a felújítást teszi lehetővé. Azt gondolom, hogy inkább tegyünk valamit, minthogy semmit se csináljunk.

– Mondhatjuk, hogy a Kultúra Házának lesz egy teljes rekonstrukciója, még az idén?

– Igen. Teljes rekonstrukció lesz, de a részleteket még nem ismerem.

– Emberileg nézve – tehát nem mint a hivatal vezetője – hogyan látja a települést? Milyen Balatonkenese?

– Egészen másként élik azok meg, akik itt laknak – én is itt lakom most már egy éve –, és egészen másként élik meg, akik turistaként jönnek ide. A turisták kapnak egy ízelítőt, ami olyan, mint egy kínálótál. Attól függ, hogy milyen volt ez az ízelítő: ha ízlett, akkor máskor is vissza fognak jönni, de ha éppen az az egy-két falat, amit elvettek a tálról, nem ízlett, akkor nem jönnek vissza. Az lenne a cél, hogy ne csak a turisták, hanem a helyiek is lássák a szépséget ebben a településben. Vannak, akik látják, természetesen nem lehet általánosítani ebben sem. Van, aki nagyon aktív közösségi ember, van, aki sokat tesz a településért, és sajnos vannak olyanok is, akik nem kapcsolódnak be. Azt látom, hogy a településen élőket befolyásolja, hogy ide sok turista jön. Akik más stílusú emberek és a kétféle ember kommunikációja nem mindig jó. Ez egy falusias jellegű városka, egy kisváros. Nem biztos, hogy az itteniek mindig megtalálják a hangot az ide érkezőkkel. Mi itt a hivatalban igyekszünk ezen segíteni. – A környezetet nagyon szeretem. Ide járok strandra is, nem megyek át másik településre.

A képviselő-testület egyébként minden építő szándékú tervet igyekszik támogatni, a rendezési tervvel, szerződések aláírásával, egyéb ötletekkel. Ez reménysugár, hogy hosszú évtizedek óta elhanyagolt, leromlott állagú területeket is rehabilitálni lehessen és újra életet lehelni bele, magas színvonalon. Gondolok itt a Romantic kempingre, a part menti területekre. Ha megújul egy-egy ilyen terület az rendezettség jó érzésén kívül idegenforgalmi és építményadókban is jelentkezni fog. Ez azért nagyon fontos, mert egy idő után kevesebb lesz a normatíva. A tavalyi évhez képest az idén ötvenmillió forinttal kevesebb központi normatívából gazdálkodunk. Ezt az összeget valahonnan azért csak vissza kell pótolni a költségvetésbe. Honnan máshonnan, mint saját bevételből? Elsősorban az újonnan épült ingatlanok építményadójából, szálláshelyekről, ahonnan az idegenforgalmi adóbevétel származik, továbbá rendezvényekből belépő-, vagy bérleti díjként. A képviselő-testület olyan választási ígéretet tett, hogy ebben a ciklusban nem emel adót, ehhez pedig következetesen tartja magát.

– Sok érdekes dolgot hallhattunk a balatonkenesei önkormányzati hivatal működéséről, változásokról és változtatásokról, tervekről és ötletekről is. Egy kérdésem azért még maradt: milyen ember Balatonkenese jegyzője? Mesélne egy kicsit magáról?

– Iskoláimat Veszprémben végeztem, az általános- és a középiskolát is, tehát a megyéből származom. Utána Veszprémben, a Fogyasztóvédelemnél kezdtem dolgozni. Hét évig voltam ott, közben elvégeztem a főiskolát. Ezután az illetékhivatal következett, majd 2003-tól pedig jegyző lettem. Balatonszőlősön kezdtem, ahova odacsatlakozott Pécsely, és kialakult egy körjegyzőség. Ennek a 2013-as országos átszervezés

miatt lett vége, mert a települések csatlakoztak Balatonfüredhez. Ekkor Somogy megyébe mentem át, két és fél évre; ott voltam négy, egy igazgatás alá tartozó település (Látrány, Gamás, Somogybabod, Visz) jegyzője. Onnan érkeztem Balatonkenesére. Mindeközben végig Veszprémben laktunk, kivéve amikor Somogy megyébe kerültem dolgozni, mert akkor már nem lehetett vállalni az ingázást. Amikor visszajöttünk, akkor dilemma volt, hogy hova menjünk: Veszprémbe, vagy Kenesére. Megbeszéltük a feleségemmel, hogy mivel neki is adódott munkahelye, egyszerűbb, ha itt lakunk. És jól érezzük magunkat. Két fiam van. A nagyobbik már nem lakik velünk, huszonhat éves, Budapesten lakik, ott is dolgozik média szakemberként. A kisebbik fiunk még velünk van, ő az abai Atilla Király Gimnáziumban tanul. Ő már az általános iskolában elkezdett néptáncolni, amit a Kis-Bakony Néptáncegyüttesben folytatott, jelenleg népi hegedűt tanul.

– Ha jól tudom, a néptánc az Ön életében is fontos szerepet tölt be.

– Igen. A fiam néptáncegyüttese úgy működött, mint a többi helyen: a szülők hozták-vitték a gyerekeket, együtt voltak a fellépések alatt. Elég jó csapat alakult ki. Aztán mi, szülők, azt gondoltuk: mi lenne, ha nekünk is tartanának a gyerekek oktatói (Varga István és Vargáné Földházi Ildikó) egy próbát? Nézzük meg, hogy működik. Így elkezdtünk mi is táncolni a feleségemmel. Sosem néptáncoltam előtte, viszont a népzene és a népi kultúra nagyon érdekelt. Az Átvető néptáncegyüttes tagjai lettünk, azóta is azok vagyunk. A próbákon kívül vannak összetartások: elmegyünk egy két napos intenzív próbára, tánctanulásra, ahol egy-egy tájegység táncait tanuljuk; péterlakit, palatkait, szilágyságit, éppen, amit. Jól le tud az ember fáradni, miközben mentálisan hatalmas feltöltődés. A néptánc összeköti az embereket. Ha valaki elkezd mezőségi táncot táncolni, és akárhonnan a Kárpát-medencéből, vagy a világ bármely részéről valaki mással összetalálkozik, aki szintén tud, már tudnak egymással táncolni. Ha nem is ugyanannak a falunak a táncát tudják a Mezőségen belül, de a lépéseket ismerik, és ez nagyon jó. A néptáncból következett a népzene szeretete, ebből pedig a teljes népi kultúráé. Érdekes végigvenni, és az ember egyre kíváncsibb lesz, hogy egyes dallamok például itt is, ott is felbukkannak.

A feleségemmel kedvelt elfoglaltságunk az utazás. Ebben is megnyilvánul a magyar népi kultúra iránti szeretetünk, mert igyekszünk a Kárpát-medencében minden olyan helyre eljutni, ahol a régi hagyományok, még ha csírájukban is, de fellelhetők.

– Kívánjuk, hogy ilyen hely legyen Kenese is, mások és a saját szemünkben. Rajtunk múlik, csak szorgalmasan művelni kell.

Vasváry-Tóth Tibor

Amennyiben önt az alábbiakkal keresik meg telefonon:

– hozzátartozója balesetben, rendőrségi vagy egyéb hatósági eljárásban érintett, sérülése miatt nem tud kommunikálni, vagy nagyobb összegű tartozása van, és ezt rövid időn belül kell rendezni;
– valamely szolgáltató által szervezett nyereményjátékon *kisorsolták*, a nyeremény átvételéhez kisebb összeg befizetése, átutalása szükséges;
– banki, hatósági vagy szolgáltatói hivatkozással személyes adatait *(név, lakcím, telefonszám, bankkártya adatok, a lakóhelyével kapcsolatos adatok, hozzátartozóinak ilyen adatai)* adja meg,

Tegye a következőket:

– **ne adjon meg** olyan adatokat, amelyek alkalmasak lehetnek bármely visszaélésre;
– **ne kezdeményezzen átutalást**, ne adjon erre megbízást, ne fizessen ki készpénzt;
– amennyiben telefonkészüléke kiírta a **hívószámot, azt jegyezze fel**, majd bontsa a vonalat;
– **haladéktalanul értesítse a rendőrséget!**

Az ilyen telefonhívások célja LEGTÖBB ESETBEN HASZONSZERZÉS, mások MEGKÁROSÍTÁSA!

RENDŐRSÉGI SEGÉLYHÍVÓ: 112, 107

Cím: 8221 Balatonalmádi pf. 46., Hadak útja 4-6.
Telefon: 88/593-910; Fax: 88/593-920
E-mail: ugyelet.balatonalmadirk@veszprem.police.hu

Vendégünk volt Földi László biztonságpolitikai szakértő

Teltházas előadással indult az idei év első pódiumbeszélgetése, melyre dr. Tábori György alpolgármester ezúttal Földi László biztonságpolitikai szakértőt hívta meg, február 10-én. Az este a beharangozásként feltett kérdés: *„Háborúban állunk?”* megismétlésével indult, a rá adott válasz pedig rendkívül elgondolkodtató volt.

Földi László közel hozta a hallgatóság számára a globális-, európai- és hazai biztonságpolitikai kérdéseket. Rámutatott, a legtöbben közönyös távolságból szemléljük a tőlünk nem is olyan távoli, valós háborúkat, melyeket az európai közösséget képviselő haderők vívnak, így azokért és annak hatásaiért az európaiak egyénenként is felelősséggel tartoznak. A multikulturalizmus által kínált mulandó fogyasztói előnyök és élvezetek felemésztették az Európát kiszolgáló, azt nyersanyaggal ellátó országokat, melyekben napjainkban súlyos háborúk dúlnak.

A migrációs folyamatokat biztonságpolitikai szakértői szemmel értékelve pedig inváziókénti mutatta be, melynek kezeléséhez – véleménye szerint – az illetékes hatóságok nem tették meg a szükséges intézkedéseket. A napjainkra az egész kontinenst sújtó humanitárius válsághelyzet nyomása alatt áttörő terror eddigi csapásai csak a jéghegy csúcsát jelentik, az igazi katasztrófák felül fogják múlni az eddigi cselekményeket. De az előadó nem csak az országok irányítóinak felelősségét hangsúlyozta, hanem minden egyes, önállóan döntést hozni képes európai polgárét, akik az olcsóbb üzemanyagot és energiát éhezik, miközben a felturbózott fogyasztásuk hulladékaival szennyezik azon országokat, melyekből szükségleteinek kielégítését bányásztatják ki.

A multi-kulti szemlélet nagy adag közönnyel vértezte fel az európai országok állampolgárait, akik egyre közelebb sodródnak az első lokális harcokhoz – fejtette ki Földi, aki szerint a jövőben valódi polgárháborúkra számíthatunk, amikor is az egyének saját biztonságukért fognak harcolni. Az este eme közöny feloldására való felhívás volt, komoly mondanivalója reméljük, sokakat ösztönöz gondolkodásra.

A hallgatóság kérdéseire összességében az előadó pozitívan reflektált. Kifejtette, a jelenlegi folyamatok ugyan rendkívül baljóslatúak, azonban Európa rendelkezik minden olyan eszközzel és erőforrással, amely képessé teszi a kontinenst a krízis kezelésére. Napjainkban ezért egyre nagyobb jelentősége van annak, hogy milyen jövőt választunk, illetve, hogy Európai országai milyen jövőt választanak, és ebben a kérdésben semmiképp sem lehetünk közönyösek.

A szerző fotói

– sr –

Előadásaink folytatódnak!

2017. március 17-én, pénteken 17.00 órakor
újra szeretettel várjuk Önöket
Balatonkenesén, a Kultúra Házában!

Vendégünk ezúttal Kubínyi Tamás
művelődéstörténész, író,
aki
A pozsonyi csata – avagy **A pozsonyi háború**
címmel tart előadást.

További információ:
Kultúra Háza, 8174 Balatonkenese, Táncsics M. u. 24.
88/594-500
https://www.facebook.com/KulturaHazaBalatonkenese

Téli programok a Kippkopp Óvoda és Bölcsődében

A téli események, programok szervezése és lebonyolítása a *Ficánka csoport* feladata volt. A csoportszobákat, folyosót, faliújságokat az évszaknak megfelelően díszítettük. ***November 28-án*** az óvoda éttermében közösen meggyújtottuk az első gyertyát az adventi koszorún, együtt énekeltük az *„Adventi hírnök”* kezdetű dal első versszakát, majd a *Csipet-csapat csoport* bemutatta a *„Vajaspánkó”* című mesét, *Marika és Zsófi óvó nénik* felkészítésével.

November 30-án a Ficánka csoportos gyerekek Balatonfűzfőn, a Pegazus Bábszínház *„Dínom-Dánom”* című előadásán vettek részt. A bérleteket a csoport számára *Thury Vivien és Attila* ajánlotta fel. Köszönjük szépen!

December 5-én meggyújtottuk a második gyertyát, elénekeltük az *„Adventi hírnök”* kezdetű dal első és második versszakát és a Ficánka csoport eljátszotta a *„Vityilló”* című mesét, *Teri és Kati óvó nénik* segítségével.

Mint minden évben, december 6-án most is megérkezett a *Mikulás*, aki minden bölcsődés, óvodás és felnőtt számára édességcsomagot hozott. Köszönjük!

December 12-én került sor a harmadik gyertyagyújtásra, adventi dalunk első, második és harmadik szakaszának éneklésére. Az *Aprófalva csoport* adta elő *„A róka és a libák”* című mesét, *Beni és Szilvi óvó nénik* irányításával.

December 13-án, Luca napján a *Ficánka csoport nagycsoportosai* végigjárták a többi csoportot és *Luca-napi népszokást* mutattak be, az *„Évszak-forgó-szélforgó”* című, Jó gyakorlatban kidolgozott tematika szerint, amely a Referencia Intézménnyé válás projekt keretében készült (három Jó gyakorlattal együtt). Készítette: *Kati óvó néni*.

Ez a mai napig működik, mivel szorosan illeszkedik Pedagógiai Programunkhoz és a néptánc foglalkozásokhoz.

December 15-én a nyugdíjasok karácsonyi összejövetelén a Ficánka csoportos gyerekek bemutatták műsorukat, amely a *„Kisfenyő”* című verses mese alapján készült. Ezt másnap is előadtuk a városi karácsonyi ünnepélyen, a Sportcsarnokban. Ügyesen szerepeltek: *Spengler Boglárka, Szabó Lóránt Kolos, Paucsa Hanna, Paucsa Bella, Bödör Krisztián, Horák Mercédesz, Kőműves Botond.*

December 19-én gyújtottuk meg a negyedik gyertyát, immár a dal négy versszakának éneklésével, majd meglepetés meseelőadást nézhettünk meg a *Globál Meseszínház* előadásában, *„A krampusz karácsonya”* címmel. Nagy tetszést aratott.

December 20-án elérkezett a várva várt KARÁCSONY az óvodában. Az idén az Önkormányzat jóvoltából minden óvodás és bölcsődés gyermek értékes ajándékcsomagot vihetett haza, melyet *Tömör István* Polgármester Úr adott át.

Őt követte *Thury Attiláné*, nyugdíjas intézményvezetőnk, aki a NABE ajándékát hozta. Gyermekeink nevében köszönjük! A műsor után a csoportszobákban izgatott ajándékbontás vette kezdetét, minden gyermek talált neki tetsző játékeszközt, amit azonnal birtokba vehetett.

A téli szünetről visszatérve, januártól folyamatosan gondoskodtunk a madarakról, saját készítésű madáreleséggel láttuk el az etetőket, bokrokat.

Január 25-én mindhárom csoport bábjelenetekkel mutatkozott be. A Csipet-csapat adta elő *„A nyúl meg a sün”* történetét, Aprófalva *„A kóró és a kismadár”*, a Ficánka csoport pedig *„A magányos hóember”* című mesét, melyet Teri óvó néni ötletes origami bábjaival játszottak el.

Február 2-án, Gyertyaszentelő napján izgatottan vártuk a medve „jóslatát”. Csalogattuk verssel, énekkel, mesével. A jóslat szerint közeledik már a tavasz.

Február 10-én tartottuk farsangi bálunkat, ahol *Roli bohóc* is meglátogatott bennünket, a Szülői Szervezet jóvoltából. Köszönjük!

Február 16-án az iskolába készülő gyermekek szüleinek szülői értekezletet tartottunk, melyen az iskolai elvárásokról kaptak tájékoztatást, valamint megtekinthették gyermekük felmérési eredményeit.

Február 21-én vidám műsorral örvendeztettük meg az időseket farsangi összejövetelükön, a Ficánka csoportos gyerekekkel. ***Február 24-én*** az óvó nénik bábelőadásával, *„A nagyhatalmú sündisznócska”* című mesével búcsúztunk a téltől, átadva a stafétát az Aprófalva csoportnak, a tavasz évszakfelelősének.

Ezen a télen sem esett a hó, így a téli örömök, mint szánkózás, hógolyózás, hóemberépítés elmaradtak. Voltunk azonban a befagyott Balatonon, és a kijelölt helyen csúszkáltunk a jégen. A kedvező időjárásnak megfelelően sokat tartózkodtunk a szabadban.

Kerti Teréz óvodapedagógus
Vargáné Dobó Katalin óvodapedagógus

ÓVODAI, BÖLCSŐDEI BEÍRATÁS A KIPPKOPP ÓVODA ÉS BÖLCSŐDÉBEN

Tájékoztatjuk a Kedves Szülőket, hogy óvodai, bölcsődei beíratást tartunk.

Jelentkezéskor (beíratáskor) be kell mutatni a gyermek nevére kiállított személyi azonosítót, születési anyakönyvi kivonatot, TAJ kártyát és a lakcímet igazoló hatósági igazolványt. Be kell mutatni továbbá a szülő/gondviselő személyi azonosítását szolgáló igazolványt és a lakcímet igazoló hatósági igazolványt is.
Bölcsődei beíratás balatonkenesei lakcímmel lehetséges,
és mindkét szülőnek munkáltatói igazolást szükséges leadni!

A beíratás helye: Kippkopp Óvoda és Bölcsőde
8174 Balatonkenese, Balatoni út 63.
A beíratás időpontjai:
2017. április 10., hétfő 7.30-17.00-ig
2017. április 11., kedd 7.30- 15.30-ig

A Nemzeti Köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 2015. szeptember 1-jétől hatályba lépő rendelkezése szerint a gyermeknek
három éves kortól kötelező az óvodai nevelés.
Abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a gyermek a harmadik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától legalább napi négy órában óvodai foglalkozáson kell részt vennie.
Ez a kötelezettség azon gyermekekre vonatkozik,
akik 2014. szeptember 1. előtt születtek, és még nem járnak óvodába.

Minden érintett Kedves Szülő jelentkezését várjuk,
aki a balatonkenesei Kippkopp Óvoda és Bölcsődébe,
a Balatoni út 63. szám alatti óvodánkba kívánja hozni gyermekét
a következő nevelési évben!

Előzetes információkérés az intézmény vezetőjénél lehetséges:

Kippkopp Óvoda és Bölcsőde, Balatonkenese, Balatoni út 63.
Galambos Lászlóné
Telefon: 06-88/574-802
E-mail: kippkoppovi@invitel.hu

Margit néni köszöntése

Január végén ünnepelte 90. születésnapját *Kósa Józsefné Margit néni*, melynek alkalmából *Tömör István* polgármester köszöntötte őt.

Margit néni 1927. január 28-án született Balatonkenesén, két leánygyermek édesanyja, háromszoros nagymama és öt dédunoka büszke felmenője. Férjével, Kósa Józseffel 1948-ban házasodtak össze, és fiatal éveik egészében keményen dolgoztak. 52 évnyi boldog házasság után 2000-ben Margit néni megözvegyült. Népes családja azonban szeretettel gondoskodik róla, ő maga pedig erejéhez mérten igyekszik minden napját ajándékként megélni. A jövőre nem tekint, a jelenben él, de vágyakozik rá, hogy idén tavasszal is megmetszhesse kedves rózsáit.

Isten éltesse hát Margit nénit, erővel és egészséggel áldja meg őt és családját!

– sr –

Picike öröm –

is öröm és mennyire boldoggá
tud tenni bennünket.
Örömmámorban tudunk úszni,
boldogságunkban lubickolni.
Lesöpör egy boldogságfuvallat
minden felhőt az arcunkról.
Elég egy mosoly, egy érintés,
egy simogatás, és máris
a felhőkben járunk.
Felkap bennünket valami
végtelen érzés és elröpít
valami végtelenségbe.
Benne vagyunk az örömben.
Bennünk van, kitölti
szívünket és lelkünket.
Testünk is súlytalanná válik.
Ilyenkor mi magunk
vagyunk az öröm.
Boldogságos lényünk
mutatja meg magát.

KG

A KELET-BALATONI BORLOVAGREND

2017. MÁRCIUS 11-ÉN, SZOMBATON 9 ÓRÁTÓL
A BALATON KELETI TÁJEGYSÉGÉNEK

6. KÉZMŰVES BORVERSENYÉT
SZERVEZI A BORREND PINCÉJÉBEN.

A BALATONKENESEI BOROS GAZDÁK ÁLTAL BEKÜLDÖTT MINTÁK KÖZÜL
A LEGMAGASABB PONTSZÁMOT ELÉRŐT A

BALATONKENESE VÁROS BORA 2017
CÍM ILLETI MEG.

A BORMINTÁKAT – FAJTÁNKÉNT 2 DB 0.7 L-ES PALACKBAN 800.- FT/MINTA –
KERESZTES JÁNOS BORLOVAGNÁL MÁRCIUS 4-8-I NAPOKON, 17 ÓRA UTÁN LEHET LEADNI.
CÍM: BALATONKENESE, NAGYKÚTI UTCA 36., TEL.: 30/237-28-92

A BORVERSENY EREDMÉNYHIRDETÉSE 13 ÓRÁTÓL VÁRHATÓ.
EZT KÖVETŐEN EBÉDRE VÁRUNK MINDENKIT, ENNEK ÁRA: 1300.- FT/FŐ.
EBÉDIGÉNY LEADÁSA: MÁRCIUS 8-IG, **KERESZTESNÉ VALI**NÁL, TEL.: 30/772-46-41

Nem a semmi határán…

Egy igazi vidéki intellektuelről

Márkus Zoltán huszonkét éven át, 1992 és 2014 között volt Lapunk munkatársa és szerkesztője, 85. születésnapja alkalmából szeretettel köszöntjük!

A Magyar Értelmező Kéziszótár meghatározása szerint, az intellektuel francia eredetű szó, jelentése: értelmiségi ember. Ezt a meghatározást még két jelzővel egészítettem ki: az igazi és vidéki szavakkal. Hangsúlyozni szerettem volna és kiemelni, hogy akiről szó van, az az ember vidéken él és igaz ember, erre az életpályája jogosítja fel.

Valószínű, hogy Márkus Zoltán eddigi életútjának méltatásával más ismerőse is foglalkozik majd és részletesebb elmondásra kerülnek annak állomásai. Ami ebben részemről megkapó és elismerésre méltó, azt egy szóval jellemzem: a hűsége. Hűsége a nagycsaládos életmódjából induló és adódó, a szegényparasztsági sorból hozott örökre megmaradó emlékei, és annak továbbadása írásaiban. Tanulmányai alatt megszerzett tudásának továbbadása, akár magyartanárként a tanulóinak, akár az *önként vállalt közéletben*. Ezekben az önként vállalt kötelezettségeinek teljesítésében nyújtott hűsége példaértékű lehet mindannyiunknak. Az ütközéseket felvállaló, de nem haragvó, aki tudja és tudta, hogy a harag hangja hazugságokat szülhet – ami nem segíthet senkinek, és ami csak árthat mindenkinek. Ezért sohasem élt és ma sem él az adok-kapok lehetőséggel, azt mindig szorgalmas munkával igyekezett rendbe tenni, és vele példát mutatni.

Életpályája a Veszprém megyei kis település, Bakonyság faluból indult és a Balatontól észak-keletre eső Csajág községben telepedett le véglegesen.
A Balatonalmádi kistérség „Bermuda-háromszögének” közepén. Melynek saroktelepülései: Berhida, Kenese és Balatonfőkajár által határolt magasföldi, platón. Valamikori munkatársam, dr. Rakk István a keszthelyi egyetem tanára szokta volt nekem idézni az itt élő népi mondást, miszerint: Küngös-Csajág-Röcsöge, nincsen eső sohase! Ezen magasföldön a csapadék szélsőségesen oszlik el, s ezt volt hivatva ellensúlyozni, hogy az állam támogatásával a környék mezőgazdasági üzemei létrehozták a Balatonfői öntözőfürtöt.

Ismerte és ismeri, részt vett és részt vesz a mezőgazdasági gazdálkodásban és annak átalakulásaiban. Szoros kapcsolatban volt a helyi termelőszövetkezettel, annak vezetőségével, a tsz tagságával, megírta a történetüket, ami most már forrásanyagnak számít. Támogatta a vidék átalakulását, részt vett annak politikai előkészítő munkájában, de elkötelezettségét és annak határát mindig kiigazította a családjából és a tanulmányaiból hozott és megszerzett tudása és felkészültsége.

Igazi magyar vidéki értelmiségi ember maradt, aki a közösségekben mindig feltalálta magát; én jómagam soha nem láttam italosan, de egy-két pohár bor után, csodálatosan dalolt, énekelte a magyar nótákat és az ismerős, divatos, aktuális slágereket.

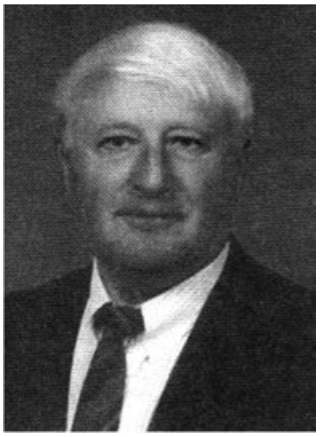

Baráti beszélgetésekben gyakran szólt családjáról, soha nem hallottam tőle panaszkodást vagy más embereket lekicsinylő mondatokat. A dolgos életének idősödő szakaszában van, most ünnepeljük 85. születésnapját. Mellyel kapcsolatban e megemlékezés írására felkérést kaptam: „te régi ismerőse vagy Zolinak, légy szíves írj a régi kialakult barátságotokról”. Eddigi írásom is erről szólt. Most úgy gondolom, hogy a méltató szavaimat legjobban a válogatott írásainak könyvben megjelent ajánlása fejezi ki legjobban; írói tevékenységét ezzel ajánlja a balatonkenesei olvasóközönségnek: *„Tisztelettel és szeretettel, találnak könyvemben írásokat, amelyek kiegészítik ismereteiket, vagy nemes szórakozásban részesíti önöket”*. Kérdem én, kell-e, vagy lehet-e pontosabban, okosabban, ennél szebben megfogalmazni közírói tevékenységének mondanivalóját, *ars poeticáját*? Gazdag életpályájának méltatása során megállapítható, látható, hogy élete nem a semmi határán, és a szíve nem a semmi ágán ült (József Attila után szabadon), hanem egy állandó mozgásban levő valóság világában, a vidék átalakulásában vett és vesz részt, vállalta és vállalja azt. Munkásságával maradandót alkotott és adott a vidéknek és a kisközösségeknek. Végezetül azt kívánom, Neked, Zoli, hogy barátságunk, ismeretségünk és alkotókedved még hosszú ideig tartson továbbra is jó erőben és egészségben, családoddal együtt.

Születésnapodon mindnyájan tisztelettel köszöntünk, a település, az olvasók és a Balatonkenesei Hírlap!

Gyurica István

a Balatonkenese Baráti Kör alapító tagja és titkára

Életvezetés – megújulás és megtisztulás

Mottó: Járni az újratervezett úton, maga a boldogság

A tél vége már sokszor megterhelő, már sokat fáztunk, túl sokat voltunk a lakáson belül. Vágyunk a napfényre, a szép időre, a Balaton-parti sétákra. A tavasz a megújulás, a kikelet időszaka, amikor a téli nyugalmi időszak után előbújnak a földből az első virágok, kirügyeznek a fák és újból élettel telivé válik a természet körülöttünk. S mikor töltődünk a friss levegőn, a langyos tavaszi fuvallat új terveket ébreszt bennünk. Talán már tervezzük a szabadságunkat, talán a lakásunkban szeretnénk valamit megújítani, megszabadulni a feleslegestől, a sarokba félrerakott „egyszer majd még jó lesz" dolgoktól, amit már valószínűleg soha nem fogunk újra a kezünkbe venni. De most! Ez az időszak sokunk életében elindítja a megújulás iránti vágyat, mind a testi megújulás, mind a lelki megújulás területén.

Ez a tavaszi időszak az Egyház életében is megtalálható, amikor a húsvéti beteljesedés előtt a nagyböjti időszak lehetőséget ad a megtisztulásra. Mintha mostanában újra felfedezné a világ is a böjtöt, de inkább, mint méregtelenítő kúrát vagy más, életmód szempontjából jótékony hatású tevékenységet. Pedig az Egyház nagyböjti időszaka nem egy vallásosan becsomagolt tisztító kúra vagy diéta. Mikor eljön az idő, hogy felvegyem a tavaszi ruháimat és rájövök, hogy a téli időszak néhány centimétert varázsolt a derekamra, és ezért meghúzom a vacsorám mennyiségét, ez a diéta. A diéta nem rossz, de ne vonjam be vallásos púderral és pipáljam ki vele a tavaszi megújulás lelki oldalát. Az Egyházban a nagyböjt egyik feladata egyfajta tudatos egyensúlyvesztés annak érdekében, hogy kiderüljön, van-e mélyebb – lelki – erőforrásunk. Van-e valódi spirituális kapaszkodónk, ami akkor is megtart minket, ha – a fenti példát nézve – éhesek vagyunk. Minden megtisztulásnak és megújulásnak van testi és lelki oldala. A testi oldalát talán könnyebb meghatározni, hisz a megújulást legtöbbször az önmegtagadással szoktuk összekapcsolni: megvonok magamtól valamit, megszabadulok a felesleges dolgaimtól, átrendezem a lakásomat, ... A másik a lélek tisztulása: megfékezni bensőnket, rendetlen hajlamainkat, kellemetlen vágyaimat, és újrarendezni az életem vonalát … . Mint egy lelki-szellemi GPS, lehetőséget ad az életem újratervezésére.

Hogyan kapcsolódik a megtisztulás és megújulás életünk vezetéséhez? Először is mindenkinek jó, ha van egy életcélja. Tudni, mit szeretne elérni az életében. Mi a végső célja. Mire szeretne majd szabadon, örömmel és szeretettel teli szívvel visszatekinteni. Másodszor pedig, ha ez a cél megvan, akkor megtervezzük hozzá életünk útját is, hogyan szeretnénk azt elérni, milyen lépéseket szeretnék tenni a cél érdekében. De ahogy telnek az évek, rá fogunk döbbenni, hogy például egyre kényelmesebben élünk, sok olyan dolog tapadt hozzánk, vált megszokottá, amelyek egyre távolabb visznek bennünket az eredeti életcélunktól. Vagy egyre többet és többet dolgozunk, hogy még többet és még többet keressünk, de közben a megkeresett pénzt gyakran olyan dolgok vásárlására költjük, amelyekre igazából nincs szükségünk, sőt emiatt a minőségi idő is egyre kevesebb az életünkben. Vagy egészségtelen módon élünk, étkezünk, és már érezzük, hogy nem lesz ez így jó … és folytathatnám. A megtisztulás és megújulás időszaka arra is szolgál, hogy átgondoljam az életemet és döntéseket hozzak, mit engedjek el az életemből, mit építsek be, hogyan tértem le a magamnak kijelölt életútról, és hogyan szeretnék visszatérni rá. Kialakultak-e rossz szokásaim, idegesítő megjegyzéseim, mennyire lettem lelkileg igényes vagy igénytelen, …

A megtisztulás és megújulás időszaka lehetőségek egész tárházát tárja elénk, és én döntök a változásról vagy a nem változásról. Először is azt érdemes végiggondolni, hogy kitartok-e még az életcélom mellett, vagy arra is ráférne egy kis újratervezés. Időről időre az életcél is változhat. Az elmúlt évek tapasztalata, a megváltozott körülményeim és lehetőségeim újratervezhetik az életcélomat is. Ha az életcélomat már felülvizsgáltam, akkor a hozzá vezető utat tudom évről évre felülvizsgálni. Segíti-e a mostani életvezetésem az életcélom elérésében, vagy csak kitűztem egy ideális célt, amiről jó álmodozni, de a tettek valahogy elmaradnak mellőle. Ideális esetben az életcélom mellé konkrét terveket és tetteket társítok, hogy úgy mondjam, aprópénzre váltom a céljaimat, lebontom kisebb célokra, amelyeket már átlátok és könnyebben megvalósítok.

Ha már megvan az újratervezett cél és kidolgoztam mellé az új utakat is, akkor gondoljak arra, hogy a legnagyobb boldogság maga *az úton járás*. A cél elérése „csak" ráadás.

Élményekkel és örömökkel teli utazást kívánok mindenkinek, nemcsak tavasszal.

M. Teréz nővér

Ellesett pillanatok VI.

Karácsony ünnepe sokunk számára a legszebb az ünnepek között, lelkünk ezen a Szentünnepen a megbékélésre s az egymás iránti szeretetre vágyik. Mára mégis mássá vált sok embertársunk számára ezen ünnepre való készülődés megszokott hagyománya. Természetesen nem az Istenbe vetett hitük s az iránta érzett tiszteletük gyengült, sőt valójában az elmúlt évtizedek során ők voltak azok, akik hűen megőrizték lelkükben keresztény hitüket, s a szerint is élték mindennapi életüket. Nem vétkeztek, de nem is gazdagodtak, kijátszva embertársaikat, mint azt oly sokan tették e hazában. Akik hirtelen keresztény emberekké váltak, azok úgy gondolják, elkövetett bűneikért majd a Jóisten úgyis megbocsájt, s így lettek ők ugyanazzá, akik eddig is voltak: kétszínű emberek.

Az ünnepeket megelőzően, ahogy az lenni szokott, emberek sokasága járta a piacokat, bevásárlóközpontokat; kinek mit engedett a pénztárcájának bősége, úgy vásárolgatott szeretteinek. „A fenyőfák árai szinte az egekig szöktek” – mondotta egy barátom, aki különösen szép fára vágyott az újszülött unokáira gondolva. Igen, ez így igaz, válaszoltam hangosan, ám magamban azokra gondoltam, akik hosszú esztendőkön át ápolgatják, nevelgetik ezeket a csodálatos fácskákat. Mennyi munkával s verejtékkel járt, míg ezek a fenyők ily gyönyörűekké válhattak, hogy mindnyájunk családjának számára szebbé varázsolják az ünnepek hangulatát! Talán egyáltalán nem a fák drágák, hanem az emberek munkával szerzett jövedelme kevés, vetődött fel bennem egy újabb gondolat. Nem oly messze tőlünk egy idősebb házaspár a kezükben lévő fenyő árát igyekezett lealkudni; forgatták, nézegették, visszatették, majd ismételten kérték az eladót, engedjen az árból. Ekkor hozzájuk lépett Barátom, s egyetlen szó nélkül a kereskedő kezébe adta a kis fenyő árát, majd az idős házaspár felé fordulva csak annyit mondott; *„Kellemes karácsonyi ünnepeket kívánok Önöknek!”* Ők természetesen nem akarták elfogadni, s mindketten kissé szégyenkedve, pironkodó arccal magyarázkodva tiltakoztak. Barátom, látva zavarukat, közelebb lépett, s kissé feddő hangon szólt hozzájuk: *„Tudják, mifelénk az ajándékot illik elfogadni!”*, s mosolyogva köszönt el tőlük. Üsse kő, a mi fenyőfánk ettől még semmivel sem lesz kisebb, mondta, majd hozzám fordulva hosszan felsóhajtott. *Tudod, lehet, hogy ez lesz számukra az utolsó közös karácsony, ezt sosem lehet tudni*, fejezte be kissé rekedtes hangon mondanivalóját. Váratlan volt számomra ez a hangosan kimondott gondolat, mert általában mindig kerülte az elmúlással kapcsolatos megnyilvánulásokat. *Menjünk, keressünk valahol szaloncukor-újdonságokat*, szólt hozzám, szinte azonnal kizárva annak lehetőségét, hogy netán válaszolni is tudjak az előző mondatára.

Rövidesen rátaláltunk az óriási szaloncukor-kínálatra, szebbnél szebb csomagolású s fantasztikus ízek kavalkádjának látványa tárult elénk. Meglepődve tapasztaltuk, lehet venni darabszámra, esetleg súlyra is; kinek mi a kívánsága. Egyetlenegyet nem lehetett, megízlelni a helyszínen, mielőtt vásárolnánk belőle. Sok kisgyermek vágyakozón nézte a pultokra kirakott, színesebbnél színesebb szaloncukrokat s a rajtuk lévő díszítéseket, ám a szülők többsége viszont az árakat. El kell ismerni, az árak már a jövőt, egy jóléti társadalom képét vetítették elénk, s talán már kissé túl is szárnyalták, oly magasak voltak! Az anyukák egy része mindent elkövetett, hogy gyermekeit a továbbhaladásra bírja, de e kísérletük zömében kudarcba fulladt. Voltak, akik gyermekeiket kézen fogva igyekezték őket elhúzni a pultok elől, ám néhányan szinte restelkedve, de vásároltak néhány darabot a sírva fakadó gyermekeiknek. Lassan elindultam a kijárat felé, kezemben a vásárolt édességekkel, ám hiába tekingettem körbe, Barátom egyszerűen elveszett a tömegben. Ekkor hangos gyermekzsivajra lettem figyelmes, tőlem nem is oly távol, s megláttam, amint az előzőleg vásárolt édességet osztogatja az őt körbeálló gyermekek részére. A hétköznapi gondoktól állandóan fáradt arcán mosoly lett úrrá, s az örömtől kipirultan adogatta a sok kis apróság kezébe az angyalkákkal díszített színes szaloncukrokat. Majd elköszönve tőlük, még hosszasan integetve elindult felém. *Tudod, ez úgy kezdődött, hogy elsőként egy pityergő kicsinek adtam néhány szem szaloncukrot, magyarázta, majd kiderült, hogy ott vannak a testvérei is. Így azok is kaptak, de azt vettem észre, egyre több gyermek nyújtja felém aprócska kis kezét. S lásd, ez lett belőle – igaz, az egyik táska kiürült, de a másikban van bőven elég az otthoni apróságoknak, úgy nézem sok is lesz ennyi nekik* – mondta, majd hirtelen elhallgatott. Nem szólaltam meg, hisz jól tudtam már akkor, hogy mire készül, amikor megláttam a vásárolt mennyiséget a táskáiban. *Na, ballagjunk mi is lassan hazafelé* – szóltam hangosan, ám ő még mindig vissza-visszatekintett a gyermeksereg felé. *Még le sem cikizel, vagy cukros bácsizol?* – kérdezte halkan, miután utolért a kijáratnál. *Nem*, válaszoltam csendesen, *de most, ha hiszed, ha nem, roppant büszke vagyok arra, amit ma tettél, s arra is, hogy a Barátomnak nevezhetlek!*

Az autóba berakodva hazafelé indultunk, s a kocsiban ülve némán néztük a már oly sokszor látott tájat. Kellemes volt a csend különös varázsa, s a kocsi légterét uraló fenyő illata. *Ilyet még sosem tettem, de esküszöm, ez most nagyon jólesett*, szólalt meg barátom, s óvatosan – nehogy észrevegyem – letörölte az arcán lepergő könnycseppeket. S mintha mi sem történt volna, halkan egy karácsonyi gyermekdalt kezdett dúdolgatni. Én viszont arra gondoltam, vajon mennyi idő kell még e Nemzetnek ahhoz, hogy ne csak az árakban, hanem a jövedelmekben is európaiaknak tarthassuk magunkat! S végre a család, s ne az állam gondoskodjon gyermekeink ellátásáról.

Id. M.S.

Arany János és Jánosi Gusztáv

„Kedves Közönségünk! Egy barátságot elevenítünk fel, amelyet a múlt század (a 19. század) 60-as éveiben kötöttek.

Akik barátkoztak, az irodalomban jeleskedtek. Most az égi mezőkről idézzük meg őket. Az egyik a mindannyiunk által jól ismert Arany János, a másik alig ismert, de Kenesét és a Balatont nem csupán csak szerető (hanem itt élő) költő és műfordító, Jánosi Gusztáv.”

Elhangzott 1996. április 24-én, a balatonkenesei általános iskola zsibongójának névadó ünnepségén. Az iskola közösségi tere Kecskés József iskolaigazgató úr irodalmi műsorával kapta a *Jánosi Gusztáv Művelődési Csarnok* elnevezést.

Jánosi Gusztáv

Az 1999-ben kiadott *Két fénylő csillag Kenese egén* című kiadványban Kecskés József leírja Arany János és Jánosi Gusztáv barátságának történetét. Személyesen Pesten találkoztak, 1861-ben. Arany megjelenteti Jánosi verseit a *Koszorú* című irodalmi folyóiratban. Műfordításra serkenti, amit Jánosi meg is fogad. A 19. század német, francia, angol nagyságainak magyarra fordított műveivel foglalkozik, s gyűjteményt ad ki belőlük *Nyugat költőiből* címmel. Tasso *Megszabadított Jeruzsálem* című művét is Arany biztatására fordítja magyarra.

Jánosi Gusztáv mellszobra

Jánosi kenesei villájában megfordult Jókai Mór, Tompa Mihály, Greguss Ágost, Gyulai Pál, Szász Károly, Endrődi Sándor. *„Arany János már nem élt, amikor Jánosi Gusztáv irodalmi munkásságának elismeréséül a Kisfaludy Társaság rendes tagjává választotta. Végakarata szerint édesanyja mellett pihen a kenesei katolikus temető legmagasabb pontján, a családi sírboltban.”* (Kecskés József)

Arany Margit

A temetőben sétálva, az út bal oldalán levő fejfán olvashatjuk *Bognár Elekné Arany Margit* (1881-1964) nevét, aki *Dr. Bognár Elek* ny. miniszteri tanácsos, vámigazgató felesége volt. Az Arany család címeres nemeslevele szerint a nemességet 1635. április 28-án, Kraszna megyében, Rákóczi Györgytől kapta Ferenc. Fiának, Arany Sámuelnek négy fia volt: Ferenc, János, István, György. György Arany János felmenője volt, István pedig Arany Imréé, Arany Margit édesapjáé.

Hogy került Kenesére?

Az 1920-as 30-as években több fővárosi család vásárolt Kenesén földet. Ilyen volt dr. Bognár Elek is. A Kossuth és Nagykúti utca végén levő domboldalt vásárolta meg, és beültette szőlővel, gyümölcsfákkal. Szép kis villát is épített, ahol családjával élt. Bekapcsolódott a falu kulturális életébe, a Fürdőegyesület alelnöke lett. Fia, Bognár Elek a Belvárosi Színház tagja, barátaival jótékonysági műsoros esteket szervezett. Idősebb Bognár Elek 1942-ben Budapesten halt meg, de Kenesén van eltemetve. Felesége leányával, Bognár Erzsébettel élt együtt, aki

A Bognár-villa

Bognár Elekné Arany Margit

később az öt gyermekes özvegy dr. Polgárdi Károllyal kötött házasságot 1952-ben.

A gyermekek nagy szeretettel emlékeznek nevelőanyjukra és a nagymamának szólított Margit nénire, akinek villája adott otthont a nagy családnak. Az utcában egyremásra épültek a házak, amikor kiderült az Arany Jánossal való igazi kapcsolat. Jó döntés volt, hogy az utcát Arany Jánosról nevezték el.

Vér Lászlóné

A Bognár házaspár a háza előtt

ARANY 200

200 éve született
a legnagyobb magyar költők egyike,
Arany János

A jelentőségteljes évforduló kapcsán biztos sokan méltatják majd Arany költészetét, mi csak egy rövid gondolatmenet erejéig említjük meg, hogy az irodalmi előzmények sorában Tinódi Lantos Sebestyényen kívül (1550 körülről), Zrínyi Szigeti veszedelmének (1651) is fontos szerep jutott Arany Jánosnál, a Szondi két apródjával kapcsolatban.

A szegény, református családba született Arany János legismertebb történelmi balladája a Szondi két apródja, melyet 1856-ban, egy nyári délután (az eperfa alatt) írt a magyar szabadságharc leverésének keservében. Évszázadokon át nem bírtak el velünk az egyesült európai seregek, a tatárok, majd a törökök sem – a németek sem győzhetnek felettünk.

Gondolataiban erkölcsi tanítást ad a magyar ifjúságnak. A magyarok minden fenyegetés és nehézség közepette kitartanak. Szondi apródjainak, fiatal dalnokainak kitartása példázza, hogy nem számít az, hogy mi történt, nem számít a vereség, hanem csak az számít, hogy emlékezünk a magyar hősiességre, a régi, Szondi-féle hősök önfeláldozására; és az apródok, az ifjúság, a gyerekek viszik tovább a hősiességet – ahogyan ez 1956-ban is történt a „pesti srácokkal” az orosz és hazaáruló baloldali megszállókkal szemben. Arany művét joggal nevezzük a hűség és kitartás balladájának.

A sokat emlegetett balladai homály övezi a költeményt, mely megvédte a költőt a politikai támadásoktól, de olvasói minden korban megértették üzenetét: a költő nem alkuszik, a magyar nép nem hátrál meg és nem pusztul el. Arany János arra tanít, hogy bölcsen, csendes szavakkal képviselte az igazát, a forradalom és a magyar szabadság ügyét – legbelül mindvégig vidéki tanító és bujdosó maradt – és így is elérte célját. Hiába helyezték magas közpozíciókba, az maradt, aki volt. Ez az igazi „Arany középút”.

...S hogy feljöve Márton, az oroszi pap,
Kevély üzenettel a bősz Ali küldte:
Add meg kegyelemre, jó Szondi, magad!
Meg nem marad itt anyaszülte.

Mondjad neki, Márton, im ezt felelem:
Kegyelmet uradtól nem vár soha Szondi,
Jézusa kezében kész a kegyelem:
Egyenest oda fog folyamodni.

Hadd zúgjon az álgyu! – pogány Ali mond,
És pattog a bomba, és röpked a gránát;
Minden tüzes ördög népet, falat ont:
Töri Drégel sziklai várát.

Hogy vítt ezerekkel! hogy vítt egyedűl!
Mint bástya, feszült meg romlott torony alján:
Jó kardja előtt a had rendre ledűl,
Kelevéze ragyog vala balján.

„*Rusztem* maga volt ő!... s hogy harcola még,
Bár álgyugolyótul megtört ina, térde!
Én láttam e harcot!... Azonban elég:
Ali majd haragunni fog érte.”

Mint hulla a hulla! veszett a pogány,
Kő módra befolyván a hegy menedékét:
Ő álla halála vérmosta fokán,
Diadallal várta be végét.

Apadjon el a szem, mely célba vevé,
Száradjon el a kar, mely őt lefejezte;
Irgalmad, oh Isten, ne légyen övé,
Ki miatt lőn ily kora veszte!

Arany: Szondi két apródja (részletek)

Vasváry-Tóth Tibor

Farsang - a mulatságok ideje?!

A farsangi ünnepek a tél temetését, a tavasz közeledtét jelzik, számtalan hagyomány kötődik ehhez az időszakhoz. Ma már számtalan hagyomány és népszokás keveredéséből áll egy-egy ünnep, így minden régióban másként ünnepelhetik a tél elmúltát, s a termékeny tavaszi időszak kezdetét is. A farsang jellegzetessége, hogy a keresztény liturgikus naptárban nem kötődik hozzá jelentős vallási ünnep, alapvetően a gazdag néphagyományokra épül.

Mátyás király idejében is nagy mulatság volt a farsangi ünnep, s *Itáliában* is évszázadokkal ezelőtt ünneppé nyilvánították húshagyó keddet. Az olasz művészek szebbnél szebb maszkokat és báli ruhákat készítettek, melyek a mai napig elengedhetetlen kellékei a nagy felvonulásoknak, báloknak. De nemcsak a királyi udvarokban volt vigasság farsang idején. Az egyszerű emberek is különböző játékokkal, ártalmatlan harci játékokkal és persze vidámsággal ütötték el az időt.

Farsang időszakához számtalan babona is kötődik. Egyes népek különleges barázdákkal szántották földjeiket, hogy az új évben bő termésben, s gazdag gyermekáldásban legyen részük. Sok helyen e hagyomány új típusát alakították ki: a hajadon lányokkal tuskót húzattak. A farsangi hagyományok közé tartozik a *busójárás* is, ilyenkor hamut szórnak szét a házak udvarán, hogy távol tartsák az ártó szellemeket. Egyes bálokon koporsót temetnek, máshol az udvaron szalmabábut égetnek, ezzel elüldözve a telet, hogy helyet adjon a tavasznak, a csángók pedig fűzfa síppal keltik életre a tavaszt.

A farsang ma a bálok, az önfeledt mulatságok ideje. A bálozók elbúcsúztatják a telet, s babonákkal, népszokásokkal „elűzik” a rossz időt.

A Magyarországon közismert farsang elnevezés a bajor-osztrák *Fasching* szóból ered. Ez a fogalom, akárcsak a karnevál, a középkorban a böjttel függött össze, a böjt napját megelőző éjszaka elnevezése volt. Ezt jól mutatja a Fasching irodalmi formája, a Fastnacht (Fasten=Böjtölés; Nacht=Éjjel). Az idők folyamán a fogalom már a böjti napokat megelőző egész időszak jelölésére szolgált.

A farsangi mulatságok szervezése és lebonyolítása a karnevál idejében nem ellenkezik az egyház tanításával, valóban méltó ideje annak, hogy szórakozzunk, bálozzunk, mulassunk – persze egészséges keretek között –, hogy így összeszedettebben tudjuk majd átélni a nagyböjt kegyelmi idejét.

Február 25-én mi is úgy döntöttünk, hogy ünnepelni fogunk. Farsangot hirdettünk a híveknek, kicsiknek és nagyoknak egyaránt. Elsősorban nem a telet szerettük volna búcsúztatni – habár nagyon hosszúra sikerült –, hanem az ismerkedésnek és a vidámságnak szerettünk volna teret adni. Minden csoport, gyerekek és felnőttek, rövid és vidám jelenettel készültek. A közös játék jó lehetőséget adott a sok nevetésre, és ismereteink bővítésére is. A sok-sok felajánlásból, adományból összejött jótékonysági tombola pedig nagy sikert aratott. Számtalan családnak tudtunk örömet szerezni az ajándékokkal. Köszönet minden jótékonykodó vállalkozónak Balatonkenesén és Balatonakarattyán egyaránt, akik felajánlásaikkal segítettek örömet szerezni, akár egy vacsorával, vagy egy-egy ajándékcsomaggal. És természetesen, ha farsangról beszélünk nem maradhatott el a szeretetvendégség sem, a helyi katolikus karitász csoport szervezésében. A finom sütemények és szendvicsek között falatozva bizony mindenki szívesen ismerkedett, beszélgetett. Bízunk benne, hogy ezek a találkozások, beszélgetések még sokáig meg fognak ismétlődni.

M. Erzsébet nővér

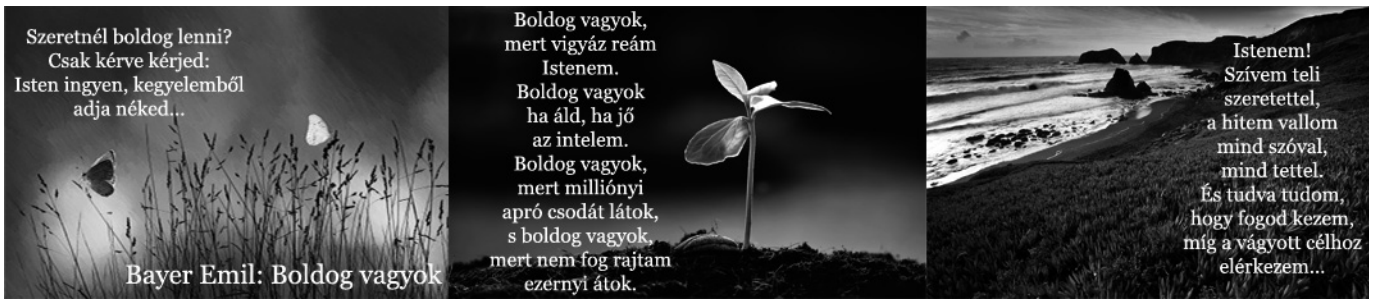

„Egy gyertya nem veszít semmit a fényéből, ha meggyújt egy másikat”

(Gárdonyi Géza)

Az elmúlt hónapban szép ünnepség keretében vette át *Pulai Istvánné* az akarattyai óvodában *Matolcsy Gyöngyi* polgármesterasszonytól a *Pedagógus szolgálati emlékérmet*.

Balatonkenesén élt és dolgozott 40 éven át. Elkötelezett híve a környezeti nevelésnek és a néphagyományok őrzésének, ápolásának. A pedagógus-továbbképzések egész sorát végezte el sikeresen és munkájában hasznosította. Kollégáival együtt alkották meg az óvodában a Zöld falat, ahol a gyermekek az évszakok változásával láthatták és gyűjtötték a terméseket, azok hasznosítását.

Sétáik során megismerték a településeinket. Gyakran voltak vendégei a Tájháznak is. Irénke 2010-ben Veszprémben vehette át a *Gyermekekért* kitüntetést.

Kippkopp Hírmondót is szerkesztett. A Mihály-napi vásárok nagy sikert arattak a gyermekek és szülők körében.

Tíz évig *Fürkész tábort* szervezett: lakóhelyünk alaposabb megismerése és a kézműveskedés volt a cél.

Hat alkalommal *Nyári Erdei Óvodába* is jártak a nagycsoportosok: Mesztegnyő, Gyűrűfű, Őriszentpéter, Agostyán, Fenyőfő voltak a helyszínek.

Szakmai elismerést szereztek: kétszer nyerték el a Zöld Óvoda címet és még lehetne sorolni a bemutató foglalkozásokat, a különféle ünnepségek szervezését, lebonyolítását.

Köszönjük, Irénke, azokat a nyári programokon való tevékenykedéseidet, ahol a nyaraló gyermekeknek is megmutattad a szövés rejtelmeit; köszönjük a húsvéti tojásfestést a tájházban!

Nyugdíjas éveidhez jó egészséget és sok örömet kíván:

Vér Lászlóné
egykori honismereti szakkörvezetőd

„Az életnek értéket csak a szolgálat adhat, amellyel az emberek ügye felé fordulnak.”
(Márai Sándor)

KALENDÁRIUM - MÁRCIUS

Március, amely nevét Marsról, a római háborúistenről kapta, az év harmadik hónapja.

Nyelvújítás korabeli elnevezése a többi hónap nevéhez hasonlóan igen beszédes: a nyelvész reformátorok *olvanos* néven emlegették. Népi kalendáriumban Böjtmás hava, Kikelet hava, Fák hava, Bölénytor hava, Tavaszelő néven is találkozhatunk vele. Angolszász országokban Földanya havaként tisztelik, de több helyen nevezik a heves szelek havának is.

Március 1-én beköszönt a meteorológiai, 21-én, a napéjegyenlőség napján pedig a csillagászati tavasz. Ám az időjárás nem mindig hisz a naptárnak. A tél ilyenkor még gyakran vissza-visszanéz – emlékezzünk csak a 2013-as hófúvásos március 15-re. De lassan azért végérvényesen és visszavonhatatlanul megérkezik a tavasz. Érezhetjük ezt az egyre enyhébbé váló levegőből, a nap erőteljesebb sugaraiból és a tavasz-illatból, mely a földből párolog felénk. No meg elárulják nekünk a kikelet közeledtét a tél folyamán gondoskodásunkban részesült madarak: a napsütötte időben már hangjukkal van teli a kert.

A télies jellegű március az elmúlt században egyébként többször is megmutatta magát: 1931-ben és 1964-ben is 10 cm-t meghaladó hóréteg alakult ki az ország egy részén. 1962. március 16-án ennél is több, 20-cm hó hullott az Alföldön. A hó azonban szerencsére már egy esetben se maradt meg tartósan. Ám ha esik, ne csüggedjünk – és különösen a nők: azt tartják, hogy aki a márciusi hóban megmossa az arcát, szép lesz.

Az elmúlt 50 esztendő leghidegebb márciusi napjára 1987-ben virradhattunk: hajnalban sok helyen –17 °C-ot mértek. A korábbi évszázadok, a *„kis jégkorszak”*-ként emlegetett időszak pedig még ennél is zordabb márciusokat hozott. 1784-ben márciusában, sőt még áprilisban is hó borította a Kárpát-medence egy részét. Ebben az időszakban gyakran fordult elő, hogy a fagyos tavasz egy viszonylag enyhébb telet követett. Így volt ez 1824-ben is, amikor áprilisig minden éjjel fagyott, mely sok helyen teljesen tönkretette a gyümölcsfákat. Tíz évre rá, 1834-ben Vince napján, január 22-én Veszprémben virágzott a meggyfa, Gyertyaszentelőkor kirepültek a méhek. Aztán széllel, hóval és faggyal jött a március, mely olyan tartós hideget hozott, hogy több helyen az állatok takarmányozására a szalmatetőket is fel kellett áldozniuk a gazdáknak.

Bárhogy alakul a gyakran kétarcú március, a hónap végére érezhetően nő a nappalok hossza és a napfényes órák száma is.

A Nap márciusban a Halak jegyéből a Kos jegyébe lép. Azt tartják, hogy a márciusban született gyerekek – akár még a Halak, akár már a Kos jegyében születtek – bölcsek, kedvesek és nagyon szorgalmasak. A Kosnak, miképpen magának március hónapnak is, a Mars az uralkodó bolygója, így az e jegyben születettek eleme a tűz. Általában férfiasak, lendületesek, cselekvők és határozottak, akik gyorsan döntenek és gyakran övék a vezetés. A Kos jegyű emberekre jellemző még az egyenesség és az őszinteség, a barátságosság és a család szeretete.

Március 1.

A polgári védelem világnapja. 1972-ben ezen a napon alakult meg a Nemzetközi Polgári Védelmi Világszervezet. A polgári védelem elkülönül a fegyveres erőktől, feladata többek között katasztrófák esetén a lakosság védelme.

Még egy világnap került március 1-re, és ez a nukleáris fegyverek elleni harc napja. Az amerikai hadsereg 1946-tól folytatott nukleáris kísérleteket a Marshall-szigetek területén. Az 1954. március 1-én, a Bikini-szigeteken felrobbantott hidrogénbomba a kísérletben részt vevők minden várakozását felülmúlta. Ez volt az első szilárd anyagú bomba, melynek ereje akkora volt, hogy az esemény mérésére szolgáló műszerek is megsemmisültek. A bomba helyén 2 km átmérőjű kráter maradt, és jelentős mennyiségű radioaktív szennyeződés került a légkörbe. A Castle Bravo felrobbantásáról a környező szigetek lakosait nem tájékoztatták, s a kitelepítések is csak több nap elteltével kezdődtek. Így az őslakosok közül sokan sugárfertőzést kaptak. A Bikini atoll a mai napig lakhatatlan, egykori lakói pert nyertek az USA-val szemben, mely kárpótlásban részesítette őket.

Ezen a napon született Frédéric François Chopin (eredeti nevén Fryderyk Franciszek Chopin) (1810-1849) lengyel zeneszerző és zongoraművész.

Március 2.

1972-ben az USA útnak indította a Pioneer-10 űrszondát, melynek küldetése a Naprendszer külső bolygóinak, közelebbről a Jupiternek a felkeresése volt. A bolygót 1973. december 3-án érte el. Végső célja a tőlünk 68 fényévnyire található Aldebaran-rendszer, melyet nagyjából kétmillió földi év alatt érhet el. Fedélzetén egy aranyozott lemezt is elhelyeztek, amelyen a Naprendszerről és az emberiségről szóló információk vannak. 1998-ig ez a szonda jutott a legtávolabb a Földtől, de ekkor az 1977. szeptemberében elindított Voyager-1 megelőzte.

200 éve ezen a napon született Arany János (1817-1882) költő, író, műfordító, a legnagyobb magyar balladaköltő.

Március 3.

1880-ban megkezdte működését a Magyar Távirati Iroda, a magyar állami hírügynökség.

Ezen a napon született gróf Andrássy Gyula (1823-1890), aki a kiegyezés és 1871 között a Magyar Királyság miniszterelnöke, 1971 és 1879 között pedig a Monarchia külügyminisztere volt.

Március 4.

A katolikus egyházban Szent Kázmér emléknapja.

2013 óta ez a tenisz világnapja.

Ezen a napon ünnepelte születésnapját Kokas Ignác (1926-2009) Kossuth-díjas festőművész, a Magyar Művészeti Akadémia tagja.

Március 5.

1872-ben a Néprajzi Múzeum Igazgatójává nevezték ki Xántus János természet- és néprajztudós, ismert utazót, s az ő tiszteletére ez a budapesti Néprajzi Múzeum napja.

1224-ben e napon született Árpád-házi Szent Kinga (1224-1292), IV. Béla király lánya, Litvánia és Lengyelország védőszentje.

Március 6.

1958-ban ezen a napon végezték ki a Balatonkenesén született, és az 1956-os forradalom székesfehérvári eseményeiben részt vett Babolcsai Istvánt, akit megtorlások során, koholt vádak alapján állítottak bíróság elé és ítéltek halálra. Sírja a budapesti Új Köztemető 301-es parcellájában található.

Ez a nemzetközi energiatakarékossági nap, mely a környezettudatosságra és a fenntarthatóságra igyekszik irányítani a figyelmet.

Több író és művész is ünnepelte és ünnepli e napon születésnapját, így Michelangelo Buonarotti (1475-1564) itáliai szobrász- és festőművész, a reneszánsz művészetének Leonardo és Raffaello melletti harmadik legnagyobb alakja, Cyrano de Bergerac (1619-1655) (teljes nevén Hercule Savinien Cyrano de Bergerac) francia író, akit igazán Rostand drámája tett ismertté, Elizabeth Barrett Browning (Elizabeth Barrett Moulton-Barrett) (1806-1861) angol költőnő, valamint Gabriel García Márquez (Gabriel José de la Concordia García Márquez) (1927-2014) Nobel-díjas kolumbiai író, akinek számtalan regénye mellett mégis a Száz év magány sokak nagy kedvence. De március 6-án látta meg a napvilágot Valentyina Vlagyimirovna Tyereskova (1937) szovjet űrhajós, az első nő, aki az űrben járt, továbbá David Gilmour (1946) brit rockzenész, a Pink Floyd tagja is.

Március 7.

1530-ban VIII. Henrik megalapította az anglikán egyházat, mert a pápa ellenezte első, Aragóniai Katalinnal kötött házassága felbontását.

A nap szülötte Maurice Ravel (Joseph-Maurice Ravel) (1875-1937) francia zeneszerző, zongorista, akinek leghíresebb és legismertebb műve, az 1928-as Bolero, melyben ugyanaz a zenei téma más és más hangszereken, egyre növekvő hangerővel ismétlődik.

Március 8.

1910 óta nemzetközi nőnap, annak emlékére, hogy 1857-ben jobb munkakörülményeket és tisztességes bért követelve közel negyvenezer textilipari munkásnő lépett sztrájkba New Yorkban.

Ezen a napon született Romhányi József (1921-1983) költő, író és műfordító, aki humoros állatverseiben bravúrosan használta a magyar nyelvet, de nevéhez fűződik több kedvelt rajzfilmsorozat szövegének írása, valamint operaszövegkönyvek megalkotása és operalibrettók, musicalek fordítása is.

Március 9.

A trianoni békediktátummal elcsatolt Szentpéterfán 1923-ban megtartott népszavazással a település visszatért Magyarországhoz.

Ezen a napon született Jurij Gagarin (Jurij Alekszejevics Gagarin) (1934-1968) szovjet űrhajós, az első ember, aki az űrben járt.

Március 10.

1990-ben Horn Gyula külügyminiszter Moszkvában megállapodott az 1945 óta ideiglenesen Magyarországon állomásozó szovjet csapatok teljes kivonásáról.

A nap szülötte Arthur Honegger (1892-1955) francia zeneszerző, akinek zenéjében a különféle irányzatok összeegyeztetésére törekedett, így műveit meglehetősen eklektikusnak tartják.

Március 11.

2011-ben helyi idő szerint 14 óra 46, közép-európai idő szerint 6 óra 46 perckor a Richter-skála szerinti 9,0-es erősségű földrengés következett be Japán keleti részén, melyet pusztító szökőár követett. A rengés következtében megsérült fukusimai atomerőműben másnap robbanás történt, melynek hatására sugárzó anyagok kerültek a szabadba.

A nap szülötte Szondi Lipót (1893-1986) pszichiáter és idegorvos, a sorsanalízis kidolgozója, és a pszichológiai vizsgálati eszközként használt Szondi-teszt megalkotója. Szondi szerint az emberi választásokat minden esetben az ösztönök befolyásolják.

Március 12.

1990-ben elkezdődik az orosz csapatok kivonása Magyarországról: elsőként a Veszprém megyei Hajmáskéren állomásozó harckocsizó alakulat indul útnak.

Ezen a napon született Paulay Ede (1836-1894) színész, rendező és színiigazgató, aki 1878-tól a Nemzeti Színház drámai igazgatója, majd miután az Operaház megnyílt, a Nemzeti főigazgatója lett. Ezt a posztot haláláig töltötte be. Halála éppen 58. születésnapján, 1894. március 12-én érte.

Március 13.

1838-ban Pestet elöntötte az árvíz, melynek mentési munkálatai során gróf Wesselényi Miklós kiérdemelte „az árvízi hajós" nevet.

Péntek 13-át baljós, szerencsétlen napként tartják számon a babonás emberek. Ám ha ez a péntek 13-a ráadásul márciusban van, a néphagyomány szerint különösen van okunk az aggodalomra: alkonyat idején démonok lephetik el az emberlakta településeket. A hiedelem alapja minden valószínűség szerint a dátumban rejlik: a babona elterjesztői szerint 13-a, plusz az év harmadik hónapja némelyek számára már elégséges lehetett egy kiadós borzongáshoz. – Még szerencse, hogy március 13-a az idei évben hétfőre esik.

A nap szülötte Kodolányi János (1899-1969) író, aki akarattyai nyaralója révén szorosan kötődött településünkhöz és annak környékéhez. 1949-től itt élt, és dolgozott Jézusról szóló nagy regényén, mely az Én vagyok címet kapta.

Március 14.

Nemzetközi Pi-nap (3,14), a matematika egyik leghíresebb számának ünnepe. Ötletét Larry Shaw fizikus professzor adta.

Ki más is születhetett volna éppen ezen a napon, ha nem Albert Einstein (1879-1955) Nobel-díjas fizikus, a relativitáselmélet megalkotója. Sokan őt tartják a 20. század legnagyobb hatású tudósának.

Március 15.

Az 1848-as forradalom kitörésének napja, nemzeti ünnepünk.

A nap különösen bővelkedik képzőművészeink születésnapjában: e napon látta meg a napvilágot Egry József (1883-1951) avantgárd festőművész, Aba-Novák Vilmos (1894-1941), a hazai modern festészet egyik legkiemelkedőbb alkotója és Börtsök Samu (1881-1931) festőművész, a Nagybányai Festők Társaságának jeles képviselője is.

Március 16.

Az 1848. XXI-es törvénycikk elfogadásának napja, mely nyilvános ünnepek alkalmával az összes közintézmény esetében kötelezővé tette a nemzeti lobogó és az ország címerének használatát. Ezért az Országgyűlés 2014. december 16-án ezt a napot a magyar zászló és címer napjává minősítette.

Ezen a napon született Vlagyimir Mihajlovics Komarov (1927-1967) orosz mérnök, berepülő pilóta és űrhajós, aki egy űrből való visszatérés kapcsán vesztette életét. Ő az űrhajózás első (ismert) áldozata. Balatonkenesén sokáig utca is volt róla elnevezve.

Március 17.

1848-ban Batthyány Lajos miniszterelnöki kinevezésével megalakul az első független magyar kormány.

A nap szülötte Gottlieb Daimler (1834-1900) német gépészmérnök, az első motorkerékpár (egyben az első belső égésű motorral hajtott jármű) és az első modern gépkocsi megalkotója.

Március 18.

Alekszej Leonov az emberiség történetének első, 12 perces űrsétáját tette 1965-ben.

Ezen a napon született Szinnyei (Ferber) József (1830-1913) könyvtáros, bibliográfus és irodalomtörténész, a hazai könyvtártörténet jeles alakja, aki fő műve, a Magyar írók élete és munkái című köteteiben közel harmincezer író és költő életrajzát és bibliográfiáját dolgozta fel. A róla elnevezett díjat 1992 óta a szakterületükön kiemelkedő teljesítményt nyújtó könyvtárosok kapják

Március 19.

Szent József ünnepe.

Ezen a napon látta meg a napvilágot Frédéric Joliot-Curie (1900-1958) Nobel-díjas kémikus és atomfizikus.

Március 20.

A boldogság világnapja. 2012-ben az ENSZ nyilvánította emléknappá. A boldogság alapvető emberi jog, elérése minden ember célja, fogalmazott a javaslat elfogadásakor a közgyűlés.

A tavaszi napéjegyenlőség napja.

E napon született Szergej Vasziljevics Rahmanyinov (1873-1943) késő romantikus stílusban alkotó orosz zeneszerző és zongoraművész, valamint Szvjatoszlav Teofilovics Richter (1915-1997) orosz zongoraművész, a 20. század egyik legnagyobb hatású hangszeres szólistája.

Március 21.

A Down-szindróma világnapja. Célja a Down-szindrómások segítése, hogy az emberi közösség aktív tagjaként, lehetőség szerint függetlenül, önképviseletet gyakorolva és méltón élhessenek.

Ez a csillagászati tavasz első napja.

Mogyeszt Petrovics Muszorgszkij (1839-1881) orosz zeneszerző és Kassák Lajos (1887-1967) Kossuth-díjas író, költő és avantgárd képzőművész születésének napja.

Március 22.

A víz világnapja: figyelemfelhívás élővizeink védelmére, a tiszta, mindenki számára hozzáférhető ivóvíz fontosságára. A nap a környezetvédelem fontos figyelemfelhívó dátuma.

A nap szülötte Anthony van Dyck (1599-1641) flamand festő, Rubens tanítványa, aki I. Károly angol király udvari portréfestője lett.

Március 23.

A Meteorológiai Világszervezet 1950-es megalakulásának emlékére és tiszteletére ez a meteorológia világnapja.

Hamvas Béla (1897-1968) filozófus, író és könyvtáros születésének napja, aki a 20. századi magyar esszéírás megkerülhetetlen alakja.

Március 24.

A tbc elleni küzdelem világnapja. 1882-ben Robert Koch e napon ismertette a betegséget okozó baktérium felfedezését. A főleg a tüdőt támadó fertőző betegség – noha terjedésének az ellene bevezetett védőoltás gátat szabott –, még ma is az egyik vezető halálok a világon. A 20. század elején Magyarországon olyannyira elterjedt volt, hogy népbetegségnek tartották (Morbus Hungaricus), mert a halálesetek 25%-át ez okozta.

Ezen a napon született Arany László (1844-1898) költő, író és népmesegyűjtő, Arany János fia, akinek legismertebb műve A délibábok hőse.

Március 25.

Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe a katolikus egyházban: Jézus fogantatásának napja, a termékenység ünnepe. A népszokás szerint a gyümölcsfák oltásának ideje, helyenként ilyenkor vetik el a paradicsommagvakat.

Bartók Béla (1881-1945) zeneszerző, népzenegyűjtő és népzenekutató születésének napja.

Március 26.

1971-ben Kelet-Pakisztán Banglades néven önálló állammá alakult.

E napon ünnepli 91. születésnapját Kallós Zoltán (1926) Kossuth-díjas, Corvin-lánccal kitüntetett erdélyi népzenegyűjtő, néprajzkutató, a Magyar Művészeti Akadémia tagja. Alapítványa a szórványban élő magyar gyerekek anyanyelvi oktatását szervezi Válaszút településen működő iskolájában.

Március 27.

A színház világnapja.

E napon látta meg a napvilágot II. Rákóczi Ferenc (1676-1735) magyar főnemes, erdélyi fejedelem, valamint Kőrösi Csoma Sándor (1784-1842) könyvtáros és nyelvtudós, a tibeti-angol szótár készítője, a Tibettel kapcsolatos tudomány, a tibetológia megalapítója, aki keleti utazásának egyik céljául azon ismeretek megszerzését jelölte meg, melyek *„különös világot vethetnek bizonyos, még homályban lévő adatokra nemzetem történetében”*.

Március 28.

Heinrich Wilhelm Matthäus Olbers 1802-ben felfedezte a Mars és a Jupiter pályája közötti aszteroidaövben a második kisbolygót, a Pallast.

Ezen a napon ünnepli születésnapját Reviczky Gábor (1949) Kossuth-díjas színművész.

Március 29.

1464-ben Hunyadi Mátyást e napon koronázták királlyá. És e napon kezdődött 1989-ben az Új Köztemető 301-es parcellájában a Nagy Imre-per áldozatainak exhumálása és azonosítása, Kralovánszky Alán vezető régész irányítása alatt.

A nap szülötte Kosztolányi Dezső (*Kosztolányi Dezső István Izabella*) (1885-1936) író, költő, műfordító, újságíró, aki a 20. század lírájában és prózai irodalmában is kimagasló életművet hagyott maga után.

Március 30.

1867-ben aláírták a szerződést, amellyel az Amerikai Egyesült Államok megvásárolta Alaszkát az Orosz Birodalomtól, 7.200.000.-dollárért.

Ezen a napon született Vincent Van Gogh (1853-1890) holland posztimpresszionista festőművész.

Március 31.

1889-ben e napon adták át a párizsi Eiffel-tornyot, mely az azévi világkiállításra készült, s azóta Párizs egyik jelképe.

Szabó Lőrinc (1900-1957) költő, műfordító születésének napja.

– nk –

Nőnek lenni

Egy nőnek mindig nőnek nőnek kell maradni,
Lehet anya, feleség, gyereke valakinek, nem lehet lazítani.
Nem lehetsz csak anya, csak feleség, szeretőnek is kell lenni.
Hogy meg tudd tartani a kedvesed.
Nem lehet csak egy szerepet játszani,
Érteni kell a többihez is.
Mert könnyen szerep nélkül maradhatunk.
Nem egyszerű mindennek megfelelni,
Kell hozzá fifika,
Össze kell illeszteni ezeket a szerepet magunkban.
Nem áldozhatod fel az egyik szerepet sem,
Hamar kiderül a rossz döntés,
Ha elmarad a taps, s köszönetet sem kapsz,
Nem is kell várni, mert nem jár érte.
Az egyik szerepben sem kell feláldozni magad,
De áldozni kell érte,
Áldozatot hozni kell érte,
Hogy ne áldozat, hogy nő maradhass,
De leginkább, hogy ember maradhass.

KG

Bayer Emil: Magány

Lehetsz csendes
és szerény,
vagy tombolva harsogó
vagány,
de ha lelked üres,
egyre jobban
gyötör a
vad magány.

Gyarló vagyok,
Életem tarka volt,
talán egy
kész regény:
de magányos
sohse voltam,
Mert Isten
és a Menny enyém...

Turulmadár

Vajon most merre jársz, magyarok őseit e Szent földre vezető Turulmadár!
Te, aki legyőzted a vérszomjas keselyűk dögevő hadát,
S elvezetted népünket, megmutatván nékik,
Mit a hun fejedelem, Atilla hagyott reánk,
Egy új, csodás, szabad hazát, Pannóniát!
S lásd, mára mivé lett e szép hazánk!
Hol vannak már emlékműveink,
Melyek jelképezték magyarságunk,
Nemzetvédő akaratának, négy kapuját!
Száz éve annak már, mikor idegen hatalmak,
Mint vérszomjas sakálok áradata, ellepték Hazánk,
S szétdarabolták mindazt, ami Őseinktől hagyatott reánk!
Jöjj el hozzánk, segítsd nemzetünk létét újra megóvni, Turulmadár!
Űzd el az azóta is felettünk keringő dögevő keselyűk telhetetlenül falánk hadát!

Id. M.S.

ILONA BOLYONGÁSAI

7. RÉSZ

Sorozatunk a balatonkenesei Somogyi Gyula 2001-es rendkívüli „világkörüli hajóútját” mutatja be a kenesei olvasóknak.

Karib-tengeri lazaságok

A hölgyet Ilonának hívják, s bár 22 tonnát nyom, karcsúnak mondható. Természetesen vitorlás hajóról van szó, amely maroknyi legénységével nekivágott a világ tengereinek. A hajó a Bristol Channel Pilot Cutter tervei alapján készült. Az old timer stílusú vitorlás 2001. november elején Las Palmasba érkezett, hogy csatlakozzon az Atlantic Rally for Cruisers mezőnyéhez, melynek célja a karibi Saint Lucia.

Ilona, egy old timer stílusú vitorlás, a 22 tonnás karcsú hölgy a világ tengereit járván, csatlakozott a Rally for Cruisers mezőnyéhez, átszelte az Atlantióceánt, s befutott Saint Luciába. Itt érte őket a karácsony és a szilveszter, miközben a Karib-tenger varázslatos világában indultak felfedező útra.

2001. december 17.

Miért is tartják vitorlázóparadicsomnak a Karib-tengert? A válasz egyszerű. A víz olyan tiszta, hogy többméternyi mélységbe zavartalanul leláthatunk, hétágra süt a nap, a levegő 25-30°C-os, és a tenger hőmérséklete sem marad el ettől. Itt van aztán értéke a hideg sörnek! Júniustól októberig, tehát amikor nem fenyegetnek hurrikánok, a szelek kiszámíthatóak, ideálisak a vitorlázók számára. Érdemes a szigetek szél alatti oldalán hajózni, ahol a hullámok jóval kisebbek. Navigálni sem ördöngösség, a szigetek 30-40 mérföldnyire fekszenek egymástól, a következő csaknem mindig látótávolságon belül van. Félnapi vitorlázással eljuthatunk egyikről a másikra. Kizárólag a Karib-tengeren figyelhető meg az az egyedülálló jelenség is, hogy a lemenő nap fényében zöldesen villódzik a horizont.

Régészeti leletek bizonysága szerint kétezer évvel ezelőtt indián kultúra virágzott a szigeten. Az aravakok békés emberek voltak, halásztak, vadásztak, s növénytermesztéssel (dohány, édesburgonya, ananász, kukorica) is foglalatoskodtak. Aztán úgy ezer körül jöttek a karibok, és eltakarították az ősi civilizációt. A XVII. századtól az angolok, franciák és spanyolok irtották módszeresen a szigetlakókat, no és persze egymást is. Rabszolgák százezreit hurcolták be Afrikából, akiknek meg kellett tanulniuk uruk nyelvét, átvenniük vallását. Ugyanakkor ápolták ősi hagyományaikat, így alakult ki például a kreol nyelv, amely az angolnak afrikai kifejezésekkel kevert változata, a voodoo vallásban pedig jól megférnek egymás mellett a keresztény szentek és az afrikai szellemek és a varázslás.

Saint Lucia úttalan útjain

Saint Lucia szigetét (és államát) buja, zöld vegetáció borítja. Szinte érintetlen természeti táj. Alig várom, hogy bevethessem magam az őserdőbe. Buszra szállok hát, amely a sziget közepe, vagyis az esőerdő irányába visz. A 12 fős alkalmatosságon mintegy 30 utas és néhány kiskakas zsúfolódik össze. A mellettem ülő kisfiú ajándékot kunyerál. Úgyis közeleg a karácsony, egy öngyújtót nyomok a kezébe. Észvesztő tempóban száguldunk a hegyi szerpentinen. A bal oldali közlekedés és a kaszkadőri vakmerőség csak nekem riasztó, pedig sebességünknek csak az út és járművünk állapota szab természetes határt.

Másfél órás rémálom után érkezünk meg Soufriere városába. Innen meredek gyalogút vezet a Piton nevű vulkanikus kúpok felé *(lásd a fenti képen)*. Pálmafák, liánok, sűrű aljnövényzet szegélyezi utamat. Felkaptatok a Piton oldalába. Fölöttem a cukorsüveg alakú csúcs magasodik, alattam a kék öbölben horgonyzó vitorlások lebegnek a vízen.

Rendkívüli a páratartalom, elképesztő a hőség, szakad rólam a verejték. Nagy megkönnyebbüléssel fedezem fel a Gyémántvízesést. Képtelen vagyok ellenállni, gatyára vetkőzök, és beállok a zuhogó permet alá *(lásd a következő képen)*. Mintha kicseréltek volna! Lefelé

már könnyebb az út, igyekeznem kell hazafelé, mert este utcabál lesz a Rodney-öbölben.

A marina közelében lévő városrészben minden pénteken dallamos reggie zene csalogatja a nagyérdeműt. Lepusztult házak, pislákoló közvilágítás. Mindenki önfeledten táncol, a maga gyönyörűségére. A toalett változatos, az egyik fazon kötött sapkát visel, a másik cilindert. Kezdetben kissé feszélyez a sajátos táncstílus, amely mindösszesen abban merül ki, hogy a hölgyek hátsó felüket a férfiak felé irányozzák, s a zene ritmusára meglehetősen buja mozdulatokkal ringatják. Az etikett szigorúan tiltja a táncpartner tomporának érintését (mindent a szemnek, semmit a kéznek!), viszont kifejezetten előírja, hogy csípőnket a lehető legszorosabb közelségében mozgassuk. Egyre inkább belejövök magam is, s mi tagadás, pirkadattal térek vissza a hajóra.

Aki legény éjjel, legyen legény nappal is – kora délelőtt vitorlát bontunk. Saint Lucia partjai mellett friss szélben haladunk dél felé. Szomjasan lélegzem be a tenger üde illatát. Néhány óra elteltével elénk tárul a lenyűgöző Marigot-öböl. Körben hegyek szegélyezik, védelmet nyújtva az erős szelek elől. Bemotorozunk, s 4,5 méteres vízmélységnél dobom le a horgonyt, 15 méter láncot utánaengedve. Darryl hátramenetbe kapcsolja a motort, de nem mozdulunk, a horgony tart! Felkapom a búvárszemüvegem, és ellenőrzöm a dolgok állását. Nos, az 50 kg-os Bruce horgony beásta magát a homokba. Kötéllel tehermentesítem a horgonycsörlőt, s már csak arra kell figyelnem, hogy naplementekor felkapcsoljam a horgonyfényt.

Alig érkezünk be, máris motorcsónakos srácok környékeznek meg. Az egyik friss gyümölcsöt kínál, a másik ivóvizet vagy éppen mosodai szolgáltatást. Azt már megtanultuk, hogy senkit sem szabad a hajóra engedni, mert az árus alkalomadtán tolvajjá válhat.

Időközben Gál Józsi hajója, az Equator horgonyoz mellénk. Megbeszéljük vele, hogy a két magyar hajó együtt halad majd Grenada felé, és közösen ünnepeljük a karácsonyt és az új év beköszöntét.

Somogyi Gyula

Vezető tisztségviselő választás Balatonkenesén

A *Balatonkenesei Polgárőr Egyesület* 2017. február 18-án tartotta meg éves rendes Közgyűlését és egyben Tisztújító Közgyűlését.

A meghívott vendégek közül *Piros Ottó* ezredes úr, a MH Rekreációs, Kiképzési és Konferencia Központ parancsnoka és *Kórosi Tibor* úr, a Veszprém Megyei Polgárőrségek Szövetségének gazdasági elnökhelyettese tisztelte meg a Közgyűlést.

A Közgyűlést az egyesület elnöke, *Ritter József* nyitotta meg, és köszöntötte a megjelent vendégeket, polgárőröket.

A határozatképes Közgyűlés meghallgatta és elfogadta az elmúlt évről szóló elnöki és pénzügyi beszámolót, majd elismerések átadása következett.

Rézműves Károly alelnök és *Ruszina György* polgárőr 2016. évi munkáját az egyesület tárgyjutalommal köszönte meg, és minden polgárőr átvehette Dicsérő, vagy munkáját Köszönő oklevelét.

A leköszönő elnökség (Ritter József elnök, Rézműves Károly alelnök, *Stud Lilla* gazdasági vezető) összegezte az elmúlt négy évben végzett munkát, majd megkezdődött az új tisztségviselők megválasztása.

A jelöltállítást követően, a kialakult szavazólapon a vezető tisztségviselőkre több jelölt közül választhattak a polgárőrök, a szavazás az első körben érvényes és eredményes volt.

A megválasztott új vezető tisztségviselők:

elnök: *Ritter József*; alelnök: *Pintér József*; gazdasági vezető: *Nyemcsok Györgyné*.

Az új elnökség megköszönte a tagság bizalmát, és kérte őket az elmúlt időszakban végzett színvonalas munka folytatására.

A megválasztott vezetőségnek gratuláltak és sok sikert kívántak a megjelent vendégek, és biztosították őket a további együttműködésükről és támogatásukról.

A napot az egyesület tagjai és a megjelent vendégek egy jó hangulatú ebéddel, majd beszélgetéssel zárták.

Ritter József
elnök

Könyvajánló és évforduló: Hamvas Béla könyvei és élete

120 éve született **Hamvas Béla** (1897. március 23. – 1968. november 7.) **magyar filozófus, író.**

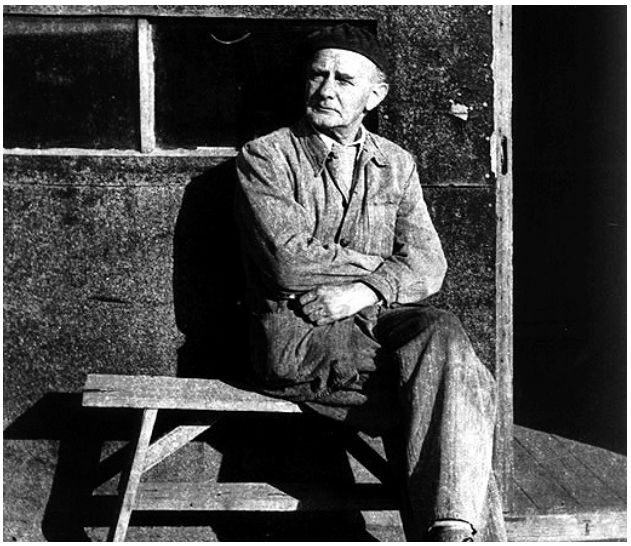

Hamvas Bélát olvasni kell. Legalább 50 könyve van. Ha már magyarul írt, és jól írt! Olvasni kell. Azért is, mert érdemes. Az utóbbi évtizedekben, amióta írásai megjelentek és széles körben elterjedtek, sokan megkedvelték, megszerették.

Hamvas Béla élete nehéz próbatételekkel volt tele. Nem csak a kor miatt, amiben élt, a két világháború, és forradalmak, meg az embernyúzó terror-állam és a kommunista diktatúra miatt, hanem főleg azért, mert a világ, amiben most is élünk, az „alapállást" nagyon megnehezíti. Hamvas egyik kedvenc kifejezése volt az „alapállás". Kevésbé viharos és kiélezett történeti korszakokban sem volt könnyű megvalósítani az „alapállást" és benne megmaradni. Mindez persze csupán a színfal. Ami miatt az igazi eseményekből alig látunk valamit. A lényeg mindig a színfalak mögött rejtőzik. Viszont az életmű, amely nekünk megmaradt, szerencsére többet is elárul.

Könyvei közül a Patmosz (1964), a Scientia Sacra III (1944) és a Karnevál (1954) című regény talán a legfontosabbak, ebben a sorrendben. Bármit olvashatunk tőle, de ezek kihagyása lenne a legnagyobb veszteség.

A Patmosz (két könyvből álló) filozófiai esszékötet ezzel a mély értelmű felütéssel kezdődik:
Az ember semmire se megy. Aki intakt, az műveletlen, aki művelt, az korrupt. Az intakt előtt le kell tagadni a műveltséget, a művelt előtt le kell tagadni az intaktságot. Az ember semmire se megy.
– Aki ezt a hamvasi gondolatmenetet megértette, az már nyugodt lehet, bármi felől.

A Scientia Sacra III a vallásfilozófia és teológia egyik legérdekesebb kísérlete. A III. rész a kereszténységet tárgyalja. Meglehetősen újszerű és sok kérdést tisztázó látószögből.

A Karnevál a magyar, sőt a világirodalmi nagy regények között olyan jelentős, hogy azt még manapság is csak kevesen tudják.

Hamvas Béla jóformán csak egy-két regényt írt. Mert inkább az esszékkel foglalkozott. Számára az esszéírás napi meditáció és önmegvalósítás volt. Olvasása közben láthatjuk a filozófust, mégpedig elmélkedés közben, ahogy a konzekvens gondolkozás szépen vegyül a költői hangvétellel. Műveiben a hagyomány bemutatása, újra felfedezése került a középpontba. A **hagyomány** kifejezés általánosan ismert és közhasználatú értelmétől eltérően – az időtlen metafizikai szellemiség időben való fenntarthatóságát és továbbadását, áthagyományozását jelenti. Idegen szóval, ez a tradíció. **Őshagyomány**. És ezzel hazánkban Hamvas előtt senki sem foglalkozott ilyen magas színvonalon. Sőt, az ezen a területen működő külföldi elődök és kortársak se különbek Hamvas Bélánál. Aki a mi filozófusunk.

Kritikusai szerint sajnálatosan vak volt, túlságosan nagyvonalúan hanyagolta el a körülötte akár a mindennapi életben is sokrétűen jelenvaló magyar népi emlékezetet, hagyományt, azt a tudást és szakrális ismeretet, amit még maga a magyar nyelv is lenyűgözően hordoz és őriz. Ezzel és hasonlókkal Ő nem foglalkozott. – És valóban, *Az öt géniusz*-ban, majd pedig a *Hüperion*-ban, ahol részletesen tárgyalja a különféle nyelveket, a latint, hébert, görögöt és szanszkritet stb., ahogy *Magyarország szellemi földrajzát* is: a magyar nyelvet csakúgy, mint a magyar szellemet és az ősmagyar hagyományt teljesen figyelmen kívül hagyja. Ismerői néha arra gyanakszanak, hogy a műveiből a kiadók és az utódok esetleg „kigyomlálták" az ilyen tárgyú írásait. Vagy, és ez lenne a rosszabb: netán mégis, Ő is így volt ezzel.

Joggal vetődik fel a kérdés, hogy Bartók, Kodály, Lajtha és Hamvas között, a magyar tudásanyag tekintetében, munkamódszerben és a célok szempontjából van-e valami hasonlóság, van-e valami közös? Végül is Kodályék és Hamvas is világraszóló eredményeket ért el. A válasz az, hogy nincs. Mert Kodályék a népzenét, Hamvas a tudást tárta fel. És válasz az is, hogy igen, van hasonlóság, van ami közös bennük, mégpedig, hogy nagy tudósok voltak…, de az őshagyomány magyar vonatkozásait egyikük sem kutatta.

Annak ellenére, hogy Hamvas Béla folyamatosan a mai világ és az emberi történelem kultúráival, vallásaival és tudásanyagával foglalkozik; a végső megoldást alapvetően a **keresztény**ségben látta és találta meg. Szerinte az elmúlt századokban a legkülönfélébb törekvések (tudomány, politika, eszme, filozófia stb.) mind a kereszténységen próbáltak rúgni egyet.

„…csak akkor lehettem volna boldog, ha egy lettem volna a tizenkettő közül, és Őt hallottam volna."
– írja az Unicornisban.

Eredetileg könyvtáros volt. Még a háború előtti, királyi Magyarországon. Aztán a kommunista diktatúra hosszú és gyötrelmes időszakában b-listázták, mindenhonnan elbocsátották. Élete legaktívabb szakaszában segédmunkásként dolgozott, Tiszapalkonyán. Illetve kertészkedett, saját, pontosabban a sógora hétvégi nyaralójának kertjében, Szentendrén.

Vonzódott ahhoz a fajta tevékenységhez, amit az ember pl. kertészként végezhet. Értékelte az azonosulásnak ezt a fajtáját a természettel, a földdel, a növényekkel, a napfénnyel. Palántát nevelni és a saját paradicsomot enni… El kell olvasni tőle azt is, hogy hogyan kell például cseresznyét szedni.

Hamvas oly sok szépet és igazat írt le. Felüdíti a lelket. Olvassunk hát Hamvas Bélát!

Vasváry-Tóth Tibor

Kerti munkák hónapról hónapra

Bollók Ferenc rovata

Én szőllőt metszek, gyümölcsfát tisztitom,
Földet az ekével igen forgatom,
E hóban semmi vérem nem bocsátom,
Gőzfürdő igen használ, tudom.

(A königsbergi porosz csillagász,
Királyhegyi Müller János, Müller Regiomontanus Csíziójának
március havához fűzött verses jótanácsa)

Február végén a kertész már a zsigereiben érzi, hogy jön a kikelet, még ha ezt nehéz is elképzelni, mikor reggel olyan keményen fagy. Hogy a dolgozni akarásunkat nehezebbé tegye, a föld egészen kemény, mikorra meg már kedvünk lenne a műveléshez, csupa sár lesz minden. A zöldségágyásokban csak akkor serénykedhetünk, ha azt ősszel előkészítettük, és most már valóban vetett ágyként várja a magokat. Ilyenkor február végén, március elején már kísérletezhetünk azzal, hogy jóféle *borsót* vessünk a földbe. Elég néhány centiméter mélyen a földbe raknunk. Az időjárás általában kegyes, kellő nedvesség van a földben, és a magok hamar csírázni kezdenek. A fiatal növénykék, mivel igen magas a cukortartalmuk, mérsékelten fagyállók. Néhány Celsius fokos hideget elbírnak; miután a nappali langymeleg átjárja őket, zavartalanul növekednek tovább. Nagymamáink ilyenkor kisebb rizikót vállaltak a borsóültetéssel: a hosszú februári estéken összeszedték a ház körül a lukas edényeket, vödröket, lábasokat, majd komposzttal elkevert földbe vetették el a borsómagot, és a sparhelt környékén nevelgették. Amikor a kis növények a 8-12 centiméteres magasságot elérték, a ház oldalában, a déli, napos oldalon elpalántázták a borsót. Meg kell mondanom, azt a zsenge borsólevest, amit ebből a nagymamák tudtak produkálni a nyárelőn, olyat senki nem tud.

Megtehetjük ezt ugyanígy mi is, de ügyeljünk: a palánta nem maradhat sokáig sötétben, mert nagyon megnyúlik és elvékonyodik. Ám a benti csíráztatással, az egy-két hét siettetéssel komoly eredményeket érhetünk el a borsónál. – Érdemes elbogarászni a vetőmagboltban a borsómagok között, mert hatalmas választékban, különböző típusú borsókat vethetünk. Ajánlom is, hogy borsóból legalább három-négyfélét próbáljunk meg kertünkben meghonosítani, de most, a tavasz legelején még csak a korai fajtákat vessük. Áttelelő borsókat is lehet már kapni, ősszel is vethetünk olyat, ami kibírja a telet. Ritka fajta, tehát nem mindenhol beszerezhető, de igazán nagy örömünket lelhetjük benne, szép, erős növekedésű borsóhoz juthatunk általa. A kereskedelemben akár többféle vetőborsóból összeállított egységcsomagot is kaphatunk, viszont még mindig az a legjobb, ha a saját vetőmagunkat használjuk. Ehhez pedig úgy juthatunk hozzá, ha az idők során összegyűjtjük azoknak a növényeknek a magjait, amelyekkel a legjobb tapasztalatot szereztük. A múltkor már említett kockás papírunk, amelyen évről évre megtervezzük a kertünket, ilyenkor is jó szolgálatot tehet: visszabogarászhatjuk belőle, melyik fajta borsónk volt sikeres, melyiktől kaptuk meg azt az ízt és növekedési ütemet, amelyet szerettünk volna.

Jól bevált gyakorlat, hogy ha ritkásan, ágas botot szúrunk a borsóágyás sorába, a szép magasra megnövő bokraink nem tudnak eldőlni és a termésünk is egyenletesebb lesz.

Újra kezd divatba jönni a lóbab, amely inkább a borsóra hasonlít, mint a babfélékre. A lóbabnak is most van a vetési ideje. Rendkívül hosszú tenyészidejű növényről van szó, a nyár derekára fog beérni. Későbbi vetésnél az erős nap már árt neki.

Ha az ágyásunk már kialakult, a vetést még nem kell elsietni. A föld hideg, és nagyon sok időre van szüksége, hogy átmelegedjen. Egy módon tudjuk ezt segíteni, mégpedig a *kiemelt ágyás*sal.

Mit is jelent a kiemelt ágyás? Nem kell drága és bonyolult berendezésre gondolni. Készíthetjük tavasszal is, bármilyen kezünk ügyébe került tárgyból. – Akár a háromajtós szekrényt is hanyatt boríthatjuk, és rögtön kiemelt ágyásunk van, ha megfelelő rétegzéssel feltöltjük termőföldd el. De a legjobban persze akkor járunk, ha szekrény a helyén marad, és mással próbálkozunk.

A *kiemelt- vagy magaságyás*nak rendkívül nagy előnye, hogy a megművelendő földet ezzel közelebb hozzuk magunkhoz, így kisebbet kell hajolnunk. Aki gyakran kertészkedik, tudja, hogy néha már tíz-húsz centi is mennyire fontos tud lenni. De nemcsak a magunk kényelmét szolgálja a megemelt ágyás, hanem a növények élettani körülményeit is javítja. A föld sokkal könnyebben felmelegszik benne, korábban lehet vetni bele. Másik előnye, hogy nincs benne pangó víz, ami nagy kárt tud okozni. Rothadási folyamatokat indít el, a gyökereket rohasztja, növényeink tulajdonképpen megfulladnak. A kiemelt ágyásban befolyásolhatjuk a vízjárást, a felesleges vizet el tudjuk vezetni a talajból. – Pangó víz az agyagtalajokban egyébként könnyen ki tud alakulni, egy egyszerű agyagrétegben is megszorulhat a víz, nem tud eltávozni a növény gyökerétől. Főként ebben a tavaszi időszakban okoz nagy gondot, amikor a hőmérséklet még nem túl magas és a párolgás kisebb. Ha a pangó vízről beszélünk, gondoljunk cserepes növényeinkre, balkonládáinkra is. Nagyon fontos, hogy a cserepek alján mindig legyen lyuk, amin át a víz el tud távozni. Megéri a fáradtságot, ha bármilyen növényt cserépben vagy ládában akarunk nevelni, hogy alulról egy szivárogtató drénréteget alakítsunk ki apró, folyami kavicsból. Óvakodjunk a murvától, mert az meszet tartalmaz, és a talaj kémhatását lúgos irányba mozdítjuk vele. – A cserepekről szólva szeretném felhívni a figyelmüket még egy kis érdekességre, egy új termékre, a gyökéritatóra. Ezek a T-alakra hajlított agyagcsövecskék a bennük levő vízzel táplálják a növényeket, és a földet is megfelelően levegős szerkezetűvé teszik.

Nem kalandoztam volna el a cserepek és balkonládák irányába, ha nem lenne ennek is köze a kiemelt vagy magaságyáshoz. A magaságyás olyan, akár egy láda. A legegyszerűbben úgy tudjuk elkészíteni,

ha egy ásónyi mélységben kiásunk egy ágyásnak megfelelő területet, s azt a kertben összeszedett és nagyobb darabokra vágott ágakkal, nyesedékekkel feltöltjük. Az ágak szűrőrétegként fognak viselkedni, elvezetik a felesleges vizet, valamint elszigetelik az ágyást a talaj hidegétől, amely még sokáig kísérthet minket. A kiásott földet az ágak tetején eloszlatjuk – ez lesz a magaságyásunk alja. Az ágyás oldala sokféle anyagból készülhet: kisméretű tégla, cserépdarabok, bármiféle deszka, szalagparketta – a lehetőségek tárháza végtelen, csak esztétikai elvárásunknak kell megfelelnie. A fenyődeszka akár egy évtizedig jó szolgálatot tehet ilyen szerepben, mielőtt elkorhadna. A megfelelően kezelt deszka tovább is bírja. Az elkészült magaságyást komposzttal elkevert termőföldddel töltjük fel. A kereskedelemben kapható földekkel ebben az esetben nem érdemes próbálkoznunk. Ha nagyon jót akarunk, rostos szerkezetű tőzeggel dúsíthatjuk a földünket, vagy kókuszhéj-rostot érdemes vásárolnunk. Ezek élővé teszik a földet. Óvakodjunk attól, hogy rossz minőségű, olcsó virágföldet vásároljunk, mert a zöldségeinknek nincs szükségük rá. Ha nem tudunk dönteni, inkább kérjünk segítséget szakembertől.

A kiemelt ágyásból célszerű térdmagasságnál (60 cm) nem magasabbat emelni, mert akkor már cövekeléssel kell biztosítanunk a stabilitását. A magaságyás bármilyen hosszúra kialakítható, és többet is elhelyezhetünk belőlük egymás mellett. Arra azonban ügyelnünk kell, hogy legalább 50 cm távolságra legyenek egymástól, hogy művelhető legyen. A magaságyásnak egyedül a szélessége a meghatározó: 120 cm-nél nem lehet szélesebb, mert két oldalról nem tudunk ennél mélyebben behajolni. Tapasztalataim szerint a 100 cm is éppen elegendő.

Javaslom mindenkinek, tegyen egy próbát a magaságyással, meglátja, mekkora örömmé tud válni a kertészkedés, Megkönnyíti, komfortossá, eredményessé, szerethetővé teszi a munkát, akkor, ha idősebb korban szeretne valaki kertet művelni. És nem utolsósorban sokkal erősebb, energikusabb, jobb ízű növényt lehet nevelni általa. Csak egy kis bátorság kell, hogy elkezdjünk kiemelt ágyással foglalkozni – a többit a növény majd megmutatja. Egy jól tájolt magaságyást egész évben, folyamatosan ki tudunk használni. És ha megtetszett ez a kertművelési forma, a dolog fejleszthető: eljuthatunk odáig, hogy csepegtető öntözéssel ellátva szinte önálló életre kelhetnek magas-ágyásaink.

Többen kerestek meg azzal, hogy véleményem szerint lehet-e már szőlőt, gyümölcsfákat metszeni. Ezzel sem vagyunk még elkésve, de akinek sok fája van és kedve is, már nyugodtan hozzáláthat. Nagy hidegben nem szoktuk megfogni a vesszőket, mert ahol a kezünk felmelegíti, ott elfagyás léphet fel, de igazán fagyban sem okozunk kárt a növénynek a metszéssel. A mostani hosszú, kemény tél szemmel láthatóan nem tett kárt a fákban. Az igazi veszélyt majd a késő tavaszi fagyok jelentik, de a metszéssel addigra már úgyis megleszünk. Kivételt képez ez alól a rózsa, amit elég lesz majd csak húsvét táján megmetszeni, amikor már néhány centiméteres gyönyörű, piros hajtások mutatkoznak a növényen, és megláthatjuk bennük, melyikben lesz majd a virág – de erről majd később beszélünk.

Szőlő- és gyümölcsfa metszésénél mindig legyen szemünk előtt a vezérlő elv: minél szellősebb lombkoronát tudunk kialakítani, annál könnyebb egészségesen tartani a gyümölcsfát, mert nem tudnak elindulni a gombás fertőzések, ha a nap körbe süti a gyümölcsöt. Minden gyümölcsfát másképp kell metszeni. Megkülönböztetünk erős növekedésű és törpe növekedésű gyümölcsfákat. Utóbbiakkal könnyű bánnunk, jól tűrik a metszést, különböző koronaalakokat tudunk kialakítani, akár sövényszerűen is tudjuk nevelni a fáinkat. Az erős növekedésű alanyok viszont, ha túlságosan visszametsszük őket, erős növekedéssel fognak reagálni. Ezért egyenként meg kell ismerni a fáinkat, rá kell jönnünk, melyik növényünknek mik az igényei.

A metszéssel termésegyensúlyt kívánunk kialakítani, hogy a növény lehetőleg elérhető közelségben teremje a gyümölcsöt, és ne terhelje magát túlzottan, hiszen végtelen számú gyümölcsöt úgysem tud felnevelni. A gyümölcshullással a növények önmaguk kompenzálják majd az egyensúly létrejöttét. Sokszor ezt a kertész önmaga is megteszi, például őszibarack esetében, amikor már látszik, hogy nem fog elférni egymás mellett annyi gyümölcs – ilyenkor a gyengébbeket még érés előtt leszedi.

Manapság sajnos sokféle vírusos, baktériumos és gombás betegséggel kell számolnunk gyümölcsfáink esetében. Sokszor éppen a metszőollónkkal visszük fáról fára a fertőzést. A legegyszerűbb ennek elkerülésére, ha az ollót két fa között fertőtlenítős oldatban megmossuk. A metszést megelőzően, ha eddig valamilyen okból még nem tettük meg, a fákról az előző évi rászáradt „gyümölcsmúmiákat" el kell távolítanunk és meg kell semmisítenünk; ezek őrzik az őket megbetegítő gombák spóráit, s akár a következő évi, fejlődő termést is megbetegíthetik.

Az őszibarack nagyon nehezen bírja metszés nélkül. Rendkívül sok napfényre van szüksége, ezért speciális, katlan formájú korona kialakítása a kívánatos. Ennek lényege, hogy bele tudjon a fa közepébe sütni a nap, ne legyenek benne ág-emeletek. Az őszibarack hajtásrendszerének sokszor akár a kétharmadát is el kell távolítanunk ahhoz, hogy megfelelő minőségű gyümölcsöt tudjunk betakarítani. A fa minden évben visszajelzést ad a gazdájának: mi lett a következménye a tavalyi vágásnak, mi a megfelelő az adott fa esetében.

Célszerű ilyentájt a fák törzsét is megtisztítani, hogy a kéreg alatt se maradjon gomba vagy kártevő. Nemrég még nálunk is fehérre meszelték a gyümölcsfák törzsét, ami fertőtlenített. A fehér szín továbbá visszaveri a napsugarakat, amelylyel a kéregrepedést is el lehet kerülni.

Ha szokatlan dudorok, repedések jelennek meg fáink ágain, célszerű eltávolítani az egész ágat. Ilyenkor a metszőollónál komolyabb eszközre, fűrészre van szükségünk, és a keletkezett sebfelületeket gondosan kezeljük. Erre rendelkezésre állnak kitűnő, méhviasz alapú szerek, amelyek segítenek a fának a regenerálódásban. Egy jól elvégzett fűrészelés nyoma néhány év múlva teljesen eltűnik, beforrad. Ha nincs kéznél más eszköz, bármilyen régi olajfestékkel, zománcfestékkel is be lehet kenni a fasebet, de semmiképp ne hagyjuk kezeletlenül.

Gondoskodjunk fáink tányérjáról is. A fák vázrendszere úgy alakul ki, hogy az ágakon összegyűlő víz pontosan a gyökerekhez folyik le. Ezt nevezik csorgónak. Ezt a csorgó részt tisztán kell tartani, nem célszerű, ha gaz nő rajta. A régi tradíció szerint a tányért sekélyen, mintegy tizenöt centiméter mélyen felásták és gyommentesen tartották. Ha tisztán van tartva a fa alatti rész, akkor nem száll fel róla a minden hajnali pára a fára, s nem alakulnak ki gombabetegségek.

A szőlőnél a fajtától és a művelési módtól függően többféle metszés ismert. A szőlő – természetéből adódóan – nagyon erőteljes nö-

vény. Indái hosszúra nyúlnak, ám a mi érdekünk az, hogy a tőke közelében tartsuk az ágakat, a szőlőt pedig a nap ölelésében. Erős, váltó metszéssel kezeljük. Egyes szőlőfajták csak hosszú szálvesszőn teremnek, másoknál csak néhány szemet kell hagyni, mert ott hozza majd a jó minőségű termést. Általános szabály akár a csemege-, akár a borszőlő esetében, hogy a mennyiség a minőség rovására mehet, ezért megfelelő egyensúlyra kell törekednünk. Terméshozam szempontjából nem mindegy a növény kora sem, bár a mai modern fajták már a második, harmadik évükben is szép termést tudnak hozni; ugyanez vonatkozik a gyümölcsfákra is.

A szőlő alatti részt ugyanolyan tisztán, gazmentesen kell tartanunk, mint a gyümölcsfáknál, de két szőlősor közén nőhet a fű is. Persze hasznosabb, ha mondjuk lucerna nő, mert a lucernanövény gyökerén élő baktériumok nitrogénnel látják el a szőlőt. A biogazdálkodásban a szőlők közét már méhlegelőként hasznosítják.

Ahogy a hőmérséklet eléri a plusz tíz Celsius fokot, nemcsak mi leszünk lelkesek, hanem a kórokozók is. Ekkor jön el az ideje az első lemosópermetezésnek. Én ezt jó ideje tavasszal már kétszer végzem. A lemosópermetezésnek valóban lemosó jellegűnek kell lennie, azaz végig kell fertőtleníteni vele a fát, megfelelő lémennyiséggel. A lemosópermetezés a rügyfakadásig kitart. A második lemosópermetezést akkor célszerű végezni, amikor a rügypikkelyek kinyílnak. – A permetezésben, fertőtlenítésben régi társunk a réz. A réz az élethez nélkülözhetetlen elem, de sejtméreg, ezért csínján kell bánnunk vele, megfelelő koncentrációban kell hígítani. Hatékonysága növelhető tapadást segítő anyag hozzáadásával, például egyszerű növényi olajjal. Ebből azonban lemosópermet esetén sem szabad 1%-nál többet hozzáadnunk a keverékünkhöz, mert a növény fulladását okozhatjuk a gázcsere-nyílások eltömődésével. Varázslatos, önmagában is fertőtlenítő a hatása a narancsolajnak.

Különböző gyümölcsfajták esetében egyéb beavatkozások is feltétlenül szükségesek, hogy biztonságosan teremjen a gyümölcs és a fa is megmaradjon. A sárgabarackot a moniliától kell védenünk, melyet, bármilyen különös, virágzásban kell permeteznünk, méhbarát szerekkel. Az Amerikából jött, agresszív moniliafajta a sárgabarackfák létfenntartását is veszélyezteti; legintenzívebben virágzásban támadja a fát. – Gazdaboltjainkban megtalálható szereinkre nyugodtan támaszkodhatunk.

Ejtsünk még néhány szót szobanövényeinkről. A hosszú tél nekik is hosszú volt. A tél végén nagyon óvatosan kell hozzászoktatnunk a benti cserepeket a locsoláshoz; szobahőmérsékletű, lágy vízzel célszerű locsolni. A szobanövények is az esővizet kedvelik a legjobban. Egyelőre még ne használjunk tápoldatot. Lassan már gondolhatunk az átültetésre, illetve az elszáradt részeket metsszük vissza. – Közeledik a nőnap, biztosan többek kapnak cserepes növényt. Ne feledjük, a ciklámenek és primulák a fűtetlen, hűvös, fagymentes környezetet igénylik és szeretik. Így hosszasan gyönyörködhetünk bennük.

Köszönjük szépen Bollók Ferencné Katalin szíves segítségét és hasznos szakmai kiegészítéseit!

Ha kerttel, kertészkedéssel kapcsolatos kérdése van a Kertészhez, Bollók Ferenchez, kérdezzen bátran! – balatonkenesehirlap@gmail.com

Könyvajánló

Balatonkenesei vonatkozású könyv jelent meg, ***EMLÉKEINKBEN ÉLNEK*** *címmel, a Történelmi Vitézi Rend gondozásában, 1956 hatvanadik évfordulója alkalmából, 2016-ban, a Magyar Szabadság Évében.*

Vitézi Rendtársaink az 1956-os forradalomban, a szabadságharcban és a megtorlás idején

Ez a könyv a Történelmi Vitézi Rend még élő tagjainak saját emlékeivel, elhunyt vitézek élettörténeteiről mesél. Büszkék vagyunk azokra, akik a legbizonytalanabb, legkegyetlenebb és legsötétebb időkben kiálltak a szabadságért, a hazáért, a nemzetért, Istenért és családért.

Vitéz Ambrus Árpád, balatonkenesei 1956-os hős: Tarkóra tett kézzel – avagy ***A balatonfűzfői srácok emlékezete***

Az 1956-os Forradalom és Szabadságharc 60. évfordulóján mártírjainkra, hőseinkre és az időközben a Hadak Útjára lépett bajtársainkra emlékezünk. Fejet kell hajtanunk azok előtt is, akik Szent Forradalmunk hiteles szemtanúiként ma is itt élnek közöttünk.

A balatonkenesei vitéz Ambrus Árpád 1956-ban ifjúmunkás volt a balatonfűzfői gyártelepen. Életének az azóta eltelt 60 esztendejét hitben, erkölcsben és kitartásban is meghatározták **azok a napok**.

1956. október 25-én Balatonfűzfőn leszerelték az iparilag fontos szerepet ellátó gyártelepet addig őrző ÁVH-s egységet, majd a munkásszállón lakó fiatalok között megszervezték a Nemzetőrséget és a Gyárőrséget.

Ambrus Árpád így vállalkozott élete talán legkockázatosabb megbízatására. A hazafias kötelezettségét fegyveres szolgálatban ellátó ifjú nemzetőr ott volt az 1956. november 4-én hajnalban kezdődött, Szentkirályszabadja felőli támadáskor. Mindenkinek egyértelmű volt, hogy a hazánk szabadságát újra eltipró szovjet megszállókkal állnak szemben. A nehéz órákban a fiatalokban felmerült, hogy talán soha többé nem látják szeretteiket, mert a fegyvert nem tették le, hiába volt többszörös a szovjet és ávós túlerő.

Amikor kivilágosodott, a szovjetek lefegyverezték a forradalom legyőzött rendfenntartó szerveit. Így került fogságba Ambrus Árpád is. Hosszú órákon át tarkóra tett kézzel, ordítozások közepette „osztályozták" őket. Őt az igazgatóság pincéjébe zárták. Csodával határosan megmenekült, nem végezték ki, de megtapasztalta a kommunista börtönöket.

Az ifjúmunkások közül Kertai Mihályt – hátrakötött kézzel – az árokban találták meg. Azt mondták, elmehet haza, majd tarkón lőtték. A tanítósegéd Balogh Ferencet sem látták többet élve. Balassy Sándor és Schiszler József szintén mártírhalált haltak.

Balassy Sándor halála különösen tragikus fejezete a balatoni 1956-os történetnek. A hajnali tűzharcban súlyosan megsebesült ifjúhoz ugyanis hosszú órákig nem engedtek orvost, de végül is eljutott a veszprémi kórházig, ahol hat lövedéket távolítottak el a testéből. A műtétet követően az állapota javulni látszott, amikor Veszprém újabb légitámadást kapott, melynek során a kórházat is találat érte. A rémült lelkiállapotban lévő ifjú – átélve a szörnyű eseményt Fűzfőn – a menekülés ösztönétől vezérelve – kitépte magából az infúziókat és a földön vonszolva megkínzott testét, kimászott a folyosóra. Fiatal élete ott ért véget.

Balassy Sándor, Balogh Ferenc, Kertai Mihály és Schiszler József emlékét már nem csak a túlélők szíve és a nemzeti emlékezet, de a kommunizmus névleges bukása óta kopjafa is őrzi Balatonfűzfőn. Minden év november 4-én ott gyűlnek össze az egyre fogyatkozó számú túlélők, hogy megemlékezzenek örökké fiatalnak maradt bajtársaikról.

Köztük mindig ott van vitéz Ambrus Árpád is. – írja ***vitéz Pintér Kornél Észak-dunántúli törzskapitány*** a könyv lapjain.

Történelmi Vitézi Rend: Emlékeinkben élnek. Emberek, hőstettek, sorsfordulók a történelem viharában – 1956. Szerk.: v. Tolnai Eta. Történelmi Vitézi Rend Egyesület, Budapest, 2016

vitéz Ambrus Árpád

Vasváry-Tóth Tibor

Kis András: Az 1000 éves Kenese

– Szemelvények Balatonkenese monográfiájából (3.) –

Több mint harminc esztendővel ezelőtt, 1990-ben jelent meg Balatonkenese történetének máig legteljesebb monográfiája, Kis András: Az 1000 éves Kenese című könyve. Benne minden, amit településünk kialakulásáról s történetéről tudni lehetett és érdemes. A kötet, mely mind tartalmában, mind megjelenésében méltó városunk múltjához és jelenéhez, ma már szinte teljességgel beszerezhetetlen, antikváriumokban is csak ritkán bukkan fel. Ugyan tájházunkban megtekinthető, s a balatonkenesei könyvtárban is található belőle egy, helyben olvasható példány, mégis sokan keresik. Előző lapszámainkból már megismerhették Balatonkenese nevének kialakulását és természeti adottságait. A kenesei Balaton-part bemutatása következik.

A kenesei Balaton

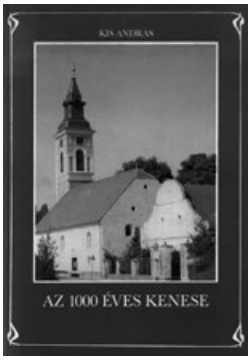

Kenese határához a Balatonnak mintegy 10 km hosszú partja tartozik.

A Balaton területe majdnem 600 km^2. Hossza 77 km, szélessége 4-14 km között változik. A Tihanyi-félsziget a Balatont két részre osztja; északkeleti része a „kenesei medence”, délnyugati része a „keszthelyi medence” néven ismeretes. A kenesei medence hossza 23 km, mivel azonban itt a legszélesebb a tó, nagyobbnak látszik, mint az 54 km hosszú keszthelyi medence. A Balaton partvonalának hosszúsága kb. 195 km.

A Balaton sekély vizű tó. Legnagyobb mélysége 12,4 m. A kenesei medence átlagos mélysége nagyobb, mint a keszthelyi medencéé. Kenese és Tihany között a legnagyobb fenékmélység 4,8 m.

Kenesénél a tó átlagos mélysége a parttól számított 200 m távolságban 186 cm, 2000 m-nél 474 cm. A tófenék egyedüli érdekessége az, hogy nem egyenletesen lejtősödve éri el a vízszint alatti 4 m-t, hanem a parttól befelé haladva egészen a 186 cm-es mélységig, a parttal megközelítően párhuzamosan haladó három vízszint alatti hátságot alkot.

A Balaton sekély voltának előnyös következménye, hogy vize gyorsan és jól átmelegszik, s ez teszi a Balatont ideális üdülőtóvá. A víz hőmérséklete nyáron 20-26 °C között váltakozik.

Az északi parton aránylag gyorsan érünk mély vizet. Itt a tófenék általában köves és iszapos, Kenesénél homokos és iszapos.

A tó alapvízszintje („0” víz) a siófoki mérce szerint a tengerszint (Adria) felett 104,9 m magasan van. A vízszint ingadozása a Sió-csatorna szabályozása előtt igen nagy volt, elérte a 2,5 m-t, ma alig 1 m. A Balaton szintje a siófoki zsilippel szabályozható. Enélkül a Balatonon olyan vízállás alakulhatna ki, ami a mély fekvésű területeket elárasztaná. Az 1921-1970 közötti 50 éves időszakban 39 cm volt az észlelt legkisebb, és 155 cm volt a legnagyobb vízállás.

A Balaton vizének hasznosítására a római korig visszanyúló emlékeink vannak. A vízszintszabályozás kezdete Galerius császár nevéhez fűződik, aki a Balatont és a Dunát csatornával kötötte össze.

Mária Terézia idejében a gazdasági újjászervezés a Balaton partján a nagybirtokot erősítette. A mezőgazdaság új módszereihez új területek kellettek. A kor szemlélete szerint minden baj orvoslását a vizek, köztük a Balaton rendezésében látták. A kor kiváló mérnöke, Krieger Sámuel két szabályozási és egy lecsapolási tervet készített, de a vízleeresztés a Balaton egész jövőjét pusztulással fenyegette. Szerencsére a halogatás, a lakosság ellenállása és a malomtulajdonosok tiltakozása Krieger tervét meghiúsította.

A Balaton lecsapolásának terve alig 100 év múlva, az 1800-as évek derekán ismét felvetődött. Széchenyi erről így vélekedett: „Nincs arrul biztos tudomásom, a Balatont egészen le lehetne-e csapolni; de annyit hiszek, ha lehetne is, bűn volna ilyest cselekedni”.

Zsákai Szilvia fotója

Ha a Seutter Mátyás alkotta Balaton térképet összehasonlítjuk a maival, azt tapasztaljuk, hogy Kenese partja nem volt olyan nyugodt, egyenletes hullámvonalú, mint ma. Elég tekintélyes földnyelvek nyúltak a tóba, a tó vize is mély öblöket vájt a partba. Ezt az erős karélyozottságot idővel az állandó hullámverés, viharok és a jég bizonyos mértékig kiegyenesítették. A hosszú földnyelvek eltűntek; ezekről a homokot és az iszapot a víz behordta az öblökbe. Nem szabad azonban figyelmen kívül hagyni azt a viszonylag nagy öblöt, melynek víz felőli, képzeletbeli határa a régi kenesei hajóhidat és a Honvéd üdülőt összekötő egyenes. Ez az öböl 200 évvel ezelőtt még csak nyomaiban létezett. Ma az öböl benyúlása 300-400 méter lehet. Ennek az öbölnek a keletkezése nagyon egyszerűen magyarázható. A régi hajóhíd és a Honvéd üdülő közötti partrészlet inkább homokos talajú és egyúttal alacsony, míg máshol agyagos és magasabb. A hullámverés és a jég itt tudta leginkább érvényesíteni romboló munkáját.

A szél a Balaton vizét könnyen hullámzásba hozza. A tó legnagyobb hullámainak hossza 7 m, magassága olykor 1,8 m.

Érdekes megfigyelni a tó vizének szabályos, ingaszerű mozgásait. A szél hatására a víztükör alatt áramlások keletkeznek, a mihelyt a szél abbamarad, a tó vize ingalengésszerűen megkeresi az egyensúlyt, és kb. 12 órás időtartamban szabályos lengéseket végez. Ezzel magyarázható, hogy a Balaton szélcsendes időben is hullámzásra képes.

A Balaton majdnem minden évben befagy. Századunk folyamán 1929-1929 telén mérték a legnagyobb jégvastagságot, 75 cm-t. Álló jég leghosszabb ideig 107 napig volt a tavon.

Télen a befagyott Balaton változatos játéka figyelhető meg. Ha a tó fölött kiderül az ég, s erős a fagy, a jég összehúzódik és hatalmas durranással elhasad. Ilyenkor repedés fut végig rajta, s egyik hasadása a másikat követi.

Amikor az idő melegedni kezd, a jég is tágul. A jégpáncél egyes helyeken felpúposodik, megtörik, és az összetört jégtáblák, mint hatalmas fűrészfogak jelölik a törés helyét. A parti községek népe ezt a jelenséget túrolásnak nevezi. A felmelegedés a túrolást egyre pusztítja, és mellette egyre mindig jobban szélesedő vízcsík keletkezik, amelyből felszínre buggyan a sötétzöld víz. A repedéseket a szél is tágítja, néha több kilométer hosszú is lehet egy ilyen csík. Ezt a messziről alig látható nyílt vizet nevezik rianásnak, mert amikor még kocsival jártak keresztül a jégen, a ló már messziről megérezte az ilyen helyet és megriadt tőle.

A Balaton kenesei medencéjének ritka látványa a víztölcsér képződése. Mészöly Géza 1900. augusztus 29-én, a késő délutáni órákban hatalmas víztölcsért látott az óriási széllel jött erős viharban. Mészöly erről így emlékezett meg: „A sötét felhőkben papírsárkányhoz hasonló nagy fehér sáv tűnt fel, melynek alakja függőleges irányú, örvénylő tölcsérhez hasonlított. Ez a Balaton vizével egyesült és abból vízoszlop emelkedett a magasba. A felejthetetlen égi tünemény keletkezésében és elvonulásában a parti közönség percekig gyönyörködhetett.”

●

Kiss András: Az 1000 éves Kenese. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 1990

Az internetről, nemcsak gyermekvédelmi szempontból

Amióta beköszöntött az okostelefonok kora, a ma már szinte minden háztartásban megtalálható számítógép, laptop, tablet mellett, egyre több olyan esettel találkozunk mi, rendőrök, amikor a bűncselekmény áldozata maga is hozzájárult a sértetté válásához. Természetesen nem szándékosan! Egyszerűen csak nem volt tisztában azzal, hogy hogyan kezelje saját adatait, ami persze nem mentesíti a bűncselekmény elkövetőjét a felelősség alól!

Az iskolákban tartott prevenciós foglalkozásokon gyakorlatilag minden esetben szó esik a ***személyes adatok kezeléséről***, ***védelméről***, különösen az internet használatával kapcsolatban. Azt, hogy ennek valóban nagy a jelentősége, az is bizonyítja, hogy van adatvédelmi ombudsman, és van adatvédelmi törvényünk is. A Büntető Törvénykönyvben pedig meghatározásra kerültek azok az adatvédelmi szempontokkal ütköző cselekmények, amelyek sértik az állampolgárok érdekeit.

Ma már egyre többször halljuk: *Nekem jogom van ehhez! Ez sérti az én személyiségi jogaimat! A személyes adataimat nem adom meg! Az én érdekeimet ez sérti!*

Ez rendben is lenne, ha a másik oldalon nem állna ott a saját adataink felelőtlen kezelése.

Mire is gondolok?

- ✓ Egy telefonhívásra, amely nyereményt ígér, cserébe adatokat kérnek.
- ✓ E-mailben bekért banki adatokra, PIN-kód, jelszavak kezelése.
- ✓ Véleménykérésre hivatkozva, reklám ajándékokért kérnek elérhetőséget, lakcímet.
- ✓ Az internetes regisztrációhoz az e-mail cím mellett több személyes adatot, lakcímet, elérhetőséget kérnek.
- ✓ Amikor saját magunk tesszük közzé, publikussá az adatainkat.
- ✓ Amikor másokról teszünk közzé adatokat, információkat.

A gyerekekkel, fiatalokkal elsősorban az ő életükben nagy szerepet játszó ***közösségi oldalakon*** való megjelenést, adatközzétételt, saját és más adatainak védelmét beszéljük meg. És ha már erről beszélünk, az elkövetett hibák korrigálása, azok következményei ellen való lépések is feldolgozásra kerülnek. Természetesen szóba kerül a jogi következmény is, mert nemcsak bennünket érhet sérelem, mi is követhetünk el jogsértő magatartást. A tanulók elérhetők szervezett keretekben, de amit nekik elmondunk, azt a szülőknek, a környezetükben élő felnőtteknek is üzenjük. Hiszen ők sokszor ugyanúgy nem tudnak felelősen bánni a személyes adataikkal.

Erre van okulásra méltó példám. Ausztriában a szülők éveken keresztül tették közzé a kisfiukról készült képeket, ahogy cseperedett, felnőtté vált. A már nagykorú fiatal ez megelégelve beperelte a szüleit személyes adataival való visszaélés miatt, és nyert! Vagy a fiatal nő, aki a szerelem ködében intim fotók készítését engedte meg barátjának, ám az a szakítás után azok közzé tételével akart visszavágni. A bíróság ítélete nem tudja törölni a rossz érzéseket…

Mik is azok a személyes adatok?

A nevünk, születési adataink, lakcímünk, telefonszámunk, e-mail címünk, iskolai végzettségünk, munkahelyi adataink, vagyoni helyzetünkre vonatkozó adatok, hozzátartozói kapcsolataink, hozzátartozóink adatai, hozzászólásaink, megosztásaink, kedveléseink és ***MINDEN FOTÓ, VIDEÓ***.

Vajon hány szülő gondol arra, hogy a gyermekéről közzétett fotókkal milyen helyzetbe, esetleg veszélybe sodorja őt? Az egy dolog, hogy a feltett fotót bárki, bármikor, bármilyen céllal letöltheti, és ***bármire használhatja***, de ha ennek zaklatás, személyes megkeresés lesz a folytatása, az már komoly következménnyel is járhat. És arra vajon hányan gondolnak, hogy a közzétett fotókon szereplő családtagok, barátok, ismerősök ***beleegyezése nélkül ehhez nem is lenne joguk***?

Ma, az okostelefonok világában jön egy helyzet, kattan a gép, és már „nyomjuk” is a netre minden mérlegelés, válogatás nélkül. ***Pedig amit egyszer közzétettünk, az ott is marad!*** Hiába törölnénk később, az már ***a szolgáltató tulajdona***. Megfigyelték már, hogy például a közösségi oldalakon a „törlés” szó helyett az „elrejtést” lehet választani?

A fiatal lányok körében nem is annyira új szokás, hogy hiányos öltözetben róluk készült képeket tesznek közzé, aztán csodálkoznak, ha sértő, zaklató megjegyzéseket kapnak. Ilyen esetben le lehet tiltani a hozzászólásokat, és jelenteni kell a szolgáltatónak, de ***mindenekelőtt célszerű megelőzni!*** Ne feledjék, a szülők, felnőttek felelős magatartása alapvető a gyermekek, fiatalok nevelésében. Nemcsak példamutatásra gondolok, hanem a gyermekeinkre való figyelésre, törődésre, ***a magatartásváltozásuk árulkodó jeleire. A trendek, a divat követése könnyen vezet tévútra.***

Itt hívom fel a figyelmet arra, hogy az oldalak működési szabályzatát érdemes megismerni, mert azokban pontosan leírják, hogyan kezelhetjük adatainkat, mi, mikor látható, hogyan szabályozhatjuk az oldalunkon történő bárminemű megjelenést, láthatóságot.

Az internet jó, hasznos, de valóságos információóceán, amiben könnyű elmerülni!

Stanka Mária r. őrnagy
Balatonalmádi Rendőrkapitányság

Új sikerek a Ritmus-Tánc és Mozgásművészeti Egyesületnél

2017-ben is folytatja versenysorozatait a Ritmus-Tánc és Mozgásművészeti Egyesület. Remek eredményekkel térhettek haza a lányok a február 11-én Pápán megrendezett *Zsoodance* táncversenyről, hiszen mindkét csoportos koreográfiájuk (a Szeretet lángjai és a Dzsungel imája) arany minősítést ért el. A versenycsoport tagjai: *Komáromi Dezdemóna*, *Sipos Lili*, *Balogh Zóra*, *Kiss Hanna*, *Simon Kira*, *Takács Zsófia*, *Kovács Laura*, *Török-Kurucz Sára* és *Boros Luca*. Az egyéni, szóló produkciókkal induló koreográfiák is nagy sikert arattak, hiszen *Sipos Lili*, *Boros Luca* és *Takács Zsófia* ezüst minősítést szerzett, *Komáromi Dezdemóna* pedig arany minősítéssel térhetett haza a versenyről. Nagyon büszkék vagyunk a lányokra!

– A munkafolyamat nem ér véget, hiszen minden szerdán külön versenyfelkészítő óra keretén belül készülünk a különböző megmérettetésekre. Sok tervünk van, és hála Istennek egyre többen érdeklődnek a csoport iránt. Terveink között szerepel az akrobatika oktatása is – egy olyan szakember segítségét fogjuk ebben kérni, akinek már rengeteg olimpikon és neves tornász került ki a kezei közül, nem kis eredményeket szerezve. Egy nyári napközis tábort is szeretnénk szervezni az idén Balatonkenesén, ahol a gyerekeknek különböző programokkal készülünk, sok mozgás, tánc, játék várja az érdeklődőket. Az időpontja: június 19-23. Szeretettel várjuk azokat a gyerekeket, akik szívesen töltenének velünk egy hetet, vagy akár a későbbiekben szívesen csatlakoznának csapatunkhoz.

A felnőttekről sem feledkezünk meg, hiszen számukra is kedvező mozgásformát ajánlunk. Ezt úgy hívják: AKTÍV TÁNCOS TORNA (ATT), és felső korhatára nincs. Főként a latin-amerikai táncok alapjait ötvöztük egy egyórás átmozgató torna formájában. A foglalkozások minden szerdán 18 órakor kezdődnek, a Kultúra Házában.

Egyesületünk vezetője, *Vincze Szilvia* hatalmas segítséget nyújt a szervezésben és a szülőkkel való kommunikációban, nem utolsósorban pedig maximálisan segíti az egyesületben folyó szakmai munkát. Ezúton szeretnénk köszönetet mondani a Kultúra Háza dolgozóinak, hogy lehetővé teszik működésünket, azzal, hogy biztosítják nekünk a folyamatos próbahelyszínt. Illetve a szülőket sem hagynám ki, akikre szintén bármikor, bármilyen körülmények között számíthatunk – mondta el *Kertay Zsuzsanna*, az egyesület táncoktatója, szakmai vezetője.

Ha esetleg valaki kedvet kapott a csapathoz való csatlakozáshoz, szeretettel várják a jelentkezőket! Érdeklődni és további információt szerezni a egyesület facebook-os oldalán lehet, Ritmus-Tánc és Mozgásművészeti Egyesület néven, valamint Vincze Szilvia egyesületi vezető telefonszámán: 20/365-9932, vagy Kertay Zsuzsanna táncoktatónál, a 70/360-1224-es telefonszámon.

– BKHírlap –

2017 márciusától új hirdetéstípusok a *Balatonkenesei Hírlap*ban!

Maradnak eddig megszokott és kedvelt hirdetési formáink, de újakból is választhatnak!

A „100 forintos” mellett további lehetőségek az apróhirdetésre:

Kiemelt apróhirdetés – keretes hirdetésén valószínűleg hamarabb megakad a keresgélők szeme

Ára: 200.- Ft/hónap

Ez itt az Ön hirdetése. Hirdetheti házát, nyaralóját, telkét, autóját. Kereshet albérletet, ajánlhatja szolgáltatását. Eladhatja fölöslegessé vált bútorait, vagy keresheti új munkatársait.
Tel.: 00/000-00-00

Ez is az Ön hirdetése. Megunt szekrénysorát újra cserélheti, kereshet segítséget a kerti munkához, vagy vállalkozhat fűnyírásra.
Tel.: 00/000-00-00

Kiemelt apróhirdetés ábrával – egy kisebb képpel még inkább a hirdetésére irányíthatja a figyelmet

Ára: 300.- Ft/hónap

Ára: 1000.- Ft/hónap

2017. március *Balatonkenesei Hírlap* 41

Lap alján vagy tetején elhelyezett csíkban is hirdethet!

A csík mérete: 18 cm x 2,5 cm

Best of...

L'ART POUR L'ART

válogatás

a Társulat legsikeresebb jeleneteiből

Balatonfűzfő Vágfalvi Ottó Művelődési Központ és Könyvtár
8184 Balatonfűzfő, Bugyogó-forrás u. 12.

2017. március 17. 18^{30}

Jegyek elővételben kaphatók a Vágfalvi Ottó Művelődési Központban, illetve rendelhető info@budairendezveny.hu vagy a 30/49-61-006-os telefonszámon. Jegyár: 3200Ft

Hirdessen a Balatonkenesei Hírlapban!

Hirdetési méretek és árak:

Teljes oldal, A/4-es méret:	20.000.- Ft
Fél oldal, 12,5 cm x 18 cm:	10.000.- Ft
Negyed oldal (álló vagy fekvő), 8,5 cm x 12,5 cm (vagy 12,5 cm x 8,5 cm):	5.000.- Ft
Névjegy méretű, 8,5 cm x 5 cm (vagy 5 cm x 8,5 cm):	2.000.- Ft
Apróhirdetés:	100.- Ft

Ha egy évre előre rendezi hirdetése díját, tizenegy hónapot fizet, a tizenkettediket ajándékba adjuk!

A hirdetésre rendelkezésre álló oldalaink fekete-fehérek.

Bevásárolunk Ön helyett
és házhoz is visszük!

Látogassa meg weboldalunkat:
www.bevásárolunk.hu

FRISS nagy tojás: 35,- Ft/db

Várjuk hívását:
Zuba Péter
06-30/216-12-07

WESTHOUSE

Ingatlaniroda Balatonkenesén

- Eladó ingatlanokat keresünk ügyfeleink számára
- Teljes körű ügyintézéssel állunk rendelkezésére

Várjuk hívását!

Irodavezető:
Modok Andor
+36/70/216 20 36
westhouse.kenese@gmail.com
http://westhouse58.ingatlan.com/
Iroda címe:
Balatonkenese Katona J. u. 23/C

Legyen ez az Ön hirdetésének helye
a Balatonkenesei Hírlapban!
Várjuk megrendelését!
balatonkenesehirlap@gmail.com
30/837-18-53

Nádas Csárda

Megújuló csapatunkba keresünk szakképzett és/vagy gyakorlattal rendelkező munkatársakat! Szakácsokat, felszolgálókat, pultost, főzőasszonyokat, konyhai kisegítőket. Márciusi munkakezdéssel.

25 éve sikeres, balatonkenesei vállalkozásként működünk.
Várjuk azok jelentkezését, akik a szakértelmükkel, lelkesedésükkel és megbízhatóságukkal segíteni tudnak vendégeink még jobb kiszolgálásában.

Jelentkezni lehet a következő elérhetőségeken:
nadascsarda@nadascsarda.hu
+36-30-638-0102

Ambrus Gábor
Üzletvezető / Tulajdonos

Nádas Csárda
Balatonkenese
Jókai Mór utca 1.

ELADÓ
ingatlanokat
KERESEK, KÍNÁLOK
ügyfeleim részére,

20 éves ingatlanpiaci tapasztalattal!

KÁDÁR & TÁRSA INGATLANIRODA
Csopak, Veszprémi út 33.

Érdeklődjön a következő számon:
06-30/986-37-83
vagy Balatonkenesén:
06-30/423-56-55

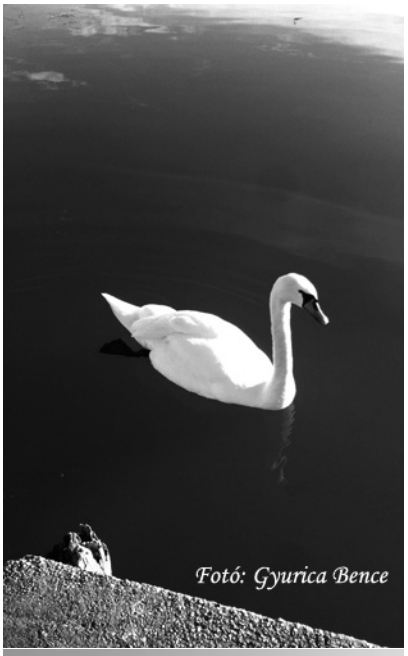
Fotó: Gyurica Bence

Lakatos/gépszerelő munkában jártas munkaerőt

keresünk

magasnyomású vízzel történő ipari tisztításra,

balatonkenesei telephellyel, változó munkahelyre.

Érdeklődni a **88/574-820** telefonszámon

vagy az **e.torokne@hydrodynamic.hu** e-mail címen lehet.

Legyen az Ön fotója a
Balatonkenesei Hírlap
borítóján vagy lapjain!

Várjuk képeit!
balatonkenesehirlap@gmail.com

APRÓHIRDETÉSEK

CSALÁDI HÁZ, NYARALÓ,
TELEK, ÜZLET ELADÓ/KIADÓ

- **Balatonkenesén** csendes környezetben albérlet hosszú távra kiadó! 20/213-96-30
- **Balatonkenesei Öreghegyen** kb. ¾ hektáros szőlő és gyümölcsös, felszerelt pincével, művelésre, ellentételezés nélkül, kiadó. Érdeklődni: +36 30/914-71-19
- **Balatonakarattyán**, a Bezerédi strandon pizzéria-lángossütő eladó.
  Érdeklődni: 06 30/603-60-69

ADÁS / VÉTEL

- **Sarok számítógépasztal** eladó! Érdeklődni: 06 20/213-96-30
- **Eladó** 3 kw-os és 6 kw-os vegyes tüzelésű kályha jó állapotban. 2 db heverő, 2 égős camping gázfőző, palackkal, felújított antik szekrények, valamint 15-20 m² járólap, valamint hordozható MP3-as és DVD lejátszó hordtáskában, újszerű állapotban, olcsón eladó. Érdeklődni: Balatonkenese, Kossuth u. 38/A

SZOLGÁLTATÁS / VÁLLALKOZÁS

- **Adóbevallások** készítését vállalom Pércsi Valéria, Balatonkenese, Fő u. 6.
  Tel: 06 88/482-608, 06 30/392-0952.
- A **Generali Biztosító** Nyugdíjbiztosítása 20% állami támogatással és a lakásbiztosítás 50% kedvezménnyel 2017-ben továbbra is igénybe vehető. Jelentkezni Rézműves Károly főtanácsadónál tel 06 20 9 618 473
- **Férfi fodrászat** felesleges várakozás nélkül, akár kora reggeli vagy esti időpontban is, bejelentkezés alapján. Férfi és gyermek hajvágás, férfiaknak szakállápolás, borotválás. Szükség esetén házhoz is megyek. A szolgáltatást előre egyeztetett időpontban végzem! Bejelentkezés: 0630/520-24-90 Filó József
- **Németországból** nemrég hazatért német nyelvtanár nyelvórákat ad Balatonkenesén gyerekeknek, de felnőtteknek is.
  Tel.: 06 70/622-74-36

VÁLTOZÁS!
Fogorvosi körzet
Előzetes bejelentkezés alapján
ER-Dent 3000 Kft.
8174 Balatonkenese, Óvoda utca 8.
Dr. Gyűrűs Ervin
06-88/491-683
06-70/211-56-78
Rendelési idő:
Hétfő, csütörtök: 11.00-17.00
Kedd, szerda, péntek: 8.00-13.30

Friss magyar tojás
házhozszállítás
Balatonkenesén is!
NÁLUNK A MÉRET A LÉNYEG!

L méret:
30 db vásárlása esetén:
1.080.- Ft/tálca = 36.- Ft/db
60 db vásárlása esetén:
2100.- Ft/2 tálca = 35.- Ft/db

Rendelésfelvétel
minden nap:
70/647-83-37

Kiszállítás:
kedd és péntek:
9.00 - 19.00

Ötféle
mézünkről
érdeklődjön telefonon
vagy személyesen!

FILÓ FÉRFI FODRÁSZAT

Férfi és gyermek hajvágás,
férfi szakállápolás, borotválás.

Bejelentkezés: 0630/520-24-90

Előre egyeztetett időpontban,
akár kora reggel vagy este is.
Szükség esetén házhoz is megyek.

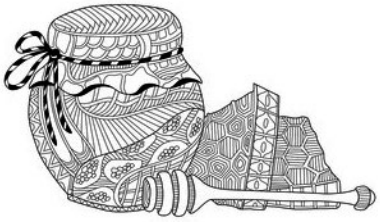

KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK, TELEFONSZÁMOK

POLGÁRMESTERI HIVATAL
8174 Balatonkenese, Béri Balogh Ádám tér 1.
Telefon: 88/481-088; 88/481-087
Fax: 88/481-741
E-mail: hivatal@balatonkenese.hu
www.balatonkenese.hu
Az ***Igazgatási*** és a ***Pénzügyi Csoport*** ügyfélfogadási ideje:
Hétfő, szerda: 8.00-15.30
Péntek: 8.00-12.00
P***énztári órák*** időpontja:
Hétfő, szerda: 9.30-12.00 és 13.00-15.00
A ***Műszaki csoport*** ügyfélfogadási ideje:
Hétfő, péntek: 8.00-12.00
Szerda: 8.00-15.30
A Polgármester ügyfélfogadási ideje (előzetes bejelentkezéssel):
Kedd: 8.00-12.00
A Jegyző ügyfélfogadási ideje (előzetes bejelentkezéssel):
Szerda: 8.00-12.00

BALATONALMÁDI JÁRÁSI HIVATAL KORMÁNYABLAK OSZTÁLY BALATONFŰZFŐ
8184 Balatonfűzfő, Nike körút 1.
Telefon: 88/596-907; 88/550-294; 88/550-293; 88/550-295; 88/550-266
Fax: 88/596-902 – E-mail: balatonfuzfo.kormanyablak@veszprem.gov.hu
http://kormanyablak.hu
Ügyfélfogadás:
Hétfő: 7.00-17.00
Kedd, szerda, péntek: 8.00-12.00
Csütörtök: 8.00-18.00

BALATONALMÁDI JÁRÁSI HIVATAL KORMÁNYABLAK OSZTÁLY BALATONALMÁDI
8220 Balatonalmádi, Széchenyi sétány 1.
Telefon: 88/550-264; 88/550-537; 88/550-265; 88/550-536
Fax: 88/550-810
balatonalmadi.kormanyablak@veszprem.gov.hu
http://kormanyablak.hu
Ügyfélfogadás:
Hétfő:7.00-17.00
Kedd, szerda: 8.00-16.00
Csütörtök: 8.00-18.00
Péntek: 8.00-13.00

HATÓSÁGI ÉS GYÁMÜGYI OSZTÁLY
8220 Balatonalmádi, Baross Gábor út 32.
Telefon: 88/550-718
Fax: 88/550-809
balatonalmadi.hatosag@veszprem.gov.hu
balatonalmadi.gyamugy@veszprem.gov.hu
Ügyfélfogadás:
Hétfő, szerda, csütörtök: 8.00-16.30
Péntek: 8.00-13.00

FOGLALKOZTATÁSI OSZTÁLY
8220 Balatonalmádi, Baross Gábor út 44.
Telefon: 88/550-721
Fax: 88/550-811
veszprembalatonalmadijh-mk@lab.hu
balatonalmadi.foglalkoztatas@veszprem.gov.hu
Ügyfélfogadás:
Hétfő, szerda, csütörtök: 8:00-14:00
Péntek: 8:00-12:00

VÁROSGONDNOKSÁG
8174 Balatonkenese, Fő u. 43.
88/481-650 és 06 30/320-51-02

RENDŐRSÉG
8174 Balatonkenese, Bajcsy-Zs. u. 7.
88/584-970; 584-971

VÍZIRENDŐRSÉG
8600 Siófok, Mártírok útja 5.
84/310-712

POLGÁRŐRSÉG
06 30/621-58-71
Ha aktuális szabálytalanságot észlelnek, a **KÖZTERÜLET-FELÜGYELET** minden nap 7.00 órától 22.00 óráig hívható: 06 30/225-94-45

KÖZVILÁGÍTÁSI HIBA BEJELENTÉSE
Gajdos Béla: 8.00-18.00 óráig
Telefon: 06 30/849-07-92
E-mail: gajdos.bela@balatonkenese.hu
Fényforrás Kft.
Telefon: 06 70/408-69-08
E-mail: fenyforraskft@gmail.com
https://kozvilhiba.hu/

ORVOSI ÜGYELET
Balatonalmádi, Petőfi Sándor u. 2-4.
Telefon: 88/412-104

HÁZIORVOSI ELLÁTÁS
Dr. Saáry István Egészségház – 8174 Balatonkenese, Táncsics u. 3.
1. sz körzet
Dr. Németi Sándor – 06 30/432-16-55
Rendelő száma: 88/481-340
Rendelési idő:
Hétfő, kedd: 12.30-16.00
Szerda-péntek: 8.30-12.00
Terhes tanácsadás: kedd: 11.30-12.30
2. sz körzet
Dr. Détár Bianka – 06 70/774-20-00
Rendelési idő:
Hétfő: 10.30-12.00
Kedd: 8.00-10.30
Szerda: 14.00-16.00
Csütörtök: 12.00-14.00
Péntek: 10.30-12.00

GYERMEKORVOSI KÖRZET
8174 Balatonkenese, Óvoda u.8.
Dr. Meláth Viola – 06 70/315-79-65
Rendelési idő:
Hétfő, szerda, péntek: 10.00-12.00
Kedd, csütörtök: 13.00-15.00
Tanácsadás:
Kedd, csütörtök: 12.00-13.00

FOGORVOSI KÖRZET
Előzetes bejelentkezés alapján
8174 Balatonkenese, Óvoda u. 8.
ER-Dent 3000 Kft. – Dr. Gyűrűs Ervin
Rendelő száma: 88/491-683
06 70/211-56-78
Rendelési idő:
Hétfő, csütörtök: 11.00-17.00
Kedd, szerda, péntek: 8.00-13.30

ÁLLATORVOS
8174 Balatonkenese, Gyógyszertár u. 2.
Dr. Zoltán Levente – 06 70/436-50-79
Rendelési idő:
Hétfő: 18.00-19.00
Kedd-péntek: 17.00-19.00

TÁTORJÁN GYÓGYSZERTÁR
8174 Balatonkenese, Fő u. 23.
88/481-283
Nyitvatartás:
június 1. – augusztus 31. között:
Hétfő-vasárnap: 8.00-19.00
szeptember 1. – május 31. között:
Hétfő-péntek: 8.00-18.00

REFORMÁTUS LELKÉSZI HIVATAL
8174 Balatonkenese, Táncsics u. 13.
88/481-348

RÓMAI KATOLIKUS PLÉBÁNIA HIVATAL
8174 Balatonkenese, Táncsics u. 10.
88/481-146

VASÚTÁLLOMÁS
8174 Balatonkenese, Balatoni út 4.
MÁVDIREKT: 06-1/3-49-49-49

BALATONKENESEI HÍRLAP
Balatonkenese Város Önkormányzatának havilapja
Polgármester: Tömör István

Alapító szerkesztők:
1913 – Czakó Gyula
1990 – Kürthy Lajos, Taródi Flink Kornél
Szerkesztőség: Polgármesteri Hivatal, 8174 Balatonkenese, Béri B. Ádám tér 1.
Telefon/fax: 88/481-088; 88/481-087
E-mail: **balatonkenesehirlap@gmail.com**
www.balatonkenese.hu
Hirdetésfelvétel: Kultúra Háza, 8174 Balatonkenese, Táncsics M. u. 24.
Balatonkenesei Hírlap telefon: 30/837-18-53
Kiadó: Balatonkenese Város Önkormányzatának Jegyzője
Szerkesztő: Vasváry-Tóth Tibor
Készült: Tradeorg Nyomda, 8184 Balatonfűzfő-gyártelep, Szállás u. 4.

A BORÍTÓKON: PAPP KATALIN (ELSŐ) ÉS DÖBRŐSY ISTVÁN ZOLTÁN (HÁTSÓ) FELVÉTELE

KÖVETKEZŐ SZÁMUNK LAPZÁRTÁJA MÁRCIUS 16.

Kérjük, az újságba szánt írásaikat, hirdetéseiket eddig az időpontig szíveskedjenek eljuttatni hozzánk, ellenkező esetben már csak a következő számban kaphatnak helyet. Hirdetésfelvétel írásban: **balatonkenesehirlap@gmail.com**

A Balatonkenesei Hírlap Balatonkenese Város Önkormányzatának ingyenes kiadványa, ezért a szerzők cikkeikért díjazásban nem részesülnek.
A cikkek tartalmáért a szerzők felelnek.
Beküldött kéziratot nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. A szerkesztőség a változtatás jogát fenntartja.

HAJÓÁLLOMÁS
8174 Balatonkenese, Kikötő u. 7-47.
Telefon: 88/482-100
Internet: balatonihajozas.hu

POSTA
Balatonkenese, Balatoni út 65.
88/481-300
Nyitvatartás:
Hétfő – péntek: 8.00-12.00 – 12.30-16.00

E.ON
Veszprém, Kossuth L. u. 6.
Áram – Észak-dunántúli régió
Általános ügyintézés, ügyfélszolgálat:
hétfő-péntek, 7.30-20.00 óra között.
Vezetékes telefonról: 06 40/220-220
Mobilról: 06 20; 06 30; 06 70 – 45-99-666
Általános hibabejelentés:
06 80/533-533
Földgáz – Közép-dunántúli régió
Általános ügyintézés, ügyfélszolgálat:
hétfő-péntek, 7.30-20.00 óra között.
Vezetékes telefonról: 06 40/444-000
Mobilról: 06 20; 06 30; 06 70 – 45-99-711
Általános hibabejelentés:
06 80/301-301

DRV Zrt.
Telefon munkanapokon 7.30-15.30, csütörtökön 7.30-20.00: 06 40/240-240
Fax: 06 84/501-299
E-mail: ugyfelszolgalat@drv.hu
Levélcím: 8601 Siófok, Pf.: 888
Ügyfélszolgálat:
8600 Siófok, Fő u. 39/A.
Nyitvatartás:
Hétfő, szerda: 8.00-15.00
Kedd, péntek: 8.00-14.00
Csütörtök: 8.00-20.00

TÁTORJÁN SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÓ
8174 Balatonkenese, Táncsics u. 20.
88/482-943

SZAKÁPOLÓI SZOLGÁLAT
8174 Balatonkenese, Táncsics u. 16.
06 20/950-88-05 és 06 70/379-04-29

IDŐSEK KLUBJA
8174 Balatonkenese, Táncsics u. 20.
88/482-943
Nyitvatartás:Hétfő-péntek: 7.30-16.00

KIPPKOPP ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE
8174 Balatonkenese, Balatoni út 63.
88/574-802

PILINSZKY JÁNOS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA
8174 Balatonkenese, Bajcsy-Zs. u. 10.
88/481-844
www.pilinszkyiskola.hu
E-mail: titkar@kenisk.sulinet.hu

SPORTCSARNOK
06 30/275-93-59

KULTÚRA HÁZA
8174 Balatonkenese, Táncsics u. 24.
Telefon: 88/594-500
kulturahaza.balatonkenese@gmail.com

KÖNYVTÁR
8174 Balatonkenese, Táncsics u. 22.
Telefon: 88/574-980
E-mail: konyvtarkenese@gmail.com
Nyitvatartás:
Hétfő, kedd, csütörtök: 10.00-16.00
Péntek: 10.00-17.00
Szombat: 9.00-11.00

TÁJHÁZ
8174 Balatonkenese, Kossuth u. 6.
06 30/837-18-53
tajhazbalatonkenese@gmail.com
Nyitvatartás:
Kedd-szombat: 10.00-16.00

TOURINFORM IRODA
8174 Balatonkenese, Táncsics u. 24.
88/594-645
balatonkenese@tourinform.hu
Nyitvatartás:
Hétfő-péntek: 9.00-16.00

ISMERŐS ARCOK

ünnepi koncert

2017. március 10.

Balatonkenese

Kultúra Háza • Táncsics Mihály utca 24.

19:00 óra

Jegyár: 2500 Ft • Jegyelővétel: Kultúra Háza
Online: http://www.tixa.hu/ismerosarcok
Információ, jegyrendelés: +36 30/849-0791
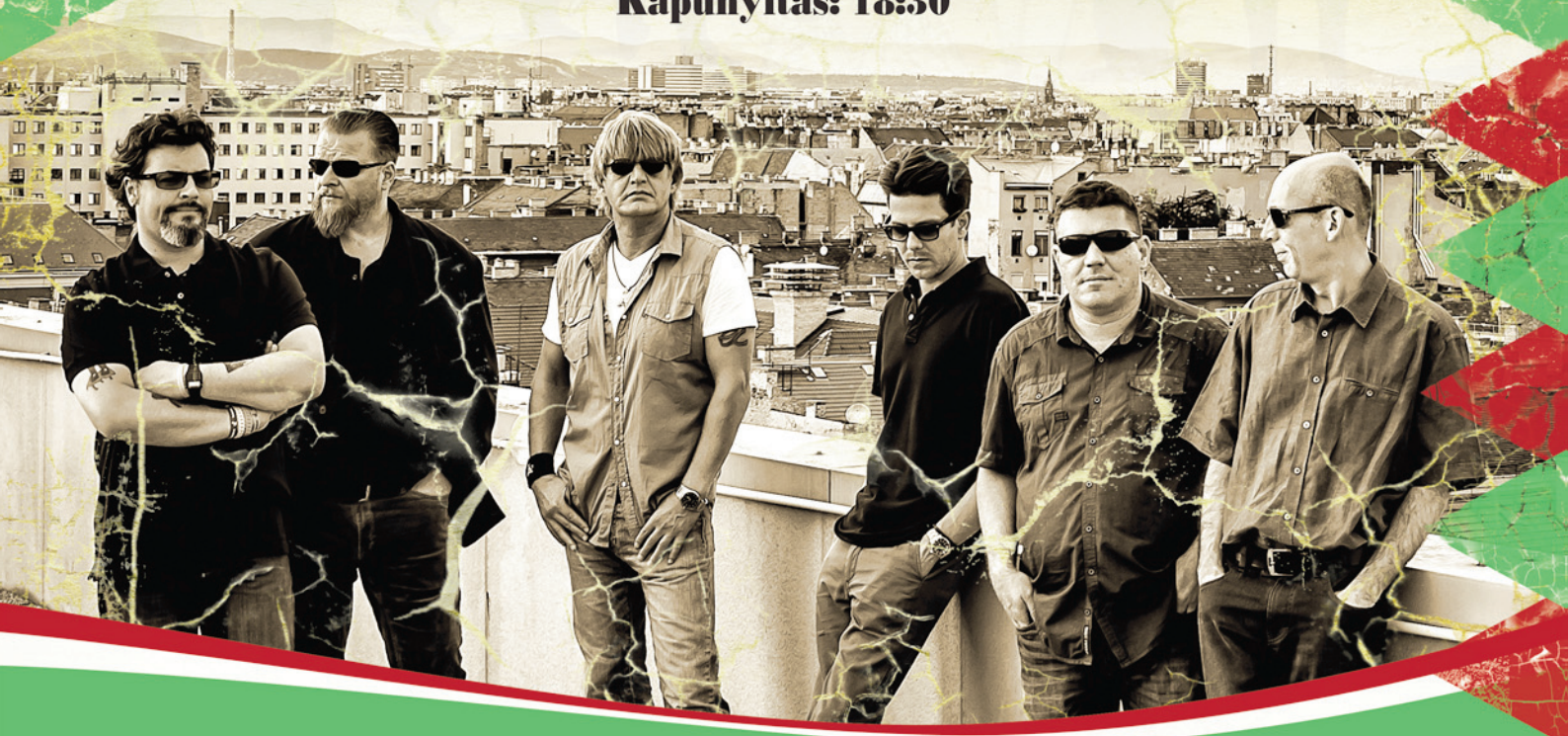
Kapunyitás: 18:30